

BILTEN

HRVATSKA NARODNA BANKA

188

Godina XIX • Siječanj 2013.

HNB

BILTEN 188

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka
Direkcija za izdavačku djelatnost
Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
Telefon centrale: 01/4564-555
Telefon: 01/4565-006
Telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Podaci se objavljuju prema kalendaru objavljivanja podataka. Kalendar se objavljuje na web-stranicama Međunarodnoga monetarnog fonda (<http://dsbb.imf.org>).
Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

Tiskano u 500 primjeraka

ISSN 1331-6036 (tisak)

ISSN 1334-0042 (online)

HNB

HRVATSKA NARODNA BANKA

BILTEN 188

Zagreb, siječanj 2013.

Osnovne informacije o Hrvatskoj

Ekonomski indikatori

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Površina (km ²)	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538	56.538
Broj stanovnika (mil.)	4,440	4,440	4,440	4,439	4,442	4,440	4,436	4,434	4,429	4,418	4,402
BDP (mil. HRK, tekuće cijene) ^a	192.289	208.796	228.932	247.428	266.652	291.044	318.308	343.412	328.672	326.980*	333.956*
BDP (mil. EUR, tekuće cijene)	25.738	28.189	30.265	33.009	36.034	39.745	43.390	47.543	44.781	44.876*	44.922*
BDP po stanovniku (EUR)	5.797	6.349	6.816	7.436	8.112	8.951	9.781	10.722	10.111	10.158*	10.205*
BDP, realna godišnja stopa rasta (%)	3,7	4,9	5,4	4,1	4,3	4,9	5,1	2,1	-6,9	-1,4*	0,0
Prosječna godišnja stopa inflacije ^b	3,8	1,7	1,8	2,1	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1	2,3
Tekući račun platne bilance (mil. EUR)	-785	-2.032	-1.821	-1.361	-1.899	-2.644	-3.151	-4.256	-2.279	-449,9	-393,9
Tekući račun platne bilance (% BDP-a)	-3,0	-7,2	-6,0	-4,1	-5,3	-6,7	-7,3	-9,0	-5,1	-1,0	-0,9
Izvoz robe i usluga (% BDP-a)	42,0	39,5	43,4	43,1	42,4	42,7	42,1	41,7	36,4	39,5	41,8
Uvoz robe i usluga (% BDP-a)	46,8	48,8	50,0	48,9	48,3	49,2	49,3	49,7	39,8	38,6	40,9
Inozemni dug (mil. EUR, na kraju razdoblja) ^c	13.609	15.144	19.884	22.933	25.990	29.725	33.721	40.590	45.244	46.483	45.734
Inozemni dug (% BDP-a)	52,9	53,7	65,7	69,5	72,1	74,8	77,7	85,4	101,0	101,2	99,6
Inozemni dug (% izvoza robe i usluga)	126,0	136,1	151,4	161,1	170,2	175,3	184,6	204,6	277,3	262,4	243,3
Otplaćeni inozemni dug (% izvoza robe i usluga) ^d	27,5	27,5	21,3	22,5	25,0	37,3	35,1	29,6	47,2	41,9	36,9
Bruto međunarodne pričuve (mil. EUR, na kraju razdoblja)	5.334	5.651	6.554	6.436	7.438	8.725	9.307	9.121	10.376	10.660	11.195
Bruto međunarodne pričuve (u mjesecima uvoza robe i usluga, na kraju razdoblja)	5,3	4,9	5,2	4,8	5,1	5,4	5,2	4,6	7,0	7,2	7,2
Nacionalna valuta: kuna (HRK)											
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 EUR)	7,3700	7,4423	7,6469	7,6712	7,3756	7,3451	7,3251	7,3244	7,3062	7,3852	7,5304
Devizni tečaj za 31. prosinca (HRK : 1 USD)	8,3560	7,1457	6,1185	5,6369	6,2336	5,5784	4,9855	5,1555	5,0893	5,5683	5,8199
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 EUR)	7,4710	7,4070	7,5642	7,4957	7,4000	7,3228	7,3360	7,2232	7,3396	7,2862	7,4342
Prosječni devizni tečaj (HRK : 1 USD)	8,3392	7,8725	6,7044	6,0312	5,9500	5,8392	5,3660	4,9344	5,2804	5,5000	5,3435
Ukupni fiskalni saldo konsolidirane opće države (% BDP-a) ^e	-5,9	-4,3	-5,4	-4,2	-3,5	-3,4	-3,0	-2,1	-4,6	-5,3	-5,3
Javni dug (% BDP-a) ^f	35,2	34,8	35,4	37,6	38,2	35,4	32,9	29,3	35,8	41,3	45,7
Stopa nezaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	15,8	14,8	14,3	13,8	12,7	11,2	9,6	8,4	9,1	11,8	13,5
Stopa zaposlenosti (prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 g.)	41,8	43,3	43,1	43,5	43,3	43,6	44,2	44,5	43,3	41,1	39,5

^a Podaci o BDP-u za 2010. i 2011. privremeni su. U svibnju 2012. DZS je objavio revidiranu vremensku seriju podataka o BDP-u za razdoblje od 1995. do 2009., a revidirani podaci za 2010. i 2011. bit će objavljeni krajem lipnja.

^b Stopa inflacije mjerena je indeksom potrošačkih cijena.

^c U sklopu obveza preuzetih u prepristupnim pregovorima s Europskom komisijom na početku 2008. stupile su na snagu promjene u pravnoj regulativi vezane uz praćenje inozemnog zaduživanja. Stanje inozemnog duga na kraju 2007. prikazano je prema starom sustavu izvještavanja. Da bi se omogućila godišnja usporedba, stanje inozemnog duga na kraju 2007. izračunato je i na osnovi novog sustava izvještavanja, koji pokazuje da bi stanje duga bilo veće za 365 mil. EUR te bi iznosilo 34.086 mil. EUR. Od početka 2009. u primjeni je novi, unaprijeđeni sustav obrade podataka, pri čemu je, radi usporedivosti, izračunato i stanje duga na kraju 2008., koje bi prema tom sustavu bilo veće za 366 mil. EUR te bi iznosilo 40.956 mil. EUR.

^d Otplate inozemnog duga uključuju otplate glavnice s osnovne obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasnički povezanim poduzećima) te ukupne otplate kamata, bez otplate kamata s osnovne izravnih ulaganja.

^e Ukupni fiskalni saldo (GFS 2001) od 1999. do 2001. prikazan je na gotovinskom načelu, a nakon toga na modificiranome obračunskom načelu. HAC, HC, HFP i DAB uključeni su od 2001., pri čemu je HAC isključen od 2008. U izračun salda uključene su godišnje isplate povrata duga umirovljenicima (opširnije objašnjenje metodologije izračuna salda vidi u Biltenu HNB-a, br. 165, u Okviru 4.).

^f Javni dug je dug opće države. Od 2008. dug HAC-a isključen je iz duga opće države.

Izvori: DZS; MF; HNB

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima

Sažetak	3
Realni sektor gospodarstva	3
Robna razmjena	6
Zaposlenost i plaće	7
Cijene	8
Tečaj	8
Tržište novca i kamatne stope	9
Monetarna kretanja	12
Inozemna zaduženost	14
Državne financije	15

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati	20
---	----

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija	21
Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive	22

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke	23
--	----

D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka	25
Tablica D2: Inozemna aktiva banaka	26
Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države	27
Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora	27
Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima	28
Tablica D6: Depozitni novac kod banaka	28
Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka	29
Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka	29
Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	30
Tablica D10: Inozemna pasiva banaka	30
Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka	31
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka	31

E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica	33
---	----

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	34
Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	35
Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	36
Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	37

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule	38
---	----

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima	39
Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule	40
Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	41
Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	42
Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	43

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	44
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	45
Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi	46
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	47
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	48
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	50
Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka	51
Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	52
Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	54
Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	55
Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	56
Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	57
Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	59
Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	60
Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	62
Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	64
Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	65
Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	65
Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	66

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	67
Tablica I2: Operacije državnog proračuna	68
Tablica I3: Dug središnje države	69

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima	70
Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	71
Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće	71
Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	72

Popis banaka i štedionica

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke	74
Kratice i znakovi	75

Sadržaj

Informacija o gospodarskim kretanjima

Sažetak	3
Realni sektor gospodarstva	3
Robna razmjena	6
Zaposlenost i plaće	7
Cijene	8
Tečaj	8
Tržište novca i kamatne stope	9
Monetarna kretanja	12
Inozemna zaduženost	14
Državne financije	15

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati	20
---	----

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija	21
Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive	22

C. Hrvatska narodna banka

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke	23
--	----

D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka	25
Tablica D2: Inozemna aktiva banaka	26

D. Banke

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države	27
Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora	27
Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima	28
Tablica D6: Depozitni novac kod banaka	28
Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka	29
Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka	29
Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca	30
Tablica D10: Inozemna pasiva banaka	30
Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka	31
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka	31

E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica	33
---	----

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	34
Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke	35
Tablica F3: Obvezne pričuve banaka	36
Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka	37

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule	38
Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima	39
Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule	40
Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	41
Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite	42
Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja	43

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica	44
Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge	45
Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi	46
Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja	47
Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja	48
Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica	50
Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka	51
Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost	52
Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke	54
Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja	55
Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune	56
Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima	57
Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	59
Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima	60
Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora	62
Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica	64
Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja	65
Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja	65
Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja	66

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti	67
Tablica I2: Operacije državnog proračuna	68
Tablica I3: Dug središnje države	69

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

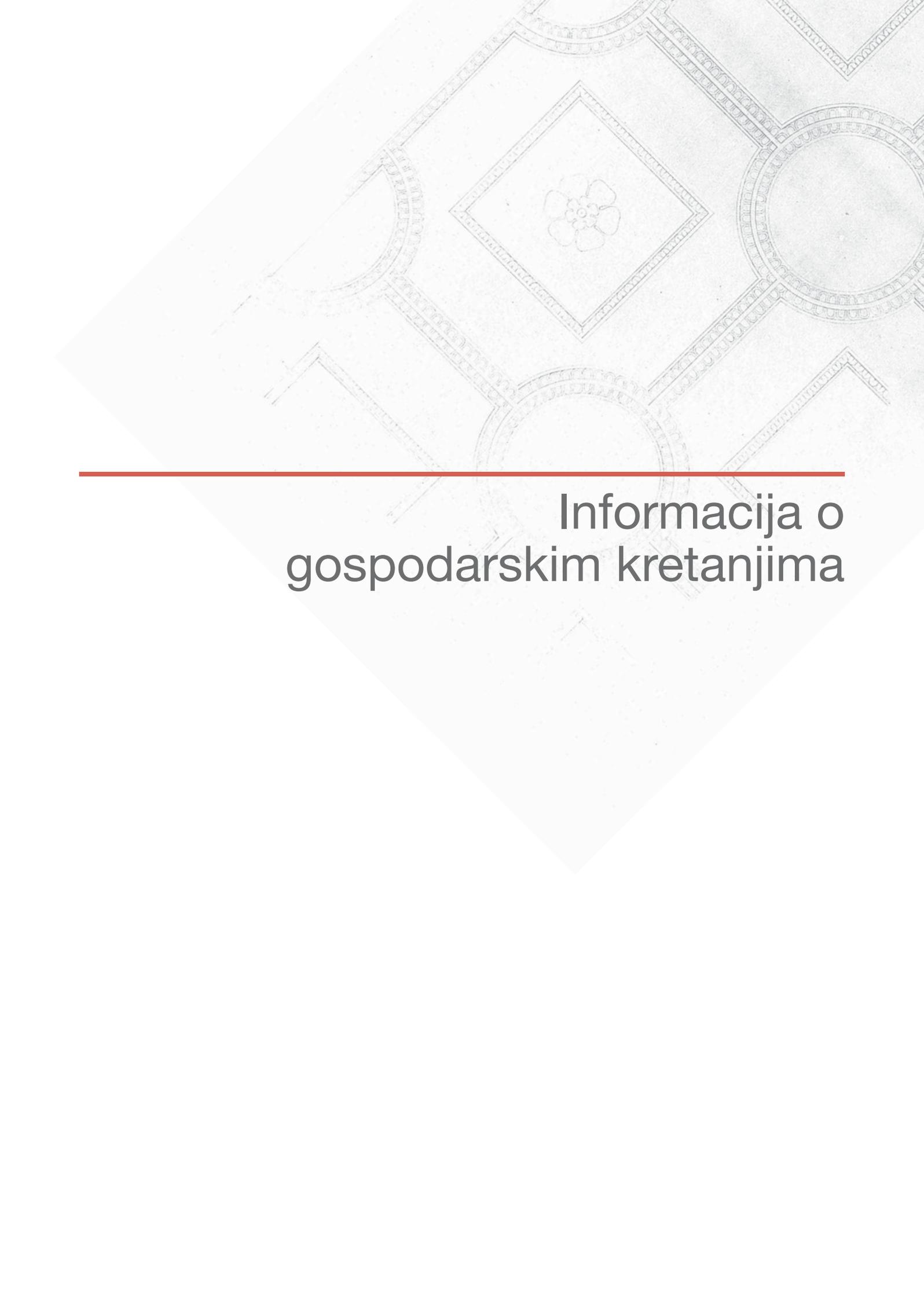
Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima	70
Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena	71
Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće	71
Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača	72

Popis banaka i štedionica

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Kratice i znakovi

Informacija o gospodarskim kretanjima

Sažetak

U posljednjem tromjesečju 2012., prema raspoloživim mjesječnim podacima, ponovno bi mogao biti zabilježen pad gospodarske aktivnosti, nakon stagnacije u trećem tromjesečju. Tako su se tijekom listopada i studenoga nastavila negativna kretanja na tržištu rada, daljnje slabljenje povjerenja potrošača, pad trgovine na malo i slabljenje industrijske proizvodnje. Što se tiče pozitivnih rezultata, dinamizirao se izvoz, a u listopadu je zabilježen i porast aktivnosti u građevinarstvu. Monetarna kretanja obilježili su daljnja visoka likvidnost bankovnog sustava, pad plasmana i razduživanje banaka prema inozemstvu. Kod kumulativnih proračunskih prihoda i dalje se bilježi znatni rast, no ostvaren je i rast rashoda, suprotno originalnom proračunu. Nedavno sniženje rejtinga hrvatskih obveznica nije prouzročilo značajnije povećanje premije za rizik, no ona ostaje relativno visoka u odnosu na premije drugih zemalja u Srednjoj i Istočnoj Europi. S obzirom na neizvjesnost koja je i nadalje vidljiva u međunarodnom okružju, ukupna kretanja još ne upućuju na početak oporavka gospodarske aktivnosti.

Dostupni mjesečni podaci za posljednje tromjesečje 2012. upućuju na pad gospodarske aktivnosti na kraju godine. Prosječna razina fizičkog obujma industrijske proizvodnje u listopadu i studenome bila je niža od one ostvarene u trećem tromjesečju, a pao je i promet od trgovine na malo. Rezultati anketa o pouzdanju poduzeća provedenih u razdoblju od listopada do prosinca 2012. upućuju i dalje na nisku razinu poslovnog optimizma, a nastavilo se i slabljenje povjerenja potrošača. Nasuprot tome, fizički obujam građevinskih radova u listopadu porastao je u odnosu na rujnu, no za sada je teško ocijeniti znači li to promjenu padajućeg trenda.

Rast ukupnoga robnog izvoza dinamizirao se tijekom listopada i studenoga (prema sezonski prilagođenim podacima porastao je za 8,2% u odnosu na treće tromjesečje) pod dominantnim utjecajem povećanog izvoza brodova. Pad izvoza nafte i naftnih derivata usporio se, a nastavio se oporavak izvoza ostale robe. Zamjetan pad uvoza ostale robe nepovoljno se odrazio na ukupan robni uvoz (smanjio se za 4,3% u odnosu na prethodno tromjesečje, prema sezonski prilagođenim podacima), dok se s druge strane povećao uvoz nafte i naftnih derivata te ostalih prijevoznih sredstava.

Negativna kretanja na tržištu rada dodatno su se intenzivirala tijekom listopada i studenoga, te se zaposlenost nastavila ubrzano smanjivati, a nezaposlenost povećavati. Realne su se plaće također nastavile smanjivati. Anketna stopa nezaposlenosti u prva tri tromjesečja 2012. iznosila je 15,1%, što je snažno povećanje u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine (13,3%).

Inflacija potrošačkih cijena usporila se s 4,8% u listopadu na 4,4% u studenome. Tome je, slično kao u listopadu, najviše pridonijelo usporavanje rasta cijena neprerađenih prehrambenih proizvoda (osobito povrća) i energije (naftnih derivata). Temeljna se inflacija također usporila, s 2,3% na 2,2%.

Referente kamatne stope na financijskim tržištima u eurozoni ostale su tijekom studenoga i prosinca 2012. na niskim razinama. Globalna sklonost riziku u promatranom se razdoblju pritom nije značajnije mijenjala, što je rezultiralo stabilizacijom premije za rizik u europskim zemljama s tržištima u nastajanju. Unatoč tome što je jedna agencija smanjila kreditni rejting Hrvatske na neinvesticijsku razinu, ni premija za rizik Hrvatske nije izrazitije porasla pa taj događaj, uz nešto povoljnije troškove financiranja banaka majki najvećih domaćih banaka, nije znatnije otežao pristup domaćih sektora inozemnom kapitalu.

Tečaj kune prema euru u prosincu bio je stabilan i kretao se u uskom rasponu oko prosjeka od 7,53 EUR/HRK. Na kraju prosinca tečaj je iznosio 7,55 EUR/HRK pa je bio jednak tečaju

na kraju prethodnog mjeseca, a nešto viši nego na kraju 2011., kada je iznosio 7,53 EUR/HRK.

Likvidnost domaćega bankovnog sustava tijekom četvrtog je tromjesečja 2012. bila na vrlo visokoj razini pa su i kamatne stope na novčanom tržištu, nakon kratkoročnog porasta u kolovozu i početkom rujna, na kraju prosinca ponovno bile na razinama ispod 1%, na kojima su bile i tijekom prvog polugodišta 2012. Istodobno su se smanjili i prinosi na trezorske zapise. Povoljna likvidnost financijskog sustava pogodovala je stabiliziranju kamatnih stopa banaka nakon što su kratkotrajno i blago porasle u ljetnim mjesecima.

Monetarna kretanja u studenome obilježili su nastavljanje trenda pada plasmana nebankarskom sektoru i razduživanja banaka prema inozemstvu. Ako se isključi utjecaj tečaja, plasmani banaka smanjili su se na mjesečnoj razini za 1,2 mlrd. kuna ili 0,5%. Smanjenje domaćih plasmana uz istodobni porast depozita omogućilo je bankama da u studenome smanje inozemnu pasivu za 2,6 mlrd. kuna, stoga se nastavio trend njihova razduživanja prema inozemstvu. Pritom su, zahvaljujući priljevu sredstava od obveznica koje je HEP d.d. izdao u inozemstvu, porasli devizni depoziti poduzeća, odnosno ukupna likvidna sredstva (M4).

Neto inozemni dug domaćih sektora tijekom listopada 2012. nije se značajnije promijenio jer je pad bruto duga bio podjednak smanjenju potraživanja (0,4 mlrd. EUR). Padu bruto inozemnog duga ponajviše je pridonio nastavak razduživanja poslovnih banaka, dok su se inozemne obveze privatnih poduzeća povećale. Inozemni dug javnog sektora, koji se u prethodnom dijelu godine snažno povećao, u listopadu je ostao nepromijenjen.

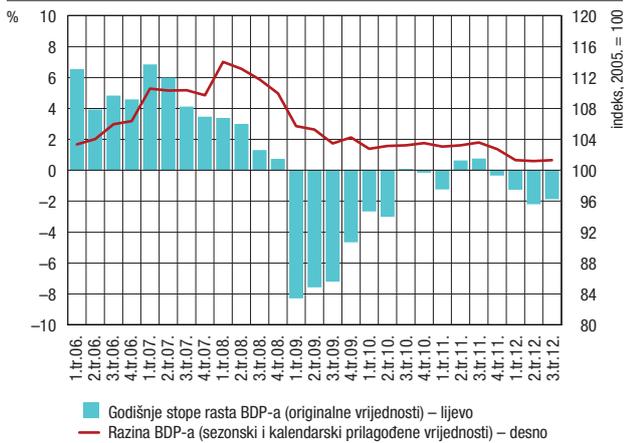
Prihodi konsolidirane središnje države tijekom prvih deset mjeseci 2012. godine bili su 2,1% viši u odnosu na isto razdoblje 2011. Rashodi su se pak povećali za 0,6% iako je proračunom za 2012. predviđeno njihovo značajno smanjenje. Stoga su u studenome doneseni rebalansi državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika, kojima su rashodi konsolidirane središnje države znatno povećani. Ukupan je fiskalni manjak smanjen za 1,2 mlrd. kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, te je u razdoblju od siječnja do listopada 2012. iznosio 9,8 mlrd. kuna. Pritom je manjak uglavnom financiran novim zaduživanjima, pa je dug središnje države nastavio snažno rasti i dosegao je na kraju listopada 174,5 mlrd. kuna, što je povećanje od 20,5 mlrd. kuna u odnosu na kraj 2011. Snažno povećanje državnog duga odražava i preuzimanje dugova brodogradilišta u dug države.

Realni sektor gospodarstva

Nakon zamjetnog pada na početku godine i stagnacije u iduća dva tromjesečja, raspoloživi podaci za listopad i studeni pokazuju da bi u posljednjem tromjesečju 2012. ponovno mogao biti zabilježen pad gospodarske aktivnosti.

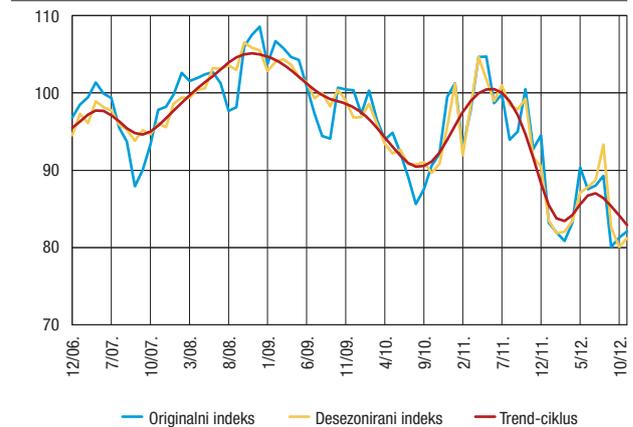
Kada je riječ o gospodarskoj aktivnosti u trećem tromjesečju, dostupni detaljni podaci DZS-a o BDP-u nakon sezonske prilagodbe potvrđuju da je gospodarska aktivnost stagnirala i zadržala se tako na približno istoj razini kao i u prethodna dva tromjesečja. Kretanje pojedinačnih sastavnica BDP-a s rashodne strane upućuje na daljnje slabljenje domaće potražnje, koje je poništeno istodobnim jačanjem inozemne potražnje. Investicijska i osobna potrošnja nastavile su se smanjivati, a i državna je potrošnja, nakon oporavka u drugom tromjesečju, također oslabjela. S druge strane, čini se kako je povoljan učinak inozemne potražnje na gospodarsku aktivnost ponajprije rezultat povećane potražnje za turističkim uslugama. Istodobno je zabilježen blagi porast uvoza robe i usluga.

Slika 1. Tromjesečni bruto domaći proizvod
realne vrijednosti

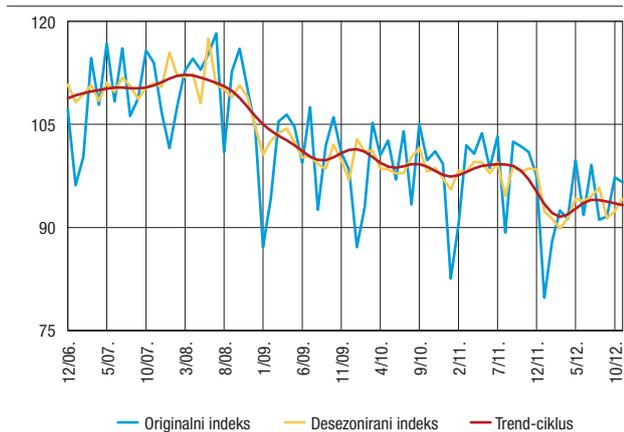
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 4. Zalihe gotovih proizvoda u industriji
2005. = 100

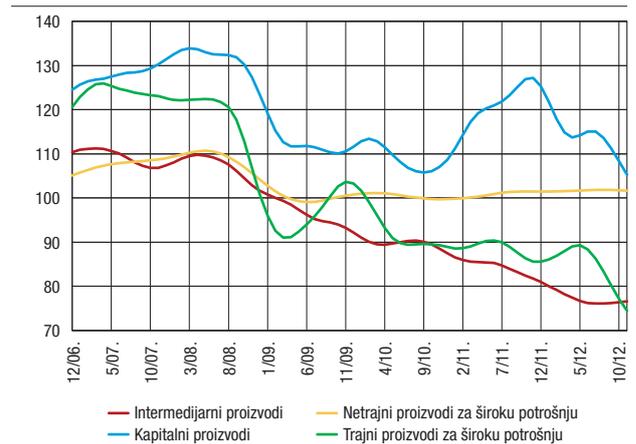
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 2. Industrijska proizvodnja
2005. = 100

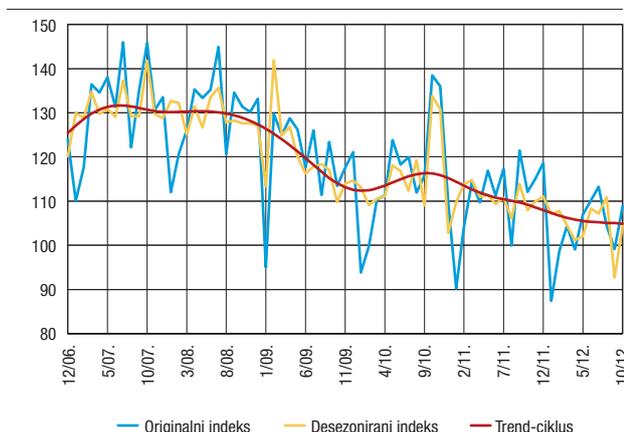
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 5. Industrijska proizvodnja prema glavnim industrijskim grupacijama
trend-ciklus, 2005. = 100

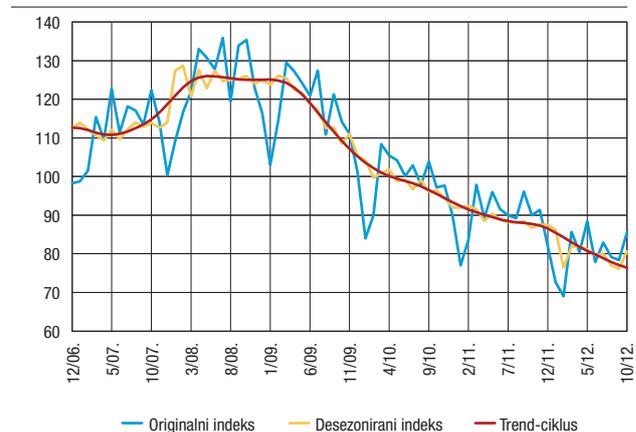
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 3. Realni promet u industriji
2005. = 100

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 6. Fizički obujam građevinskih radova
2005. = 100

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Godišnja je stopa rasta BDP-a u istom razdoblju bila negativna te je iznosila $-1,9\%$, što je tek blago usporavanje u odnosu na godišnju stopu rasta iz prethodnog tromjesečja ($-2,2\%$). Na razini prvih triju tromjesečja realni se BDP smanjio za $1,8\%$ u odnosu na isto razdoblje 2011. godine, pri čemu je samo izvoz robe i usluga stagnirao, dok su sve ostale sastavnice nepovoljno djelovale na agregatnu gospodarsku aktivnost.

Analiza kretanja pojedinih sastavnica agregatne ponude, odnosno proizvodne strane obračuna BDP-a, pokazuje kako je i sezonski prilagođena bruto dodana vrijednost u trećem tromjesečju stagnirala, pri čemu je jačanje ostvareno tek u pojedinim uslužnim djelatnostima. Promatraju li se na razini prvih triju tromjesečja, kretanja su još nepovoljnija, pri čemu je kontrakcija aktivnosti najizraženija u građevinarstvu, industriji i poljoprivredi. Nasuprot tome, pozitivan doprinos zabilježen je uglavnom u uslužnim djelatnostima povezanim s javnim sektorom i srodnim djelatnostima, dok je u djelatnostima tržišnih usluga također zabilježen pad proizvodne aktivnosti.

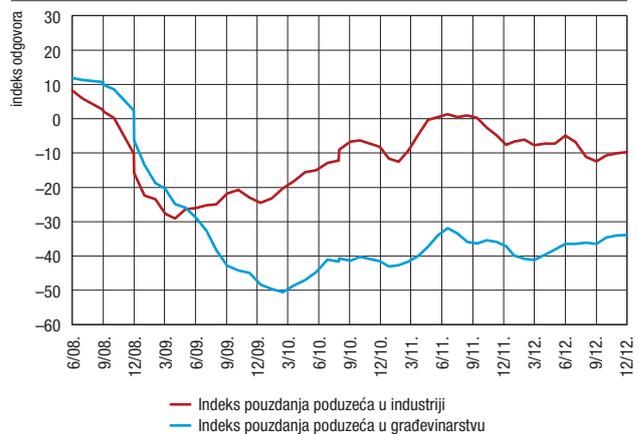
Nepovoljna kretanja u industriji nastavila su se i u četvrtom tromjesečju. Tako je prosječna razina fizičkog obujma industrijske proizvodnje u listopadu i studenome bila niža od one ostvarene u trećem tromjesečju, pri čemu treba istaknuti da bi ostvareni pad bio i izraženiji da nije bilo slabljenja industrijske proizvodnje u rujnu. Osim toga, podaci o prometu od trgovine na malo upućuju na smanjenje aktivnosti i u toj djelatnosti. Za razliku od toga, fizički je obujam građevinskih radova početkom četvrtog tromjesečja (u listopadu) porastao. Rezultati anketa o pouzdanju poduzeća provedenih u razdoblju od listopada do prosinca 2012. upućuju na i dalje nisku razinu poslovnog optimizma.

Na spomenuto slabljenje industrijske proizvodnje početkom posljednjeg tromjesečja 2012. utjecalo je kretanje domaće potražnje, dok podaci DZS-a o međunarodnoj razmjeni s inozemstvom i kretanju proizvođačkih cijena pokazuju kako je inozemna potražnja za domaćim proizvodima u listopadu i studenome ojačala. Na slabljenje domaće potražnje upućuje smanjenje realnog prometa od trgovine na malo, a donekle i rezultati uvoza. Naime, prema nepotpunim podacima za listopad i studeni, nominalni se robni uvoz blago povećao u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja, no čini se da su takva kretanja pretežno pod utjecajem rasta uvoza energije, odnosno nafte i naftnih derivata.

Promatra li se po glavnim industrijskim grupacijama, pad ukupne industrijske proizvodnje određen je smanjenjem proizvodnje kapitalnih i potrošačkih dobara, dok je s druge strane proizvodnja intermedijarnih proizvoda i energije porasla. Porast proizvodnje intermedijarnih dobara može se pripisati povoljnim kretanjima proizvodnje električne opreme, proizvoda od gume i plastike te kemijskih i drvnih proizvoda. U ostalim djelatnostima uglavnom je opažen pad tekuće razine industrijske proizvodnje, što se ogledalo i u kontrakciji proizvodnje u prerađivačkoj industriji. Iznimka je rast proizvodnje u djelatnostima ostalog rudarstva i vađenja (potpomognut dinamiziranjem aktivnosti u građevinarstvu) i pomoćnim uslužnim djelatnostima u rudarstvu, koji je odredio rast područja NKD-a rudarstvo i vađenje. U promatranom je razdoblju ojačala i proizvodnja u opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji zahvaljujući iznimno povoljnim rezultatima u studenome.

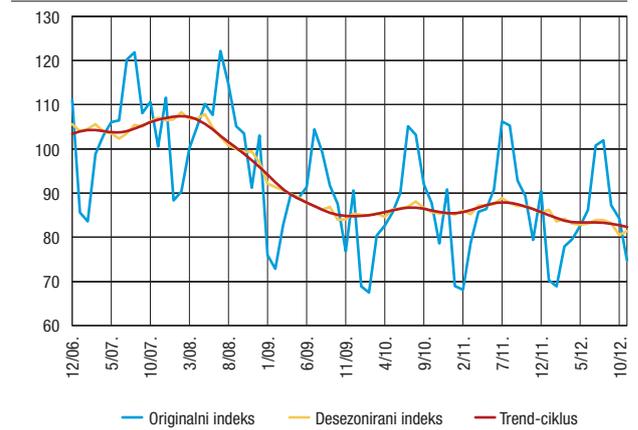
Broj odrađenih sati radnika na gradilištima (sezonski i kalendariski prilagođen) u listopadu je porastao. Pritom je zabilježen rast radova i na zgradama i na ostalim građevinama. Ipak, promatra li se građevinska aktivnost u listopadu u usporedbi s prosjekom prethodnog tromjesečja, pad radova na zgradama i dalje je primjetljiv. S druge strane, oporavak radova na ostalim

Slika 7. Pokazatelji poslovnog optimizma
tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka

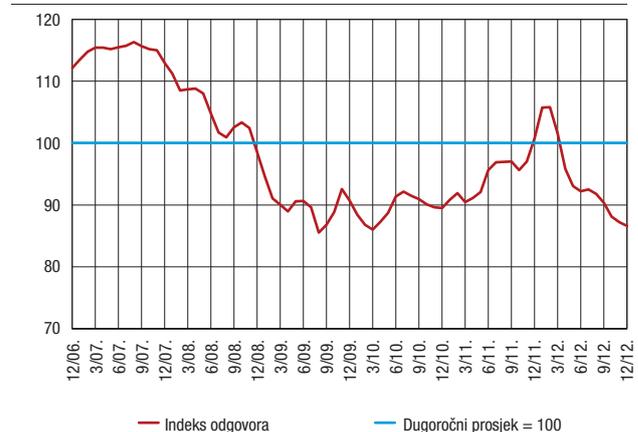
Izvori: Ipsos Puls; HNB

Slika 8. Realni promet od trgovine na malo
2005. = 100

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 9. Indeks pouzdanja potrošača
standardizirane vrijednosti, tročlani pomični prosjeci

Izvori: Ipsos Puls; HNB

građevinama može se djelomično objasniti jačanjem državnih investicija, i to prije svega u cestogradnji. Iako je kretanje indeksa vrijednosti izdanih odobrenja u građevinarstvu tijekom drugog tromjesečja 2012. naviještalo moguće zaustavljanje negativnih trendova u građevinskoj aktivnosti s približavanjem kraja godine, čini se da se to, unatoč jačanju aktivnosti u listopadu, još nije ostvarilo. Slično se može reći i za promjene broja kvadrata za koje su izdana odobrenja za građenje.

Realni promet od trgovine na malo (sezonski i kalendarski prilagođen) tijekom listopada i studenoga 2012. bio je u prosjeku niži nego tijekom prethodnog tromjesečja. Jačanje potrošnje u trgovini na malo u trećem tromjesečju potaknuli su kupovina strani turisti. Potrošačke mogućnosti domaćeg stanovništva tijekom 2012. godine ograničavao je pad broja zaposlenih osoba i realnih dohodaka. U takvim uvjetima godinu su obilježila i nepovoljna kretanja potrošačkog optimizma, koji se, izuzevši kratko razdoblje jačanja na prijelazu iz 2011. u 2012., tijekom godine kontinuirano smanjivao.

U prva dva mjeseca posljednjeg tromjesečja 2012. nastavio se rast fizičkih pokazatelja potražnje za domaćim turističkim uslugama. Broj evidentiranih noćenja u komercijalnom smještaju tijekom promatranog je razdoblja porastao za 7,1%, isključivo zahvaljujući inozemnim gostima. Ipak, potrebno je naglasiti da prosječan udio broja noćenja u posljednjem tromjesečju u ukupnom broju noćenja u jednoj godini za razdoblje 2009. – 2011. iznosi tek 3,8%.

Robna razmjena

Tijekom listopada i studenoga 2012. godine dodatno su se intenzivirala pozitivna kretanja robnog izvoza iz prethodnog tromjesečja, pod dominantnim utjecajem povećanog izvoza brodova. Što se tiče robnog uvoza, blagi oporavak koji se bilježilo tijekom trećeg tromjesečja, nije se nastavio.

Ukupan je robni izvoz u listopadu i studenome, prema sezonski prilagođenim podacima, porastao za 8,2% u odnosu na prosjek trećeg tromjesečja, što je u znatnoj mjeri rezultat daljnjeg oporavka izvoza brodova, nakon što su u prvom polugodištu ostvarenja bila lošija. Ipak, valja napomenuti da je u istom razdoblju snažno rastao i uvoz brodova s dorade, pa se tako u prvih jedanaest mjeseci 2012. njihov neto izvoz na godišnjoj razini smanjio za 70,7%. S druge strane, zamjetan pad izvoza nafte i

Tablica 1. Platna bilanca

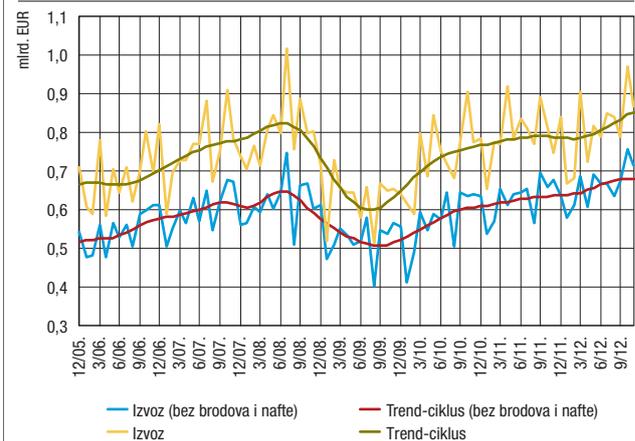
preliminarni podaci, u milijunima eura

	I. – IX. 2011.	I. – IX. 2012.	Indeksi I. – IX. 2012./ I. – IX. 2011.
Tekuće transakcije	518,1	652,1	125,9
Kapitalne i financijske transakcije (bez pričuva)	1.246,9	115,1	9,2
Međunarodne pričuve HNB-a	-666,4	-147,1	22,1
Neto pogreške i propusti	-1.098,7	-620,2	56,4

Izvor: HNB

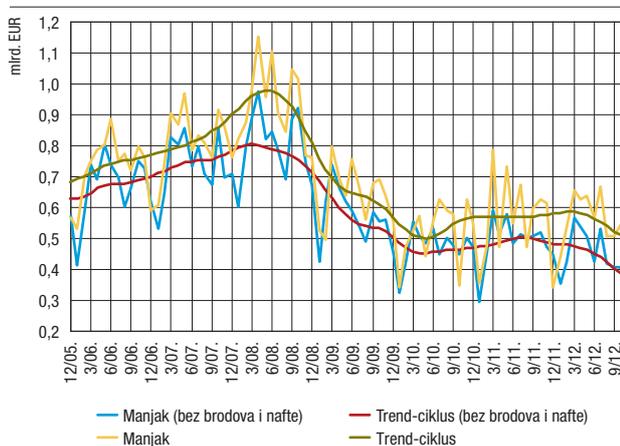
naftnih derivata, vidljiv tijekom trećeg tromjesečja, usporio se u sljedeća dva mjeseca. Promatra li se izvoz ostale robe (isključujući brodove te naftu i naftne derivate), zabilježen je nastavak oporavka (2,4% u odnosu na prosjek trećeg tromjesečja). Pritom su pozitivni trendovi ponajprije određeni oporavkom izvoza nekih proizvoda kemijske industrije te rastom izvoza uljanog sjemenja i plodova, šećera, proizvoda od šećera i meda te pogonskih strojeva i uređaja. Za razliku od toga, značajno se smanjio izvoz žitarica i proizvoda od žitarica (nakon što su u prethodna

Slika 11. Robni izvoz (fob) i trend-ciklus

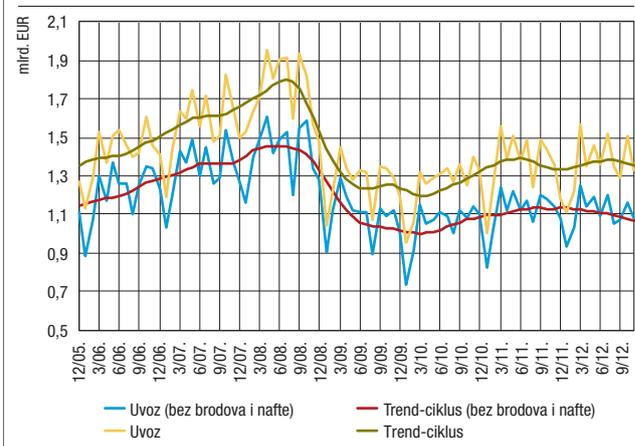
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 10. Manjak robne razmjene i trend-ciklus

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 12. Robni uvoz (cif) i trend-ciklus

Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

tri mjeseca bile zabilježene izrazito visoke vrijednosti), aparata za telekomunikacije i snimanje zvuka i reprodukciju, pokušstva te živih životinja.

U listopadu i studenome ukupan se robni uvoz, prema sezonski prilagođenim podacima, smanjio za 1,6% u usporedbi s trećim tromjesečjem. U promatranom razdoblju nastavio se pojačani uvoz ostalih prijevoznih sredstava te nafte i naftnih derivata pa je nepovoljne trendove prouzročio ponajprije pad uvoza ostale robe (na razini suženog agregata uvoz se smanjio za 4,3% u odnosu na prosjek trećeg tromjesečja). Taj se pad uglavnom može pripisati smanjenom uvozu raznih energenata (osim nafte) i zamjetnom padu uvoza kapitalnih dobara, nakon stagnacije u većem dijelu godine. Nasuprot tome, rastućim trendovima mogu se izdvojiti uvoz određenih kemijskih i uvoz prehrambenih proizvoda. Istodobno se usporio pad uvoza cestovnih vozila.

Promatra li se razdoblje od siječnja do studenoga 2012., robni izvoz porastao je za 1,6% na godišnjoj razini, dok se uvoz smanjio za 0,4%. Pritom se pokrivenost uvoza izvozom u promatranom razdoblju povećala s 57,9% na 59,1%.

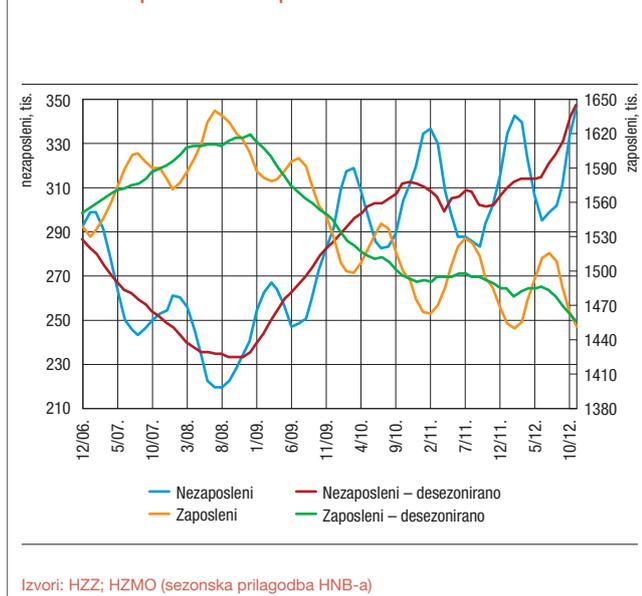
Zaposlenost i plaće

Nakon snažnog povećanja nezaposlenosti i pada zaposlenosti u trećem tromjesečju 2012. negativna kretanja na tržištu rada dodatno su se intenzivirala tijekom listopada i studenoga, te se zaposlenost nastavila ubrzano smanjivati, a nezaposlenost povećavati. Kada je riječ o cijeni rada, nominalne plaće stagniraju, a realne su se plaće nastavile smanjivati.

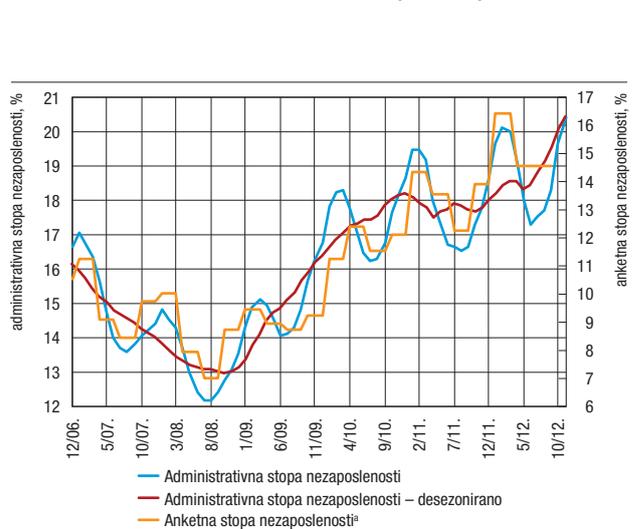
Broj zaposlenih osoba (osiguranika HZMO-a) na početku četvrtog tromjesečja smanjio se za 1,2% u odnosu na prethodno tromjesečje. Najsnažnije smanjenje zaposlenosti zabilježeno je u djelatnostima industrije i trgovine jer je u tim djelatnostima u istom razdoblju i smanjenje gospodarske aktivnosti bilo izraženo. Prema podacima iz Ankete o poslovnom pouzdanju poduzeća slična kretanja zaposlenosti mogla bi se nastaviti i u prvim mjesecima 2013.

Tijekom listopada i studenoga vidljiv je izrazito snažan porast broja nezaposlenih osoba u odnosu na prethodno tromjesečje, prema desezoniranim podacima HZZ-a. Znatni rast broja nezaposlenih osoba posljedica je nastavka visokih priljeva u evidenciju HZZ-a uz nižu razinu zapošljavanja s evidencije. Preliminarni podaci HZZ-a za kraj godine upozoravaju na to da se rast broja

Slika 13. Zaposleni i nezaposleni

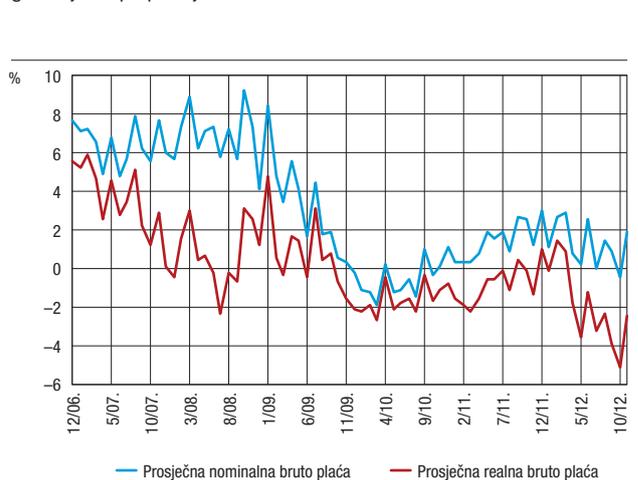
Slika 14. Administrativna i anketna stopa nezaposlenosti

^a Od početka 2007. rezultati Ankete o radnoj snazi objavljuju se tromjesečno.

Izvori: HZZ; DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 15. Prosječne bruto plaće godišnje stope promjene

Napomena: Podaci se odnose na plaće isplaćene u tekućem razdoblju.

Izvori: DZS

nezaposlenih nastavlja jer je broj takvih osoba registriranih u evidenciji HZZ-a tijekom prosinca premašio brojku od 357 tisuća.

Opisana kretanja broja zaposlenih i nezaposlenih rezultirala su porastom stope administrativne nezaposlenosti, koja je za razdoblje listopad – studeni iznimno visoka i iznosi 20,3% (prema desezoniranim podacima). Valja napomenuti da preliminarni podaci iz Ankete o radnoj snazi također potvrđuju izrazito nepovoljna kretanja na tržištu rada tijekom 2012. godine. Tako je anketna stopa nezaposlenosti u prva tri tromjesečja 2012. iznosila 15,1%, što je zamjetno povećanje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (13,3%).

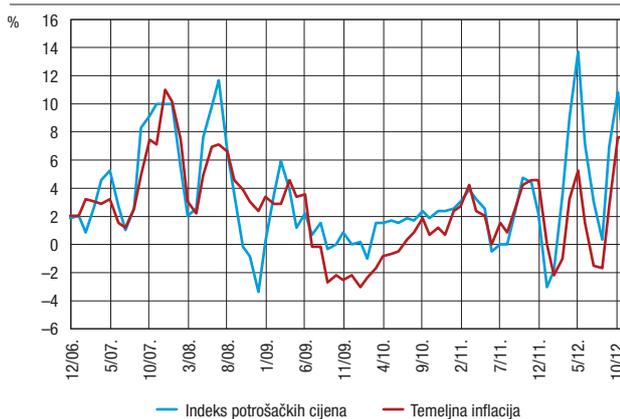
U studenome i listopadu nastavila su se stagnantna kretanja nominalnih plaća, koja su vidljiva još od početka godine. Kako je istodobno zabilježen rast potrošačkih cijena, realne su plaće smanjene za oko 1% u odnosu na prethodno tromjesečje. Promatra li se prvih jedanaest mjeseci ukupno, smanjenje realnih plaća na godišnjoj razini iznosi oko 2% i odražava istodobno smanjenje produktivnosti rada kao i općenito nepovoljne uvjete na tržištu rada.

Cijene

Tijekom listopada i studenoga inflatorni su se pritisci smanjili. Nakon znatnog rasta cijena u rujnu od 1,4% u usporedbi s prethodnim mjesecom, mjesečni rast cijena u listopadu i studenome usporio se na 0,4% odnosno -0,2%, na što je ponajviše utjecalo smanjenje cijena voća i povrća te naftnih derivata. Utjecaj šoka na strani ponude, odnosno suše, bio je privremen te su se, nakon snažnog rasta cijena poljoprivrednih proizvoda u kolovozu i rujnu, spomenute cijene u iduća dva mjeseca smanjivale. Nadalje, pad cijena naftnih derivata bio je potaknut kretanjima na svjetskom tržištu, pri čemu se prosječna cijena sirove nafte tipa Brent smanjila u listopadu i studenome zbog usporavanja rasta potražnje za tim energentom u uvjetima slabljenja globalnoga gospodarskoga rasta i zbog povećanja ponude tog energenta s područja SAD-a i Sjevernog mora.

Godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena usporila se s 5,0% u rujnu na 4,8% u listopadu te na 4,4% u studenome. Smanjenje inflacije u studenome bilo je, slično kao u listopadu, većinom posljedica usporavanja godišnjeg rasta cijena neprerađenih prehrambenih proizvoda (osobito povrća) i energije (naftnih derivata).

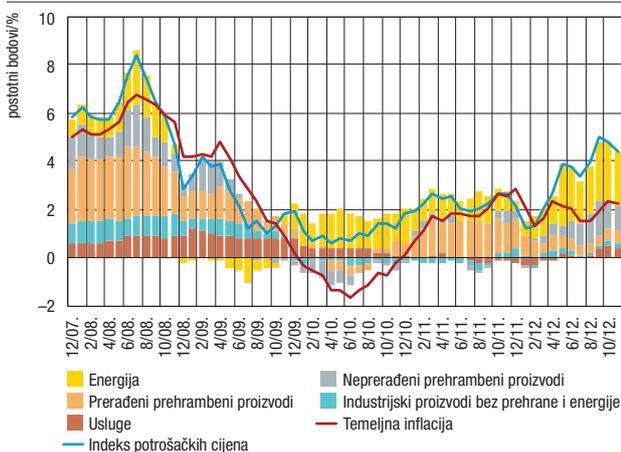
Slika 16. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija
mjesečne stope promjene na godišnjoj razini^a

^a Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa cijena.

Izvor: DZS

Slika 17. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenata inflaciji potrošačkih cijena

Izvor: DZS

Tablica 2. Cjenovni pokazatelji

godišnje i mjesečne stope promjene

	Godišnje stope		Mjesečne stope	
	X.12.	XI.12.	XI.11.	XI.12.
Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente				
Ukupni indeks	4,8	4,4	0,2	-0,2
Energija	13,8	13,2	-0,3	-0,9
Nepretrađeni prehrambeni proizvodi	9,2	7,4	0,6	-1,1
Prerađeni prehrambeni proizvodi (uključujući alkohol i duhan)	2,6	2,7	0,2	0,3
Industrijski proizvodi bez prehrane i energije	0,6	0,6	-0,3	0,5
Usluge	2,2	1,8	-0,1	-0,4
Ostali cjenovni pokazatelji				
Temeljna inflacija	2,3	2,2	0,3	0,1
Indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu	8,4	6,6	0,5	-1,2
Cijene sirove nafte Brent (u USD)	2,3	-0,7	0,9	-2,0
HWWI agregatni indeks cijena sirovina (bez energenata) ^a	-5,7	-4,0	-4,0	-2,3

^a Indeks se izračunava na temelju cijena sirovina izraženih u američkim dolarima.

Izvori: DZS; Bloomberg; HWWI

Slaba domaća potražnja i nepovoljni uvjeti na tržištu rada i dalje su glavni činitelji koji pridonose niskom godišnjem rastu cijena industrijskih proizvoda (bez prehrane i energije) te cijena usluga, koji je u studenome iznosio 0,6% odnosno 1,8%.

Od kolovoza ove godine prisutan je trend povećanja godišnje stope rasta cijena prerađenih prehrambenih proizvoda, što je u znatnoj mjeri bilo posljedica povećanja cijena prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu u ljetnim mjesecima. U studenome je, međutim, bilo vidljivo usporavanje tog prijenosa pa se godišnja stopa rasta cijena prerađenih prehrambenih proizvoda povećala blago: na 2,7%, s 2,6% u listopadu. Takva kretanja bila su posljedica smanjenja cijena prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu krajem trećeg i početkom četvrtog tromjesečja.

Usporavanje godišnjih stopa rasta cijena usluga i cijena mesa pretežno je pridonijelo smanjenju godišnje stope temeljne inflacije s 2,3% u listopadu na 2,2% u studenome.

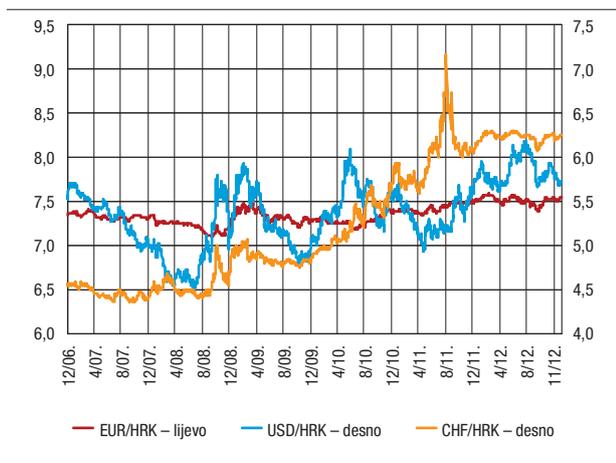
Smanjenje godišnje stope promjene proizvođačkih cijena industrije na 6,6% u studenome, s 8,4% u listopadu, ponajviše je bilo rezultat usporavanja godišnjeg rasta cijena energije (naftnih derivata).

Tečaj

U prosincu 2012. dnevni se tečaj kune prema euru kretao u uskom rasponu od $\pm 0,2\%$ oko prosječno ostvarenog tečaja od 7,53 EUR/HRK. Na kraju prosinca tečaj je iznosio 7,55 EUR/HRK te je bio jednak tečaju na kraju prethodnog mjeseca, a nešto viši nego na kraju 2011., kada je iznosio 7,53 EUR/HRK.

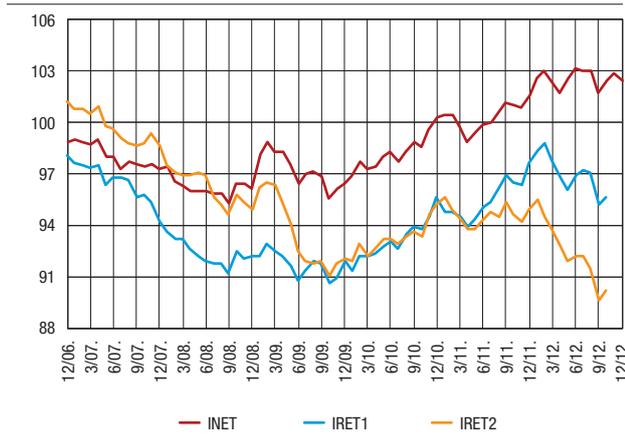
U prvoj polovini prosinca tečaj kune prema euru uglavnom je blago aprecirao, potaknut povećanom ponudom deviza na domaćem tržištu, pri čemu je 15. prosinca iznosio 7,51 EUR/HRK, odnosno bio je za 0,5% niži od tečaja na kraju studenoga. Sniženje kreditnog rejtinga Hrvatske prema agenciji za dodjelu kreditnog rejtinga Standard & Poor's sredinom prosinca nije se značajnije odrazilo na tečaj kune prema euru. Naime, sredinom prosinca započelo je tek blago slabljenje kune prema euru pa se do kraja mjeseca tečaj vratio na razinu zabilježenu početkom mjeseca. U prosincu je obujam deviznih transakcija između

Slika 18. Nominalni dnevni tečaj kune prema eu, američkom dolaru i švicarskom franku srednji tečaj HNB-a

Izvor: HNB

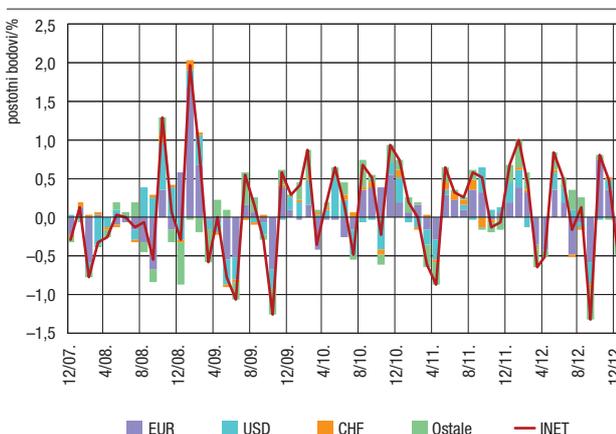
Slika 19. Indeks^a nominalnoga (INET) i realnoga efektivnog tečaja kune uz potrošačke cijene (IRET1) i cijene pri proizvođačima (IRET2) 2005. = 100

^a Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

Slika 20. Doprinosi^a pojedinih valuta mjesečnoj stopi promjene prosječnog indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune (INET)

^a Negativne vrijednosti označuju doprinos aprecijaciji INET-a.

Izvor: HNB

središnje banke i MF-a bio vrlo malen (HNB je otkupio od države samo 0,2 mil. EUR).

Kuna je aprecirala prema većini ostalih valuta iz košarice za izračun nominalnoga efektivnog tečaja (osim prema češkoj kruni, zlotu i švedskoj kruni), koji je na kraju prosinca bio za 0,6% jači u usporedbi s krajem studenoga. Jačanje kune prema američkom dolaru u prosincu od 1,5% odražavalo je kretanja na svjetskom deviznom tržištu, gdje je američki dolar oslabio u odnosu na euro. Tome je pridonijelo nekoliko činitelja, među kojima su porast optimizma u eurozoni potaknut vijestima o daljnjoj financijskoj pomoći Grčkoj i povećanjem kreditnog rejtinga Grčke od agencije Standard & Poor's, bojazan glede nepostizanja kompromisa oko javnih financija u SAD-u te očekivanja da bi Fed mogao poduzeti novi krug mjera monetarnog popuštanja. Tečaj švicarskog franka prema eu i u prosincu je bio stabilan te se kretao u uskom rasponu oko prosječne razine od 1,21 EUR/CHF.

Realni efektivni tečaj kune deflacionaliran potrošačkim cijenama i proizvođačkim cijenama industrije deprecirao je u listopadu 2012. za 0,5% odnosno 0,7% u odnosu na rujana. To je bilo rezultat nominalne deprecijacije kune prema košarici valuta, dok je kretanje domaćih cijena bilo nešto nepovoljnije u usporedbi s cijenama u većini glavnih trgovinskih partnera. Takvo je kretanje cijena u prethodnom dijelu godine odredilo trend aprecijacije spomenutih realnih efektivnih tečajeva.

Tržište novca i kamatne stope

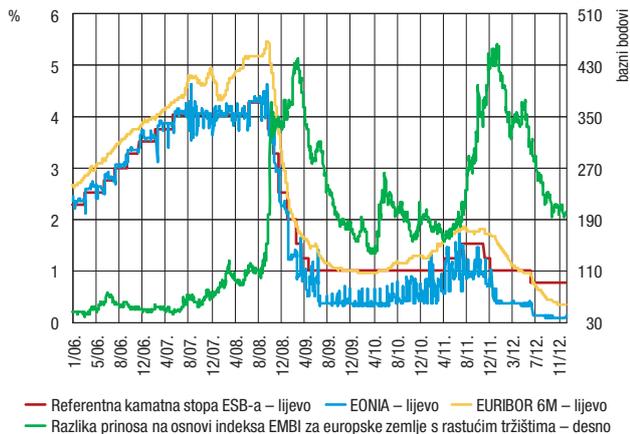
Dobra likvidnost bankarskog sektora eurozone rezultirala je zadržavanjem eurskih referentnih kamatnih stopa na relativno niskim razinama tijekom studenoga i prosinca 2012. Globalna sklonost riziku u promatranom se razdoblju nije značajnije mijenjala, što je pogodilo stabilizaciju premije za rizik u europskim zemljama s tržištima u nastajanju. Unatoč tome što je jedna agencija smanjila kreditni rejting Hrvatske na neinvesticijsku razinu, ni premija za rizik Hrvatske nije znatnije porasla pa taj događaj, uz nešto povoljnije troškove financiranja banaka majki najvećih domaćih banaka, nije znatnije otežao pristup domaćih sektora inozemnom kapitalu.

Na sastancima ESB-a u studenome i prosincu referentna kamatna stopa od 0,75% nije promijenjena. ESB je odlučio nastaviti s operacijama refinanciranja po fiksnoj kamatnoj stopi i prihvaćati sve pristigle ponude za kratkoročne posudbe. Tržišne kamatne stope u eurozoni u promatranom se razdoblju nisu znatnije promijenile. Šestomjesečni EURIBOR smanjio se s 0,39% na kraju listopada na 0,32% na kraju prosinca. EONIA je i dalje niža od referentne stope ESB-a te je na kraju promatranog razdoblja iznosila 0,131%.

Stabiliziranje financijskih tržišta rezultiralo je blagim smanjenjem premija za rizik europskih zemalja s tržištima u nastajanju. Razlika prinosa na osnovi indeksa EMBI za te se zemlje tijekom studenoga i prosinca 2012. snizila za oko 7 b. te je na kraju godine iznosila 200 b. Slična je bila i dinamika premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za većinu promatranih zemalja. U spomenutom dvomjesečnom razdoblju najveći pad premije za rizik, od oko 15 b., zabilježen je kod Bugarske i Slovačke. Smanjenje kreditnog rejtinga jedne agencije u prosincu nije značajnije utjecalo na porast premije za rizik Hrvatske pa njezin blagi rast u promatranom razdoblju nije odudarao od kretanja premije za rizik Mađarske i Italije. Navedene zemlje tako i dalje bilježe najvišu razinu te premije u promatranoj skupini zemalja – Mađarska i Italija približno 280 b., a Hrvatska otprilike 250 b.

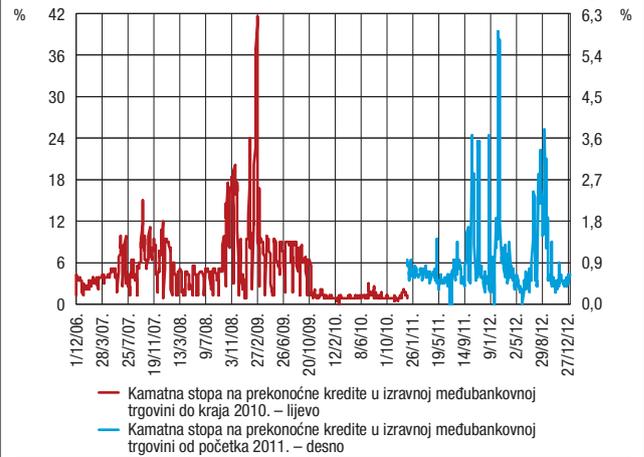
Premija za rizik za banke majke najvećih domaćih poslovnih banaka na kraju prosinca 2012. bila je u prosjeku za 36 b. b.

Slika 21. Kamatne stope na euro i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s rastućim tržištima

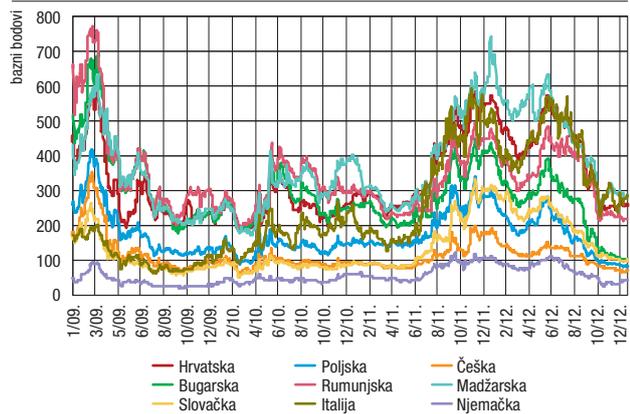
Izvori: ESB; Bloomberg; J. P. Morgan

Slika 24. Prosječna kamatna stopa na novčanom tržištu

Izvor: HNB

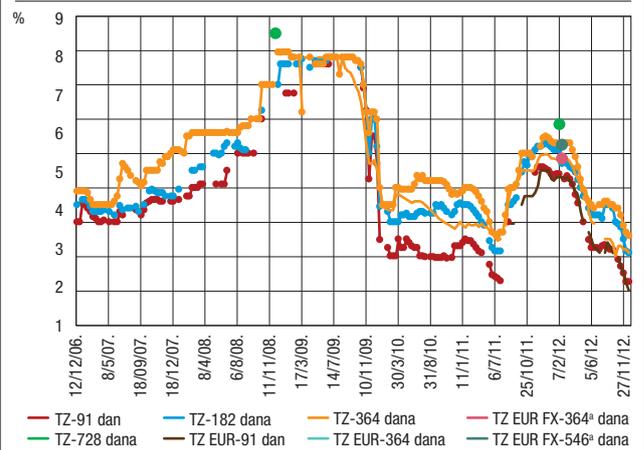
Slika 22. Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavačem nekog instrumenta.

Izvor: Bloomberg

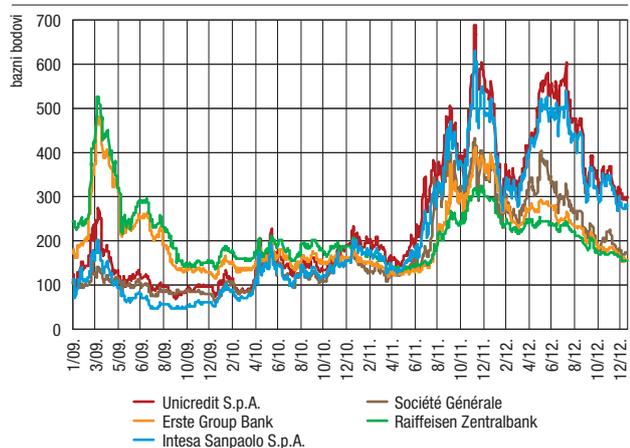
Slika 25. Kamatne stope na kunske i eurske trezorske zapise MF-a na dan aukcije

^a Trezorski zapisi izraženi i plativi u eurima

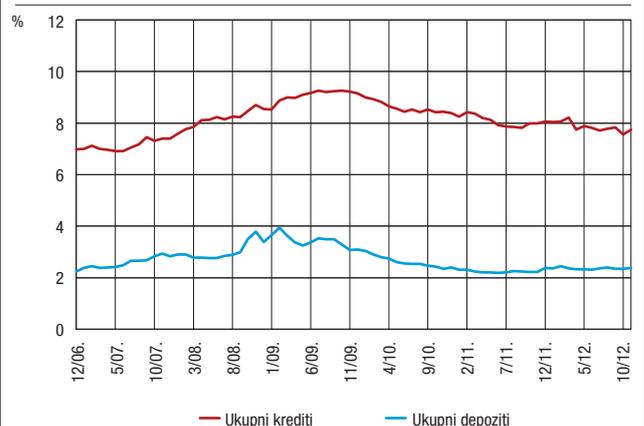
Izvori: MF

Slika 23. Razlika prinosa na premiju osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za odabrane banke majke domaćih banaka

Izvor: Bloomberg

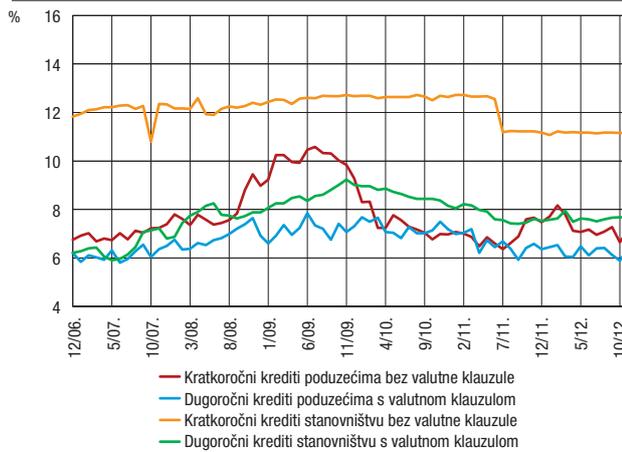
Slika 26. Procjena prosječnih kamatnih stopa poslovnih banaka^a na godišnjoj razini

^a Kamatne stope vagane iznosom stanja ukupno odobrenih kredita

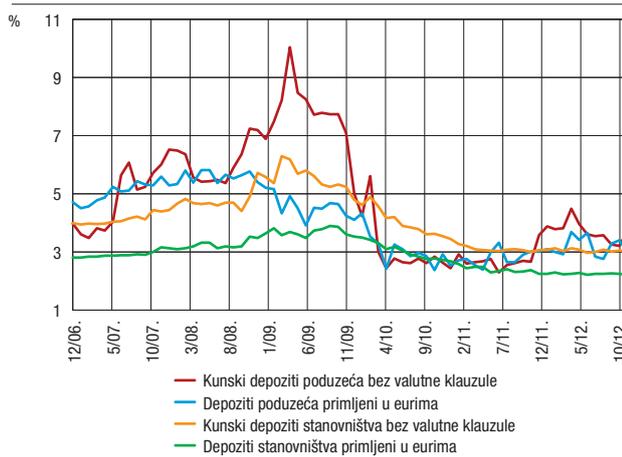
Izvor: HNB

Slika 27. Prosječne kamatne stope poslovnih banaka na kunske kredite na godišnjoj razini

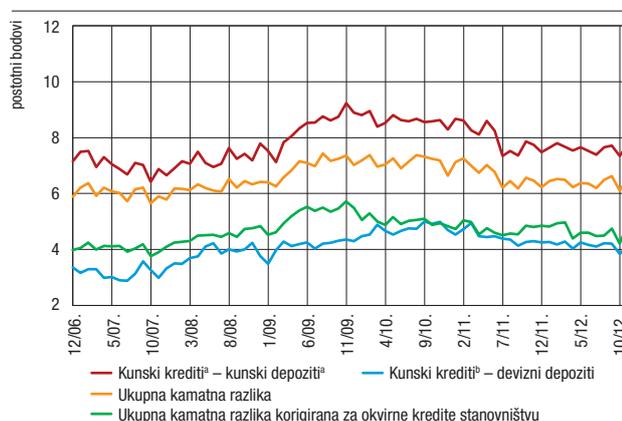
Izvor: HNB

Slika 28. Prosječne kamatne stope poslovnih banaka na depozite oročene od 1 do 3 mjeseca na godišnjoj razini

Izvor: HNB

Slika 29. Razlika između kamatnih stopa na kredite i depozite

^a Bez valutne klauzule; ^b S valutnom klauzulom

Napomena: Razliku čini raspon između prosječnih kamatnih stopa na kredite i prosječnih kamatnih stopa na depozite.

Izvor: HNB

niža nego na kraju listopada. Iako je najveći pad te premije zabilježen za obveznice talijanskih banaka, ulagači ih i dalje smatraju rizičnijima u odnosu na ostale banke iz promatrane skupine.

Tijekom studenoga i prosinca 2012. likvidnost domaćega financijskog sustava bila je vrlo dobra, pa su se kamatne stope na novčanom tržištu do kraja godine kretale ispod godišnjeg prosjeka od 1%.

Vagana kamatna stopa na prekonoćne kredite u izravnoj međubankovnoj trgovini tako se blago smanjila: s 0,61% u listopadu na 0,45% u studenome, a na sličnoj se razini zadržala i tijekom prosinca (0,46%). U istom se razdoblju znatno smanjila i njezina dnevna kolebljivost pa je raspon unutar kojeg se ta kamatna stopa kretala bio razmjerno uzak (od 0,30% do 0,90%).

U studenome i prosincu 2012. održane su ukupno tri aukcije trezorskih zapisa MF-a, pri čemu su na svim aukcijama uz kunske plasirani i eurski trezorski zapisi plativi u kunama. Ukupna potražnja ulagača na održanim je aukcijama nadmašivala planirane iznose izdanja, pa se tendencija pada prinosa na sve trezorske zapise, neovisno o valuti u kojoj su nominirani i rokovima dospijeća, nastavila tijekom promatranog razdoblja. Tako su se vagane kamatne stope na kunske trezorske zapise s rokom dospijeća od 91, 182 i 364 dana smanjile s 1,82%, 2,91% i 3,34% u listopadu na 1,25%, 2,12% i 2,65% u prosincu. Istodobno su se smanjili i prinosi na trezorske zapise vezane uz euro, pa su vagane kamatne stope na te zapise s rokom dospijeća od 91 i 364 dana pale s 1,87% i 2,30% u listopadu na 1,10% i 2,15% u prosincu. Stanje ukupnih upisanih trezorskih zapisa na kraju prosinca 2012. iznosilo je 25,9 mlrd. kuna, odnosno za 0,1 mlrd. kuna više nego na kraju listopada, što je posljedica porasta stanja upisanih kunskih trezorskih zapisa i istodobnog smanjenja stanja zapisa vezanih uz euro.

Povoljna likvidnost financijskog sustava potpomogla je stabiliziranje aktivnih kamatnih stopa banaka nakon što su kratkotrajno i blago porasle u ljetnim mjesecima. Aktivne i pasivne kamatne stope banaka u studenome i prosincu tako nisu značajno oscilirale u odnosu na cijelu 2012., pri čemu je tijekom ta dva mjeseca pojačana kolebljivost zabilježena tek kod kamatnih stopa na devizne depozite poduzeća oročene dulje od godine dana.

Kratkoročne kamatne stope na kunske kredite poduzećima blago su se smanjile u listopadu 2012., na najnižu razinu od sredine 2011. godine (6,65%), a u studenome ponovno su porasle (na 7,13%), što je još uvijek za 0,6 postotnih bodova niže u usporedbi s početkom godine. Kamatne stope na dugoročne kunske kredite poduzećima uz valutnu klauzulu smanjile su se u listopadu na 5,90% (sa 6,13% u rujnu), te su porasle u studenome na 6,37%, odnosno također su na razinama nižim od onih s početka godine.

Kamatne stope na kratkoročne kunske kredite stanovništvu bez valutne klauzule iznimno su stabilne još od sredine 2011. godine, pod utjecajem izmjene regulative HNB-a. Kamatne stope na dugoročne kredite stanovništvu s valutnom klauzulom pokazale su blagu tendenciju rasta tijekom drugog polugodišta 2012. i dosegnule u studenome 7,69%, odnosno najviše vrijednosti u posljednjih godinu dana. Tome je u listopadu i studenome 2012. ponajviše pridonio porast udjela hipotekarnih kredita, čija se nominalna stopa čak blago smanjila. U preostalom dijelu godine takva kretanja bila su uglavnom potpomognuta blagim rastom udjela relativno najzastupljenijih, ostalih dugoročnih kredita stanovništvu, dok je njihova kamatna stopa ostala razmjerno stabilna na razini od približno 8,7%. Sličan učinak izostao je kod kredita namijenjenih kupnji automobila, čija je kamatna stopa, nasuprot tome, kontinuirano blago rasla u promatranom razdoblju.

Kamatne stope na oročene kunske i eurske depozite poduzeća kraćih rokova (od 1 do 3 mjeseca) tijekom cijele su 2012.

godine uglavnom iskazivale tendenciju smanjivanja, pri čemu su kamatne stope na eurske depozite bile nešto kolebljivije. Na kraju studenoga kamatne stope na spomenute eurske depozite poduzeća iznosile su 3,13%, a na kunske 2,75%. Kamatne stope na depozite stanovništva istih ročnosti i dalje su stabilne, već gotovo dvije godine zaredom, podjednako za kunska (približno 3,0%) i eurska sredstva (približno 2,2%).

Navedena kretanja aktivnih i pasivnih kamatnih stopa banaka u drugom tromjesečju i većem dijelu trećeg tromjesečja 2012. djelovala su na opću kamatnu razliku tako da se stabilizirala (u granicama uobičajene kolebljivosti) na razini od približno 6,4 postotna boda. Isključujući učinak okvirnih kredita stanovništvu, ta je razlika manja za 1,75 postotnih bodova, odnosno prosječno u promatranom razdoblju iznosi oko 4,74 postotna boda.

Monetarna kretanja

Monetarna kretanja u studenome obilježilo je nastavljanje trenda pada plasmana nebankarskom sektoru i trenda razduživanja banaka prema inozemstvu. Pritom su ostvareni rast neto inozemne aktive i rast ukupnih likvidnih sredstava (M4) zahvaljujući porastu depozita poduzeća nakon izdavanja obveznica HEP-a d.d. u inozemstvu.

Novčana masa (M1) u studenome se neznatno smanjila (za 0,2 mlrd. kuna ili 0,4%), što je bilo rezultat sezonskog smanjenja gotovog novca. Novčana masa stagnira na godišnjoj razini (0,3%).

Za razliku od novčane mase, ukupni štedni i oročeni depoziti domaćih sektora povećali su se u studenome za 1,4 mlrd. kuna ili 0,7%. Takva kretanja bila su rezultat zamjetnog skoka deviznih depozita (4,5 mlrd. kuna), koji je premašio istodobno smanjenje kunskih depozita (3,1 mlrd. kuna). Promjene u strukturi gotovo su se u cijelosti odnosile na sektor poduzeća, odnosno konverziju kunskih u devizne depozite tog sektora. No, konverzija nije promijenila ukupnu valutnu poziciju banaka jer su ti kunski depoziti prethodno bili vezani uz stranu valutu ugovorom o razmjeni. Kunski i devizni depoziti stanovništva na mjesečnoj razini nisu se znatnije mijenjali.

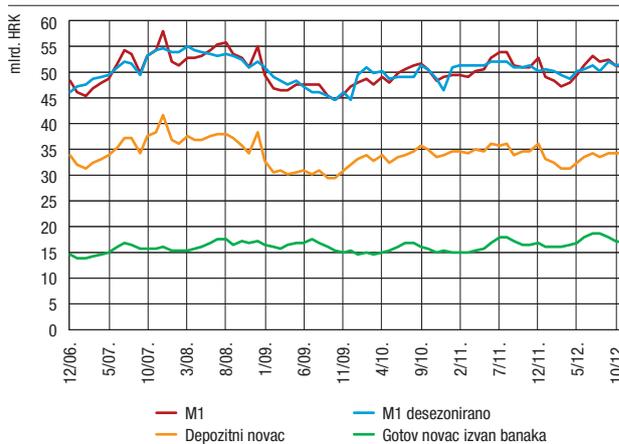
Promatra li se na godišnjoj razini, za devizne depozite na kraju studenoga bilježi se rast od 5,0% (isključujući utjecaj promjene tečaja), a za kunske štedne i oročene depozite pad od 4,5%.

Stagniranje novčane mase i rast kvazinovca rezultirali su povećanjem ukupnih likvidnih sredstava u studenome za 1,4 mlrd. kuna ili 0,5%. U skladu s time godišnja stopa promjene ovoga monetarnog agregata blago se ubrzala i na kraju mjeseca iznosila je 3,0%, odnosno 2,4% ako se isključi utjecaj tečaja.

Plasmani banaka nebankarskom sektoru smanjili su se u studenome za 0,7 mlrd. kuna ili 0,3%, no ako se isključi utjecaj promjene tečaja (deprecijacije kune prema euru i švicarskom francku), kod plasmana banaka zabilježen je znatniji pad (1,2 mlrd. kuna ili 0,5%). Sektorska struktura pokazuje kako se njihovo smanjenje pretežno odnosilo na plasmane poduzećima, koji su, isključujući utjecaj tečaja, pali za 0,9%. Taj pad može se povezati sa smanjenjem domaćih kreditnih obveza nakon korporativnog izdavanja obveznica u inozemstvu. Kod stanovništva u studenome se nastavio trend blagog razduživanja, pa su se plasmani tom sektoru na mjesečnoj razini smanjili za 0,2%.

Na godišnjoj razini kretanje plasmana banaka nebankarskom sektoru također je bilo nepovoljno. Nakon što se u rujnu zaustavio njihov godišnji rast, iz podataka za listopad i studeni proizlazi da će se na razini cijele 2012. ostvariti pad kreditne aktivnosti poslovnih banaka usmjeren prema tom sektoru. Isključujući utjecaj tečaja i učinak preuzimanja duga brodogradilišta od

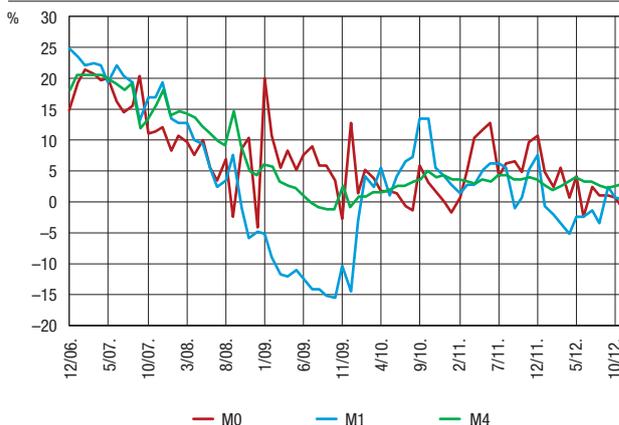
Slika 30. Novčana masa

Izvor: HNB

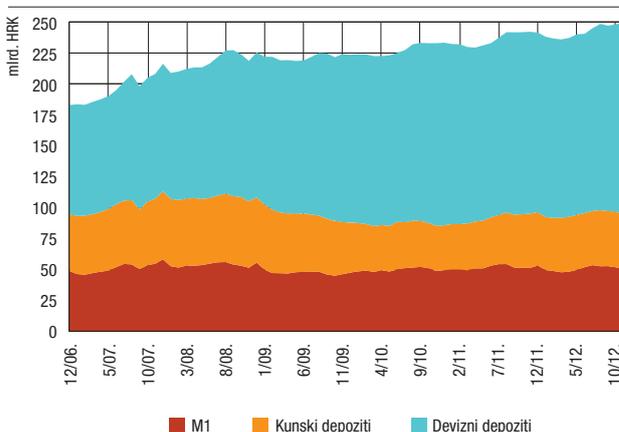
Slika 31. Monetarni agregati

stope promjene u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine

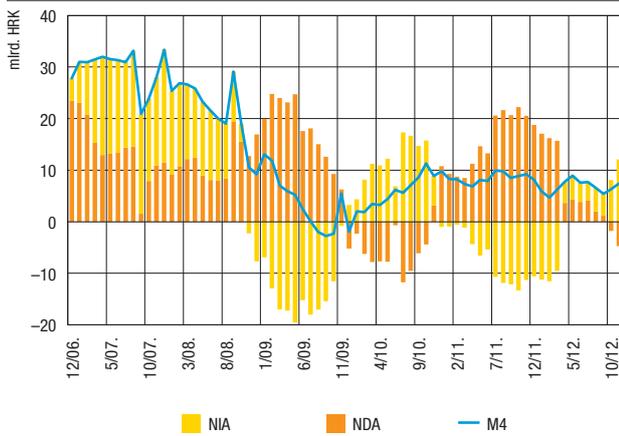
Izvor: HNB

Slika 32. Monetarni agregat M4

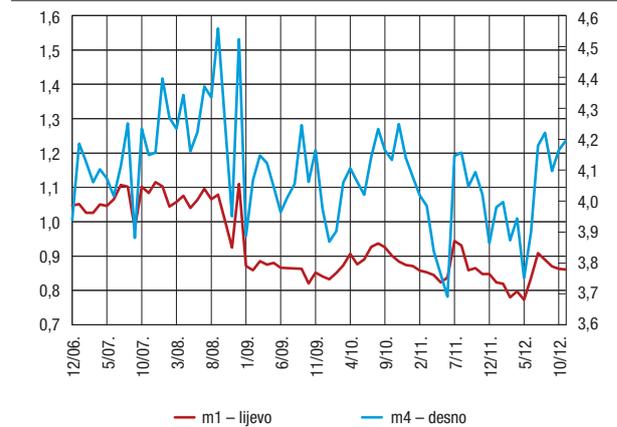
Izvor: HNB

Slika 33. Neto inozemna aktiva, neto domaća aktiva i ukupna likvidna sredstva (M4) promjene u posljednjih 12 mjeseci

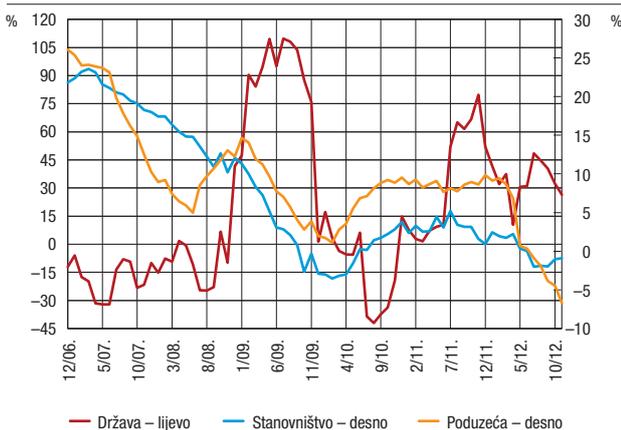
Izvor: HNB

Slika 36. Monetarni multiplikatori
 $m1 = M1/M0$ i $m4 = M4/M0$

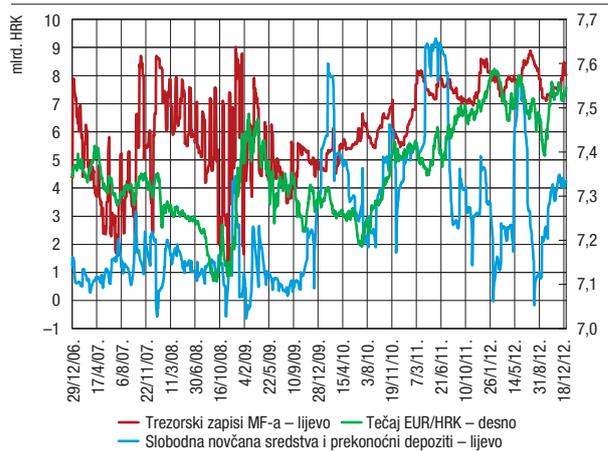
Izvor: HNB

Slika 34. Krediti stanovništvu i poduzećima i neto potraživanja od države
 stope promjene u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine

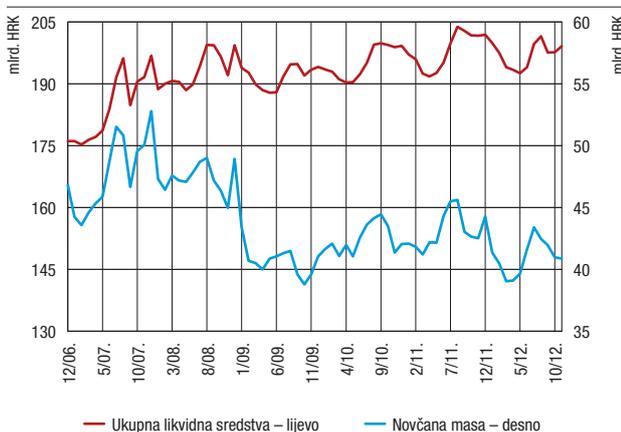
Izvor: HNB

Slika 37. Likvidnost banaka i tečaj

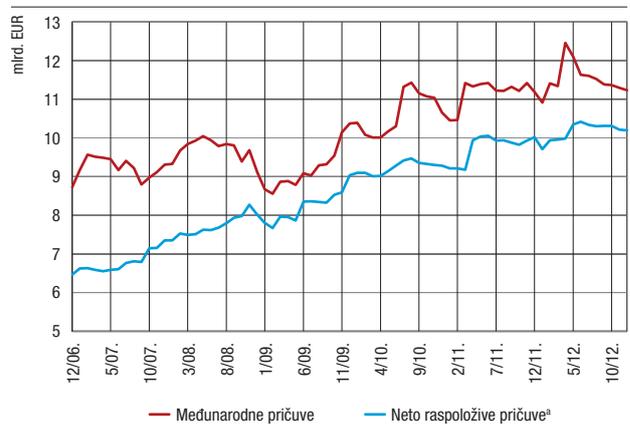
Izvor: HNB

Slika 35. Realni novac
 deflacioniran indeksom potrošačkih cijena, 2005. = 100

Izvori: DZS; HNB

Slika 38. Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke
 tekući tečaj

^a NRP = međunarodne pričuve – inozemna pasiva – devizni dio obvezne pričuve – devizni depoziti države – opća i posebna alokacija SDR-a
 Izvor: HNB

strane Ministarstva financija, plasmani nebankarskom sektoru na kraju studenoga bili su za 1,6% manji u odnosu na studeni prethodne godine.

Kada je riječ o financiranju sektora države, u studenome je zabilježen blagi rast plasmana banaka središnjoj državi (0,3 mlrd. kuna). Pridoda li se tome smanjenje depozita države kod banaka i HNB-a, ukupna neto potraživanja banaka od države u tom su se mjesecu povećala za 0,9 mlrd. kuna. Dok su se plasmani privatnom sektoru smanjili, za plasmane banaka državi na godišnjoj razini i dalje se bilježi zamjetan rast, koji je na kraju studenoga iznosio 14,7%.

Smanjenje domaćih plasmana uz istodobni porast depozita omogućilo je bankama da u studenome smanje svoju inozemnu pasivu za 2,6 mlrd. kuna, stoga se nastavio trend njihova razduživanja prema inozemstvu. U istom razdoblju banke su smanjile svoju inozemnu aktivu za 0,3 mlrd. kuna pa je poboljšanje neto inozemne pozicije banaka iznosilo 2,3 mlrd. kuna. U odnosu na studeni prethodne godine neto inozemna aktiva poslovnih banaka bila je povoljnija za 12,4 mlrd. kuna ili 26,2%.

Monetarno okružje u prosincu 2012. bilo je razmjerno stabilno. Prosječni višak kunske likvidnosti na računima banaka kod središnje banke, uključujući i prekonocne depozite, u prosincu je iznosio 3,9 mlrd. kuna, neznatno više nego u prethodnom mjesecu. Banke su se svakodnevno koristile mogućnošću prekonocnog deponiranja viška sredstava kod HNB-a, a kamatne stope na novčanom tržištu bile su stabilne i na niskim razinama. Tijekom spomenutog razdoblja nije bilo deviznih intervencija ni promjena instrumenata monetarne politike.

Postupno realiziranje kredita u sklopu programa razvoja gospodarstva nastavilo se i tijekom prosinca. HBOR je održao šestu aukciju i odobrio kreditne kvote u iznosu od 0,4 mlrd. kuna pa ukupan iznos odobrenih kreditnih kvota sada iznosi 2,8 mlrd. kuna ili nešto više od 80% sredstava predviđenih za kreditni program. Od spomenutog iznosa s računa HBOR-a kod HNB-a na račune banaka pretilo se 0,7 mlrd. kuna. Na temelju tih sredstava i 0,7 mlrd. kuna koje su osigurale poslovne banke poduzećima je u 2012. godini odobreno 1,4 mlrd. kuna kredita.

Primarni novac (M0) na kraju 2012. godine iznosio je 61,3 mlrd. kuna, a njegov porast u prosincu bio je posljedica povećanja gotovog novca izvan banaka i smanjenja kunskog depozita države kod HNB-a. Na godišnjoj razini monetarni agregat M0 blago se smanjio, za 1,8%.

Bruto međunarodne pričuve na kraju 2012. iznosile su 11,2 mlrd. EUR, što znači da je ostvaren godišnji porast od 0,4% (0,7% isključujući tečajna kolebanja EUR/USD), odnosno od 44 mil. EUR. Rast pričuva tijekom 2012. postignut je prije svega neto otkupom deviza od države u iznosu od 770 mil. EUR, kao i zaradom na osnovi upravljanja pričuvama. Na smanjenje bruto pričuva utjecali su prodaja deviza poslovnim bankama u iznosu od 666 mil. EUR, smanjenje devizne obvezne pričuve banaka i neto odljev deviznih depozita države. Neto raspoložive pričuve krajem prosinca iznosile su 10,2 mlrd. EUR, što je za 1,8%, odnosno 176 mil. EUR više nego krajem 2011.

Inozemna zaduženost

Neto inozemni dug domaćih sektora (bruto inozemni dug umanjen za potraživanja prema inozemstvu) nije se značajnije promijenio tijekom listopada 2012. Tome je prethodio izraziti pad neto zaduženosti u trećem tromjesečju, u iznosu od 2,1 mlrd. EUR. Ukupno su od početka godine domaći sektori smanjili svoju neto zaduženost za 1,2 mlrd. EUR (usporedbe radi, tijekom istog razdoblja 2011. neto dug smanjio se za 0,1 mlrd. EUR). Pritom se neto dug banaka smanjio za 1,8 mlrd. EUR, a

Tablica 3. Neto inozemni dug

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Sektor dužnika	Stanje		Neto transakcije ^a			
	2011.	X. 2012.	2011.	I. – X. 2012.	3. tr. 2012.	X. 2012.
Država	6.994	8.382	416	1.067	213	-17
Središnja banka ^b	-10.835	-11.010	-402	-139	182	11
Banke	6.323	4.607	2.058	-1.769	-1.771	-212
Ostali domaći sektori	19.651	18.949	-952	-465	-704	215
Izravna ulaganja	6.236	6.537	-1.232	133	-68	-2
Ukupno	28.369	27.466	-112	-1.172	-2.147	-5

^a Razlika između transakcija na osnovi bruto inozemnog duga i potraživanja. Ne uključuju međualutne promjene i ostale prilagodbe.

^b Inozemna potraživanja središnje banke ne uključuju posebna prava vučenja (SDR).

Negativne vrijednosti neto inozemnog duga upućuju na to da su vrijednosti potraživanja veće od obveza.

Izvor: HNB

ostalih domaćih sektora za 0,5 mlrd. EUR, dok se dug središnje države snažno povećao.

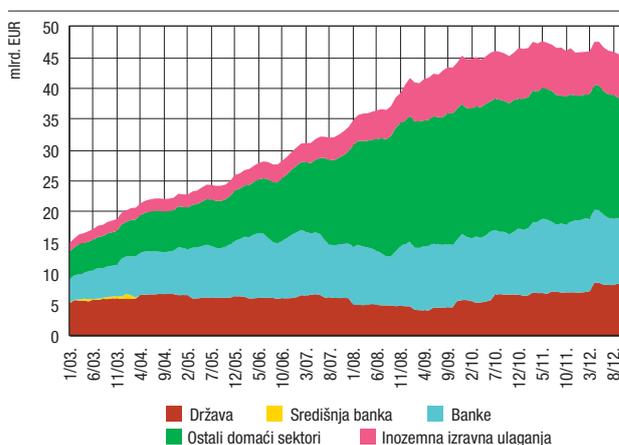
Promjene neto zaduženosti uglavnom odražavaju promjene bruto inozemnog duga jer je u prvih deset mjeseci inozemna imovina porasla samo za 0,3 mlrd. EUR. Smanjivanje bruto inozemnog duga, koje traje od lipnja 2012., nastavilo se i tijekom listopada. Stoga se, uz pad od 0,4 mlrd. EUR, bruto inozemni dug na kraju promatranog mjeseca spustio na 45,1 mlrd. EUR. Glavni su nositelji smanjenja zaduženosti bile poslovne banke, dok su se inozemne obveze privatnih poduzeća povećale. Stanje inozemnog duga javnog sektora u listopadu nije se značajnije mijenjalo.

Kod sektora države, nakon porasta za 1,4 mlrd. EUR u prvih devet mjeseci 2012., potaknutog inozemnim izdavanjem obveznica u travnju i preuzimanjem dijela duga domaćih brodogradilišta, u listopadu 2012. nisu zabilježene važnije promjene inozemne zaduženosti. Inozemni dug javnih poduzeća, nasuprot zamjetnom smanjenju u prethodnom dijelu godine, u listopadu se također nije značajnije promijenio. Istodobno je HBOR tek blago povećao svoje inozemne obveze.

Poslovne su banke u listopadu 2012. smanjile obveze prema inozemstvu za 0,6 mlrd. EUR pa se dodatno intenzivirao trend razduživanja vidljiv u prethodnim mjesecima.

Stanje inozemnih obveza ostalih domaćih sektora (pretežno

Slika 39. Bruto inozemni dug
na kraju razdoblja

Izvor: HNB

Tablica 4. Bruto inozemni dug
na kraju razdoblja, u milijunima eura

Sektor dužnika			Stanje	Transakcije ^a		
	2011.	X. 2012.	2011.	I. – X. 2012.	3. tr. 2012.	X. 2012.
1. Država	6.996	8.384	417	1.067	213	-17
2. Središnja banka	0	0	-1	0	0	0
3. Banke	11.628	9.992	875	-1.651	-641	-618
4. Ostali domaći sektori	20.182	19.676	-888	-228	-625	237
Nebankarske financijske institucije	4.068	3.788	-566	-279	-298	5
od toga: HBOR	1.465	1.413	-152	-49	-193	27
Javna i mješovita trgovačka društva	5.400	4.743	-424	-362	-153	13
Ostala trgovačka društva	10.496	10.932	99	418	-179	224
Ostalo ^b	218	214	3	-4	5	-5
Neprofitne institucije	5	9	2	4	1	0
Obrtnici i trgovci	5	11	-2	6	6	0
Kućanstva	208	194	3	-14	-2	-5
5. Izravna ulaganja	6.928	7.080	-1.255	-36	-47	17
Nebankarske financijske institucije	1.542	1.529	-192	-15	-37	-29
Javna i mješovita trgovačka društva	215	1	-146	-130	0	0
Ostala trgovačka društva	4.723	5.103	-943	109	-12	45
Hibridni i podređeni instrumenti ^c	447	447	27	0	3	2
Ukupno	45.734	45.132	-851	-848	-1.100	-380
od toga:						
Dug javnog sektora	14.076	14.541	-306	526	-132	24

^a Korištenja umanjena za otplate. Ne uključuju međuvalutne promjene i ostale prilagodbe.

^b Neprofitne institucije, obrtnici i trgovci te kućanstva

^c Banke, HBOR

Izvor: HNB

trgovačkih društava i nebankarskih financijskih institucija, uključujući HBOR) bilo je na kraju listopada 2012. za 0,2 mlrd. EUR veće nego na kraju rujna. Rast inozemne zaduženosti u promatranom mjesecu posljedica je inozemnog izdanja obveznica Agrokora d.d. u iznosu od 0,6 mlrd. EUR, od čega je dio iskorišten za podmirenje postojećih inozemnih obveza. Isključili se navedena transakcija, stanje inozemnog duga drugih privatnih poduzeća prema inozemnim bankama nastavilo se smanjivati, a blago je poraslo njihovo zaduživanje kod vlasnički povezanih društava. Nebankarske su se financijske institucije (isključujući HBOR) u listopadu 2012. nastavile blago razduživati prema inozemnim bankama i svojim inozemnim vlasnicima.

Državne financije

Prihodi konsolidirane središnje države tijekom prvih deset mjeseci 2012. povećali su se u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 2,1%. To je prije svega posljedica zakonskih izmjena u sustavu PDV-a, odnosno povećanja osnovne stope s 23% na 25% od ožujka 2012. godine. Osim toga, zabilježen je i godišnji rast prihoda od poreza na dobit. S druge strane, godišnje smanjenje zabilježeno je kod prihoda od trošarina i prihoda od socijalnih doprinosa zbog smanjenja doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 13% od svibnja ove godine.

Rashodi konsolidirane središnje države u razdoblju od siječnja do listopada 2012. iznosili su 100,3 mlrd. kuna, odnosno 0,6% više nego u istom razdoblju prethodne godine. Iako su određene uštede postignute na subvencijama i materijalnim rashodima, one nisu bile dovoljne da bi poništile učinak snažnog povećanja rashoda za kamate te rast rashoda za socijalne

Tablica 5. Ukupni fiskalni saldo konsolidirane središnje države^a
prema metodologiji GFS 2001, u milijunima kuna

	I. – X. 2011.	I. – X. 2012.
Prihodi	92.074	93.965
Rashodi	99.663	100.273
Nabava nefinancijske imovine	2.632	2.250
Neto dani zajmova	572	786
Izdaci za dionice i ostale udjele	255	501
Povrat duga umirovljenicima	–	–
Promjena dospjelih neplaćenih obveza ^b	–	–
Ukupni fiskalni saldo	-11.048	-9.845

^a Više o metodologiji izračuna vidi u Okviru 4. u Biltenu 165.

^b HNB ne raspolaže podacima o promjeni dospjelih neplaćenih obveza na mjesečnoj razini.

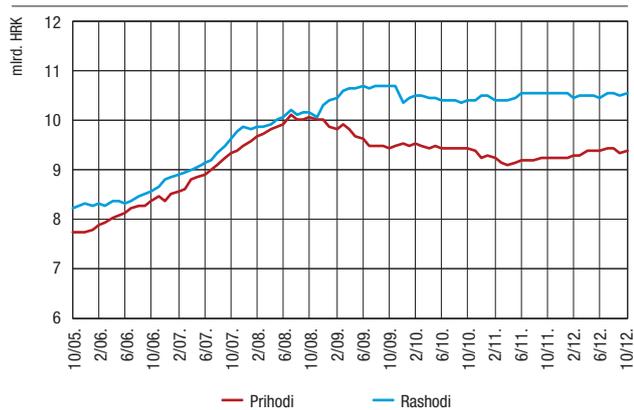
Izvori: MF; izračun HNB-a

Tablica 6. Financiranje salda konsolidirane središnje države
u milijunima kuna

	I. – X. 2011.	I. – X. 2012.
Ukupni fiskalni saldo (GFS 2001)	-11.048	-9.845
Financiranje	11.048	9.845
Zaduživanje (neto)	14.230	10.898
Domaće	5.492	2.535
Inozemno	8.738	8.363
Prodaja nefinancijske imovine i dionica	354	323
Promjena depozita	3.536	1.376

Izvori: MF; izračun HNB-a

Slika 40. Prihodi i rashodi konsolidirane središnje države^a
prema metodologiji GFS 2001

^a Trend-vrijednosti izračunate su kao pomični dvanaestomjesečni prosjeci originalnih podataka. U rashode je uključena nabava nefinancijske imovine. Od siječnja 2008. konsolidirana središnja država ne obuhvaća HAC.

Izvori: MF; izračun HNB-a

naknade i naknade zaposlenicima. Budući da su kretanja rashoda u dotadašnjem dijelu godine pokazala kako se sve planirane uštede neće uspjeti ostvariti, u studenome su doneseni rebalansi državnog proračuna i finansijskih planova izvanproračunskih korisnika, kojima su ukupni rashodi konsolidirane središnje države povećani za 2,5 mlrd. kuna. Planirani rashodi sada su tek neznatno manji od onih ostvarenih u 2011. godini.

Ukupan fiskalni manjak u razdoblju siječanj – listopad 2012. iznosio je 9,8 mlrd. kuna, odnosno bio je za 1,2 mlrd. kuna manji nego u istom razdoblju godinu dana prije. Međutim, kao što je navedeno, fiskalna konsolidacija u prvom je redu posljedica

Tablica 7. Promjena duga središnje države

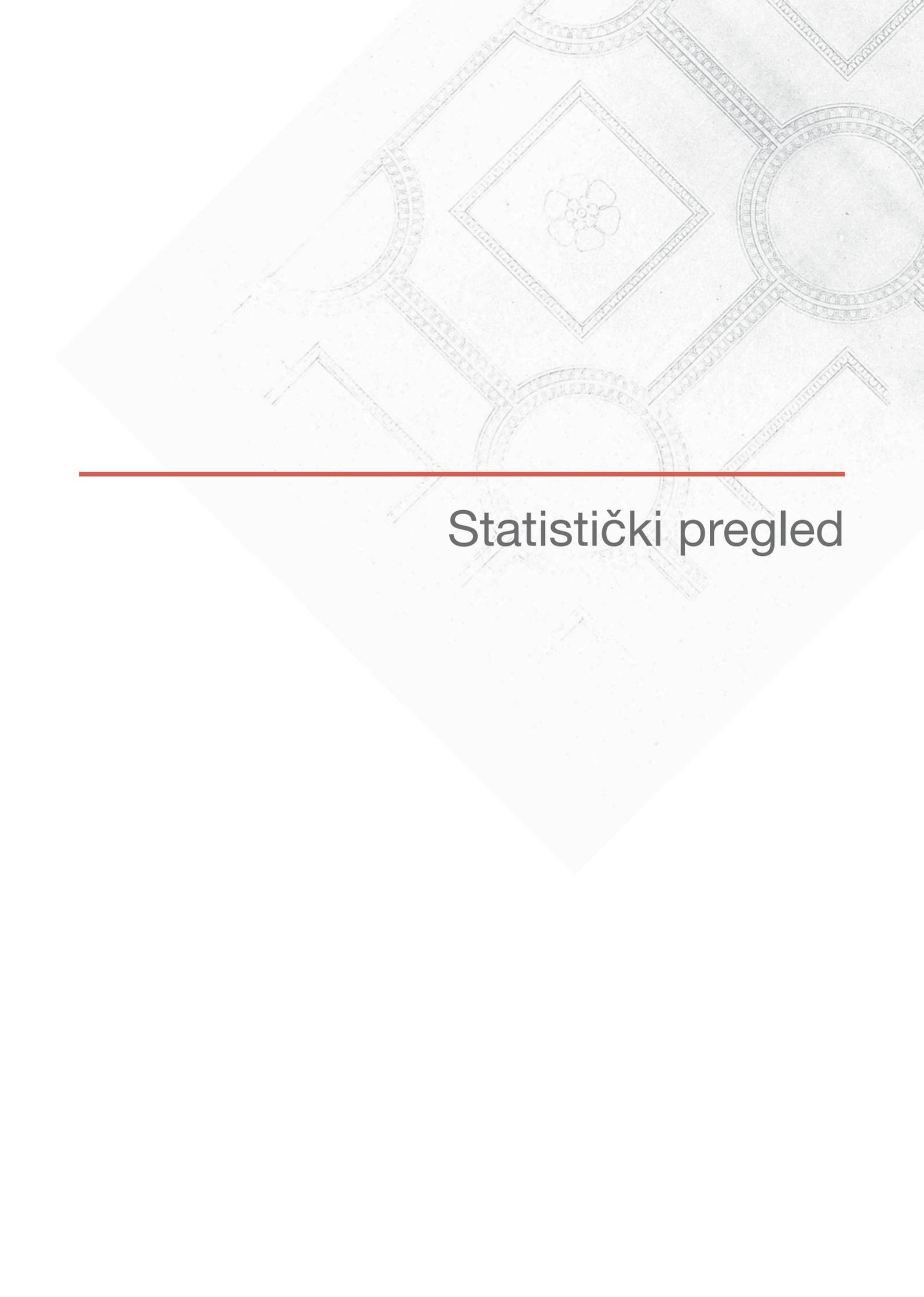
u milijunima kuna

	I. – X. 2011.	I. – X. 2012.
Ukupna promjena duga	15.933	20.535
Promjena unutarnjeg duga	12.654	10.007
– Trezorski zapisi MF-a	1.161	–794
– Instrumenti tržišta novca	0	274
– Obveznice	6.912	7.378
– Krediti banaka	4.581	3.149
Promjena inozemnog duga	3.279	10.528
– Instrumenti tržišta novca	–2.201	123
– Obveznice	4.394	8.636
– Krediti	1.085	1.769
Dodatak:		
Promjena ukupno izdanih jamstava	1.190	–4.709

Izvor: HNB

povećane porezne presije i smanjenja investicijske aktivnosti države, a ne prilagodbe rashoda poslovanja. Kako su očekivani privatizacijski prihodi izostali, država je gotovo sve svoje finansijske potrebe namirila zaduživanjem na domaćem i inozemnom finansijskom tržištu.

U skladu s time dug središnje države tijekom prvih deset mjeseci 2012. nastavio je snažno rasti pa je na kraju listopada dosegnuo 174,5 mlrd. kuna. Pritom zabilježeno povećanje od čak 20,5 mlrd. kuna u odnosu na kraj prethodne godine velikim dijelom odražava i preuzimanje dugova brodogradilišta (znatnim dijelom dugova domaćim bankama) u državni dug, a zbog istog su razloga zamjetno smanjena državna jamstva.

Statistički pregled

Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama

Podaci o potraživanjima i obvezama financijskih institucija klasificiraju se prema institucionalnim sektorima i financijskim instrumentima. Institucionalni sektori su sljedeći: financijske institucije, središnja država, ostali domaći sektori i inozemstvo. Sektor financijske institucije obuhvaća sljedeće podsektore: središnja banka, banke, ostale bankarske institucije i nebankarske financijske institucije. Središnja banka je Hrvatska narodna banka. Banke su institucije kojima je Hrvatska narodna banka izdala odobrenje za obavljanje bankarskih poslova u skladu sa Zakonom o bankama, uključujući i štedionice u prijelaznom razdoblju. U sektor banke ne uključuju se banke u stečaju i bivše filijale banaka čije je sjedište izvan Republike Hrvatske. Ostale bankarske institucije su stambene štedionice, štedno-kreditne zadruge i investicijski fondovi. Nebankarske financijske institucije su financijske institucije koje nisu klasificirane kao banke ili kao ostale bankarske institucije (npr. društva za osiguranje, mirovinski fondovi).

Središnja država obuhvaća podsektor Republika Hrvatska i podsektor republički fondovi. Do prosinca 2003. podsektor Republika Hrvatska obuhvaćao je organe državne uprave, uključujući Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste i Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, a podsektor

republički fondovi obuhvaća Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski fond za privatizaciju, Hrvatske vode i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak.

Od siječnja 2004. Hrvatske ceste, Hrvatske autoceste te Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka reklasificirani su iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi.

Ostali domaći sektori su: organi lokalne države, državna i ostala trgovačka društva te stanovništvo, uključujući obrtnike i neprofitne institucije koje pružaju usluge stanovništvu. Podsektor ostala trgovačka društva obuhvaća i banke u stečaju. U pojedinim tablicama ostali domaći sektori dijele se u sljedeće podsektore: lokalna država, koja obuhvaća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačka društva, koja obuhvaćaju državna i ostala trgovačka društva, te stanovništvo, koje uključuje i obrtnike i neprofitne institucije.

Sektor inozemstvo obuhvaća strane fizičke i pravne osobe.

Svi podaci o potraživanjima i obvezama odnose se na stanje na kraju razdoblja, pri čemu se devizne pozicije iskazuju u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja.

A. Monetarni i kreditni agregati

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati

na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani	Mjesečne stope rasta					
								Primarni novac	Novčana masa M1	Novčana masa M1a	Ukupna likvidna sredstva M4	Neto domaća aktiva	Plasmani
1998.	prosinac	9.954,2	13.531,4	13.615,2	57.340,3	44.626,8	59.792,0	7,24	6,92	6,59	2,51	3,73	0,25
1999.	prosinac ^a	10.310,0	13.858,9	13.965,7	56.659,3	40.003,8	55.875,8	4,53	5,46	5,48	2,28	0,35	-4,58
2000.	prosinac	11.717,3	18.030,3	18.256,4	73.061,1	44.043,9	60.883,8	7,32	10,04	9,89	3,66	10,46	2,66
2001.	prosinac	17.803,2	23.703,5	23.936,5	106.071,4	57.410,0	74.964,5	8,01	13,00	11,96	11,65	3,40	1,16
2002.	prosinac	23.027,9	30.869,8	31.876,7	116.141,8	83.324,4	97.463,7	10,72	6,11	6,79	1,65	7,92	2,15
2003.	prosinac	30.586,2	33.888,7	34.630,9	128.893,1	96.121,7	111.661,4	8,90	1,78	1,93	0,14	3,11	0,66
2004.	prosinac	33.924,4	34.562,1	35.186,5	139.947,7	108.205,1	127.308,6	8,69	2,86	2,68	0,23	2,15	1,99
2005.	prosinac	40.390,8	38.817,1	39.855,4	154.647,0	131.343,2	149.168,3	9,38	4,34	3,87	-0,02	1,84	1,94
2006.	prosinac	46.331,2	48.521,0	49.141,7	182.458,6	154.844,1	183.379,5	3,17	4,75	4,07	1,57	3,38	2,99
2007.	prosinac	51.923,9	57.878,3	58.663,4	215.822,1	166.375,5	210.828,4	3,73	6,71	6,62	3,95	3,54	2,65
2008.	prosinac	49.743,0	55.222,3	56.044,6	225.018,5	183.279,1	232.982,1	-9,89	8,17	8,49	3,17	5,68	1,96
2009.	prosinac	56.141,9	47.181,7	47.760,5	223.094,6	178.083,2	231.661,9	4,55	3,13	3,25	-0,23	-0,91	0,10
2010.	prosinac	56.249,1	49.151,7	49.748,5	232.869,6	188.845,0	247.520,2	2,81	1,67	1,18	0,17	3,24	0,52
2011.	prosinac	62.379,5	52.850,9	53.767,9	241.056,9	207.581,7	261.048,8	3,81	3,74	3,55	-0,25	2,05	0,83
2012.	siječanj	59.722,8	49.172,9	49.776,7	237.677,9	208.015,2	260.565,8	-4,26	-6,96	-7,42	-1,40	0,21	-0,19
	veljača	59.111,2	48.422,8	49.055,9	236.231,3	209.027,2	261.701,7	-1,02	-1,53	-1,45	-0,61	0,49	0,44
	ožujak	60.821,7	47.389,5	48.087,2	235.530,1	208.442,8	260.370,2	2,89	-2,13	-1,97	-0,30	-0,28	-0,51
	travanj	60.017,0	47.845,2	48.636,5	236.678,6	199.196,0	259.002,6	-1,32	0,96	1,14	0,49	-4,44	-0,53
	svibanj	63.883,6	49.350,9	50.163,6	239.629,8	204.432,6	255.301,2	6,44	3,15	3,14	1,25	2,63	-1,43
	lipanj	61.549,5	51.467,6	52.222,4	240.006,7	204.688,7	253.867,8	-3,65	4,29	4,10	0,16	0,13	-0,56
	srpanj	58.518,4	53.148,6	53.916,1	244.531,4	202.633,6	254.253,1	-4,92	3,27	3,24	1,89	-1,00	0,15
	kolovoz	58.750,7	52.251,6	53.164,6	247.983,7	200.814,8	251.581,2	0,40	-1,69	-1,39	1,41	-0,90	-1,05
	rujan	60.194,7	52.348,3	53.230,9	246.603,1	200.396,2	249.825,7	2,46	0,19	0,12	-0,56	-0,21	-0,70
	listopad	59.462,7	51.316,0	52.069,0	247.651,9	199.306,6	250.533,9	-1,22	-1,97	-2,18	0,43	-0,54	0,28
	studen	59.368,9	51.108,2	52.010,9	249.013,4	198.658,1	249.864,8	-0,16	-0,41	-0,11	0,55	-0,33	-0,27

^a Plasmani su jednokratno smanjeni u iznosu od 2.759,4 milijuna kuna.

Tablica A1: Monetarni i kreditni agregati • U tablici se iskazuju podaci o nekim osnovnim monetarnim i kreditnim agregatima te njihove mjesečne stope rasta. U rujnu 1999. godine provedena je revizija svih monetarnih agregata. U starijim publikacijama HNB-a podaci o potraživanjima i obvezama štedionica nisu obuhvaćeni u izračunu monetarnih agregata.

Primarni novac u cijelosti je preuzet iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1).

Novčana masa M1 definirana je jednako kao i istoimena pozicija u Bilanci monetarnih institucija (Tablica B1) te obuhvaća gotov novac izvan banaka, depozite ostalih bankarskih institucija i ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke te depozitni novac kod banaka. Novčana masa M1a obuhvaća gotov novac izvan banaka i depozitni novac kod banaka uvećan za depozitni novac središnje države kod banaka.

Ukupna likvidna sredstva M4 obuhvaćaju novčanu masu M1,

štedne i oročene depozite, devizne depozite te obveznice i instrumente tržišta novca (navedene komponente preuzete su iz Bilance monetarnih institucija (Tablica B1).

Neto domaća aktiva definirana je kao razlika između ukupnih likvidnih sredstava i inozemne aktive (neto).

Plasmani su potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

U svibnju 1999. godine pokrenut je stečajni postupak nad nekoliko banaka, koje su zbog toga isključene iz monetarne statistike. Prema podacima za travanj 1999. udio tih banaka u monetarnom agregatu M1 iznosio je 259,3 mil. kuna, a u monetarnom agregatu M4 iznosio je 4.035,8 mil. kuna. Podaci za lipanj 1999. godine bit će usporedivi s podacima za srpanj 1999. godine ako se stavka Plasmani banaka poveća za iznos od 3.513,5 mil. kuna.

B. Monetarne institucije

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
AKTIVA										
1. Inozemna aktiva (neto)	49.446,5	41.739,4	45.011,4	44.024,6	33.475,2	27.087,3	35.318,0	46.207,0	48.345,3	50.355,3
2. Plasmani	226.076,1	254.569,8	253.523,6	272.601,4	299.152,6	299.941,9	296.935,2	292.713,8	293.337,1	293.616,7
2.1. Potraživanja od središnje države (neto)	15.247,7	21.587,7	21.861,7	25.081,2	38.103,8	39.571,7	43.067,4	42.888,1	42.803,2	43.751,9
2.2. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	207.398,7	231.472,7	229.870,2	244.039,2	257.620,2	257.167,5	250.734,8	246.333,8	247.445,4	246.644,9
2.3. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.640,0	441,9	681,7	890,9	1.350,3	1.314,0	1.080,6	974,7	1.002,0	1.091,6
2.4. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	1.789,7	1.067,4	1.109,9	2.590,0	2.078,3	1.888,7	2.052,4	2.517,2	2.086,5	2.128,3
Ukupno (1+2)	275.522,6	296.309,2	298.534,9	316.626,0	332.627,8	327.029,1	332.253,2	338.920,8	341.682,4	343.971,9
PASIVA										
1. Novčana masa	57.878,3	55.222,3	47.181,7	49.151,7	52.850,9	47.389,5	51.467,6	52.348,3	51.316,0	51.108,2
2. Štedni i oročeni depoziti	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	42.200,5	43.031,7	39.965,6
3. Devizni depoziti	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	149.855,7	151.134,2	155.612,5
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	2.198,6	2.170,0	2.327,1
5. Ograničeni i blokirani depoziti	2.280,9	3.094,2	2.598,3	2.389,0	3.293,4	2.645,5	2.697,6	2.609,7	2.740,9	2.636,2
6. Ostalo (neto)	57.419,6	68.196,5	72.842,0	81.367,5	88.277,4	88.853,6	89.549,0	89.707,9	91.289,6	92.322,3
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	275.522,6	296.309,2	298.534,9	316.626,0	332.627,8	327.029,1	332.253,2	338.920,8	341.682,4	343.971,9

Tablica B1: Bilanca monetarnih institucija • Bilanca monetarnih institucija prikazuje konsolidirane podatke iz Bilance Hrvatske narodne banke (Tablica C1) i Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Inozemna aktiva (neto) jest razlika između zbroja inozemnih aktiva Hrvatske narodne banke i banaka i zbroja inozemnih pasiva Hrvatske narodne banke i banaka.

Plasmani su zbroj odgovarajućih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke i Konsolidirane bilance banaka, s tim da su potraživanja od središnje države iskazana neto, tj. umanjena za depozite središnje države kod Hrvatske narodne banke i kod banaka.

Novčana masa zbroj je gotovog novca izvan banaka, depozita

ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke, depozita ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke i depozitnog novca kod banaka (stavka Depozitni novac iz Konsolidirane bilance banaka, Tablica D1.).

Stavke Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca u cijelosti su preuzete iz Konsolidirane bilance banaka, dok je stavka Ograničeni i blokirani depoziti zbroj pripadnih stavki iz Bilance Hrvatske narodne banke (isključujući blokirane depozite banaka kod Hrvatske narodne banke) i Konsolidirane bilance banaka. Ostalo (neto) su neraspoređene stavke pasive umanjene za neraspoređene pozicije aktive.

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive

Godina	Mjesec	Ukupan broj banaka	Banke klasificirane po veličini bilančne aktive						Ukupan broj štedionica	Štedionice klasificirane po veličini bilančne aktive		
			Manje od 100 mil. kn	Od 100 do manje od 500 mil. kn	Od 500 mil. do manje od 1 mlrd. kn	Od 1 do manje od 2 mlrd. kn	Od 2 do manje od 10 mlrd. kn	10 i više mlrd. kn		Manje od 10 mil. kn	Od 10 do manje od 100 mil. kn	100 i više mil. kn
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998.	prosinac	60	3	26	8	11	10	2	33	4	25	4
1999.	prosinac	53	4	23	7	7	10	2	30	5	21	4
2000.	prosinac	45	3	15	9	6	10	2	29	5	19	5
2001.	prosinac	44	3	13	7	7	10	4	21	4	12	5
2002.	prosinac	46	4	13	7	9	8	5	10	3	5	2
2003.	prosinac	42	2	13	8	5	8	6	7	3	2	2
2004.	prosinac	39	1	12	9	6	5	6	6	3	3	-
2005.	prosinac	36	1	10	6	8	5	6	3	2	1	-
2006.	prosinac	35	2	6	5	10	4	8	3	2	1	-
2007.	prosinac	35	2	5	2	12	5	9	2	1	1	-
2008.	prosinac	36	2	7	1	11	6	9	2	1	1	-
2009.	prosinac	36	3	5	3	10	7	8	2	1	1	-
2010.	prosinac	36	3	5	2	9	9	8	2	1	1	-
2011.	prosinac	36	4	4	1	10	9	8	2	1	1	-
2012.	siječanj	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	veljača	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	ožujak	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	travanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	svibanj	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	lipanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	srpanj	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	kolovoz	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	rujan	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-
	listopad	35	4	4	1	10	8	8	2	1	1	-
	studen	35	4	4	1	9	9	8	2	1	1	-

Tablica B2: Broj banaka i štedionica obuhvaćenih monetarnom statistikom i njihova klasifikacija prema veličini bilančne aktive • U tablici se iskazuje ukupan broj banaka i štedionica u prijelaznom razdoblju, koje mjesečno izvješćuju Hrvatsku narodnu banku i čije je poslovanje prikazano u Konsolidiranoj

bilanci banaka. Monetarnom statistikom obuhvaćene su i institucije u likvidaciji, a do veljače 2005. godine i institucije koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije.

U tablici se također iskazuje klasifikacija banaka i štedionica prema veličini bilančne aktive.

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
	XII.	XII.	XII.	XII.	XII.	III.	VI.	IX.	X.	XI.
5.2. Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Kapitalni računi	6.664,5	9.562,4	11.151,3	13.090,1	15.787,9	14.715,2	15.881,1	14.923,0	15.816,9	15.995,1
7. Ostalo (neto)	-665,6	-707,1	-735,9	-792,9	-844,6	-866,1	-870,3	-867,2	-869,3	-885,4
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7)	72.425,1	66.885,8	75.828,3	78.745,2	84.696,5	85.247,1	87.397,2	84.821,9	85.677,4	85.349,3

^a Od prosinca 2002. računi SDA kod HNB-a za bruto i neto namire kupovine vrijednosnih papira reklasificirani su iz sektora središnja država u ostale domaće sektore. ^b Od listopada 2001. do svibnja 2003. Obveze prema stranim bankama obuhvaćaju i obveze na osnovi blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kod nerezidenata.

Tablica C1: Bilanca Hrvatske narodne banke • U tablici se iskazuju podaci o potraživanjima i obvezama monetarnih vlasti.

Inozemna aktiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: zlato, posebna prava vučenja, pričuvnu poziciju kod Međunarodnoga monetarnog fonda, efektivni strani novac u trezoru, sredstva na tekućim računima kod stranih banaka, oročene depozite kod stranih banaka i pripadajuće obračunate kamate, plasmane u vrijednosne papire u devizama i ostala potraživanja.

Potraživanja od središnje države jesu krediti, dospjela potraživanja od državnog proračuna Republike Hrvatske i ulaganja u kratkoročne vrijednosne papire Republike Hrvatske. Prema Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci, koji je na snazi od travnja 2001. godine, Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, pa se u okviru te stavke iskazuju samo dospjela potraživanja od državnog proračuna nastala na osnovi obavljanja platnog prometa, te na osnovi obveza izvršenih prema Međunarodnome monetarnom fondu i stranim bankama. Do travnja 2001. godine u kunske kredite državnim proračunu bili su svrstavani kratkoročni krediti odobreni za premošćivanje neusklađenosti između pritjecanja prihoda i izvršavanja rashoda državnog proračuna, dugoročni krediti odobreni na osnovi posebnih uređaba Vlade Republike Hrvatske i dospjela potraživanja od državnog proračuna, dok je stavka Devizni krediti državnim proračunu bila protustavka obvezi prema Međunarodnome monetarnom fondu nastaloj na osnovi sukcesije članstva u toj instituciji.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora su krediti i dospjela nenaplaćena potraživanja od ostalih domaćih sektora, uključujući ču banke u stečaju.

Potraživanja od banaka su krediti bankama i dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka. Krediti bankama su lombardni krediti, kratkoročni krediti za likvidnost, ostali krediti te obratne repo transakcije. U stavku Lombardni krediti uključeni su i krediti bankama za premošćivanje nelikvidnosti, koji su u prosincu 1994. godine zamijenjeni lombardnim kreditima. Kratkoročni krediti za likvidnost, koji se odobravaju od početka 1999. godine, također služe za premošćivanje nelikvidnosti. Ostali krediti su: interventni krediti, specijalni krediti za premošćivanje nelikvidnosti banaka odobravani prijašnjih godina (inicijalni krediti, predsnajnijski krediti), dospjeli, a nenaplaćeni krediti te depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka. Od travnja 2005. godine obratne repo transakcije provode se tjedno. Dospjela nenaplaćena potraživanja od banaka uključuju prekoračenja raspoloživih sredstava na njihovim računima za namiru (do polovine 1994.) te neurednosti banaka pri izdvajanju i održavanju obvezne pričuve.

Od svibnja 1999. potraživanja od ostalih domaćih sektora uključuju i potraživanja HNB-a po kreditima iz primarne emisije nenaplaćenim od banaka nad kojima je pokrenut stečajni postupak. Pri reklasifikaciji štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama

Potraživanja od banaka i Potraživanja od ostalih bankarskih institucija.

Primarni novac čine gotov novac izvan banaka, novčana sredstva u blagajnama banaka, depoziti banaka kod Hrvatske narodne banke, depoziti ostalih bankarskih institucija kod Hrvatske narodne banke i depoziti ostalih domaćih sektora kod Hrvatske narodne banke. Depozite banaka čine novčana sredstva na računima za namiru banaka, sredstva obvezne pričuve izdvojena na posebne račune kod Hrvatske narodne banke (u koja je od ožujka 2006. uključena i posebna obvezna pričuva izdvojena na obveze po izdanim vrijednosnim papirima), obvezno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke te preko-noćni depoziti banaka. Depoziti ostalih bankarskih institucija su do rujna 2003. godine novčana sredstva na računima za namiru stambenih štedionica. Depoziti ostalih domaćih sektora su novčana sredstva na žiroračunima ostalih domaćih sektora, koji se na temelju zakona i drugih pravnih propisa uključuju u depozit kod Hrvatske narodne banke.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju izdvojenu deviznu obveznu pričuvu i pripadajuće obračunate kamate, ograničene depozite i blokirane devizne depozite. Na određene devizne izvore sredstava banke izdvajaju deviznu obveznu pričuvu na posebne račune HNB-a, a od kolovoza 2004. do listopada 2008. godine i graničnu obveznu pričuvu. Ograničeni depoziti su kunska sredstva izdvojena po nalogu suda ili na temelju propisa te u razdoblju od svibnja 1999. do travnja 2002. i depoziti banaka u stečaju. Blokirani devizni depoziti su sredstva koja su bila izdvajana na posebne račune kod Hrvatske narodne banke za podmirenje dospjelih neplaćenih obveza prema inozemnim vjerovnicima.

Inozemna pasiva obuhvaća kredite primljene od Međunarodnoga monetarnog fonda, obveze prema međunarodnim financijskim institucijama i stranim bankama s pripisanim obračunatim kamatama.

Depoziti središnje države su depozitni novac i devizni računi Republike Hrvatske i republičkih fondova kod Hrvatske narodne banke te blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Blagajnički zapisi su dragovoljno upisani blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u kunama i stranoj valuti, osim blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke koje su dragovoljno upisale institucije iz sektora središnja država.

Kapitalni računi uključuju pričuve, rezervacije i račune prihoda i rashoda.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjani za neraspoređene račune aktive Bilance Hrvatske narodne banke.

Radi reklasifikacije štedionica iz podsektora ostale bankarske institucije u podsektor banke revidirani su podaci u stavkama Gotov novac izvan banaka, Blagajne banaka, Depoziti banaka i Depoziti ostalih bankarskih institucija.

D. Banke

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
AKTIVA										
1. Pričuve banaka kod središnje banke	50.178,9	40.705,6	45.902,1	45.759,6	51.238,7	50.567,0	49.024,9	47.440,4	47.578,0	48.138,5
1.1. Kunske pričuve kod središnje banke	35.929,1	32.700,5	40.860,4	40.986,4	45.700,5	44.650,7	43.750,1	42.247,8	42.381,3	43.041,6
1.2. Devizne pričuve kod središnje banke	14.249,8	8.005,1	5.041,7	4.773,2	5.538,2	5.916,3	5.274,7	5.192,7	5.196,6	5.096,9
2. Inozemna aktiva	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.245,4	39.450,1	32.725,3	35.167,1	43.224,9	40.666,9	40.410,1
3. Potraživanja od središnje države	28.971,5	37.801,1	44.249,5	50.307,6	57.869,9	63.076,8	67.831,0	66.454,0	67.371,2	67.624,3
4. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	207.330,7	231.408,6	229.866,1	244.035,4	257.616,6	257.164,0	250.731,4	246.331,1	247.442,8	246.642,3
4.1. Potraživanja od lokalne države	2.140,8	2.077,4	2.074,2	2.412,8	2.712,3	2.682,8	2.611,2	2.468,6	2.543,5	2.532,0
4.2. Potraživanja od trgovačkih društava	92.265,1	102.779,8	104.898,1	114.089,7	126.195,8	126.464,4	120.179,0	117.673,1	117.651,6	116.758,6
4.3. Potraživanja od stanovništva	112.924,9	126.551,4	122.893,7	127.532,9	128.708,6	128.016,8	127.941,2	126.189,4	127.247,7	127.351,7
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	1.640,0	441,9	681,7	890,9	1.350,3	1.314,0	1.080,6	974,7	1.002,0	1.091,6
6. Potraživanja od nebankarskih financijskih institucija	1.789,7	1.067,4	1.109,9	2.590,0	2.078,3	1.888,7	2.052,4	2.517,2	2.086,5	2.128,3
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	336.349,4	361.671,2	371.386,3	390.829,0	409.604,0	406.735,8	405.887,3	406.942,4	406.147,3	406.035,2
PASIVA										
1. Depozitni novac	41.870,8	38.171,2	31.899,6	33.888,9	36.161,3	31.217,3	33.668,6	34.399,1	34.238,5	34.380,1
2. Štedni i oročeni depoziti	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	42.200,5	43.031,7	39.965,6
3. Devizni depoziti	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	149.855,7	151.134,2	155.612,5
4. Obveznice i instrumenti tržišta novca	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	2.198,6	2.170,0	2.327,1
5. Inozemna pasiva	65.152,6	75.296,1	80.365,3	81.940,4	90.276,5	90.766,9	87.230,9	81.825,4	77.984,4	75.389,7
6. Depoziti središnje države	13.525,8	16.007,5	18.219,3	19.870,3	18.244,9	18.964,8	19.323,1	18.315,0	18.622,9	18.223,5
7. Krediti primljeni od središnje banke	4.178,3	14,0	13,5	12,9	139,1	61,8	11,8	11,7	11,8	11,8
8. Ograničeni i blokirani depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.481,9	2.615,6	2.511,5
9. Kapitalni računi	53.178,9	60.317,4	66.306,4	71.826,9	76.624,4	78.372,4	78.303,7	79.788,5	80.438,6	81.152,9
10. Ostalo (neto)	-1.753,2	-969,7	-3.879,1	-2.756,6	-3.279,6	-3.366,5	-3.766,0	-4.134,0	-4.100,4	-3.539,4
Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10)	336.349,4	361.671,2	371.386,3	390.829,0	409.604,0	406.735,8	405.887,3	406.942,4	406.147,3	406.035,2

Tablica D1: Konsolidirana bilanca banaka • U konsolidiranu bilancu banaka uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama banaka. Konsolidirana su međusobna potraživanja i obveze između banaka.

Pričuve banaka kod središnje banke su kunske i devizne. Kunske pričuve su novčana sredstva banaka u blagajnama i kunska novčana sredstva banaka na računima kod središnje banke. Devizne pričuve su devizna novčana sredstva na deviznim računima Hrvatske narodne banke.

Inozemna aktiva su sljedeći oblici deviznih i kunskih potraživanja od stranih fizičkih i pravnih osoba: strani efektivni novac u blagajnama, sredstva na tekućim računima i oročeni depoziti kod inozemnih banaka (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), vrijednosni papiri, krediti i dionice.

Potraživanja od središnje države su sljedeći oblici kunskih i deviznih potraživanja: vrijednosni papiri i krediti.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju sljedeće oblike kunskih i deviznih potraživanja: instrumente tržišta novca, obveznice, kredite (uključujući akceptne kredite) i dionice.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija obuhvaćaju iste oblike kunskih i deviznih potraživanja, s tim da potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju još i depozite.

Stavke Depozitni novac, Štedni i oročeni depoziti, Devizni depoziti te Obveznice i instrumenti tržišta novca obuhvaćaju

obveze banaka prema ostalim domaćim sektorima, ostalim bankarskim institucijama te nebankarskim financijskim institucijama.

Depozitni novac uključuje novčana sredstva na žiroračunima i tekućim računima te obveze banaka po izdanim kuskim instrumentima plaćanja, a umanjuje se za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu).

Štedni i oročeni depoziti su kunski štedni depoziti po viđenju te kunski oročeni depoziti i kunski depoziti s otkaznim rokom.

Devizni depoziti su devizni depoziti po viđenju, devizni oročeni depoziti i devizni depoziti s otkaznim rokom.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze banaka po izdanim vrijednosnim papirima i primljeni krediti. Izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori nisu obuhvaćeni ovom stavkom.

Inozemna pasiva obuhvaća sljedeće oblike deviznih i kunskih obveza prema stranim fizičkim i pravnim osobama: žiroračune i tekuće račune, štedne depozite (uključujući loro akreditive i ostala pokrića), oročene depozite, primljene kredite i dospjele obveze. U sklopu primljenih kredita iskazuju se i izdani podređeni i hibridni instrumenti koje su upisali inozemni investitori.

Depoziti središnje države su svi oblici kunskih i deviznih obveza (osim ograničenih i blokiranih depozita) banaka prema središnjoj državi.

Kreditni primljeni od središnje banke su krediti primljeni od Hrvatske narodne banke i depoziti Hrvatske narodne banke kod banaka, pri čemu se kao krediti tretiraju i poslovi reotkupa vrijednosnih papira.

Ograničeni i blokirani depoziti obuhvaćaju sljedeće obveze banaka: kunske i devizne ograničene depozite ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija, središnje države te stranih pravnih i fizičkih osoba i blokirane devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak prethodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske

pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke po skupnoj osnovi.

Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjene neraspoređene račune aktive, uključujući fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata.

Tablice D2 – D12 • Ovaj skup tablica (osim Tablice D5) razrađeni je prikaz odgovarajućih pozicija aktive i pasive Konsolidirane bilance banaka (Tablica D1).

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Devizna inozemna aktiva	45.837,2	49.705,1	49.230,3	46.920,2	39.159,2	32.384,4	34.674,1	41.985,6	39.725,6	39.131,3
1.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	37.824,9	38.038,3	34.186,6	32.069,1	29.698,4	24.319,4	26.529,6	33.357,5	31.472,2	30.666,9
Efektivni strani novac	1.245,5	1.973,2	1.772,6	1.628,4	1.944,8	1.621,0	2.290,7	1.824,8	1.777,3	1.504,2
Tekući računi	1.305,2	2.109,8	1.338,7	1.584,7	2.486,3	2.085,7	3.321,8	4.784,6	4.957,3	5.166,8
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	31.726,1	31.444,5	29.254,5	26.728,1	22.302,7	17.534,0	16.499,5	21.417,6	19.168,2	18.425,0
Vrijednosni papiri	3.210,4	2.307,1	1.629,0	1.896,5	2.840,4	2.817,4	4.269,0	5.203,2	5.440,7	5.374,8
Kreditni	195,9	166,3	117,6	170,1	67,7	220,4	107,3	82,3	82,8	149,5
Dionice stranih banaka	141,9	37,4	74,2	61,3	56,4	41,0	41,3	45,0	45,9	46,6
1.2. Potraživanja od stranaca	8.012,3	11.666,8	15.043,7	14.851,2	9.460,8	8.065,0	8.144,4	8.628,1	8.253,5	8.464,4
Potraživanja od stranih država	6.696,1	9.976,8	13.477,2	13.047,3	7.544,3	6.110,7	6.107,9	6.431,6	6.188,5	6.901,1
Potraživanja od stranih osoba	1.295,2	1.613,5	1.534,5	1.785,9	1.857,5	1.891,1	2.013,8	2.173,0	2.039,7	1.536,4
Vrijednosni papiri	180,9	235,1	205,4	131,0	62,8	65,6	68,1	58,3	54,8	59,1
Kreditni	1.114,3	1.378,4	1.329,1	1.654,9	1.794,6	1.825,5	1.945,7	2.114,7	1.984,9	1.477,4
Dionice stranih osoba	20,9	76,5	32,0	17,9	59,0	63,2	22,7	23,5	25,3	26,9
2. Kunska inozemna aktiva	601,3	541,5	346,7	325,2	290,9	340,8	493,0	1.239,3	941,2	1.278,8
2.1. Potraživanja od stranih financijskih institucija	408,1	144,1	86,3	72,4	122,9	168,8	318,4	1.062,8	760,2	1.096,8
2.2. Potraživanja od stranaca	193,3	397,4	260,3	252,8	168,0	172,0	174,5	176,5	181,1	182,0
U tome: Kreditni	192,7	396,8	260,0	252,5	167,7	171,7	174,2	176,2	180,8	181,6
Ukupno (1+2)	46.438,5	50.246,6	49.577,0	47.245,4	39.450,1	32.725,3	35.167,1	43.224,9	40.666,9	40.410,1

Tablica D2: Inozemna aktiva banaka • U tablici se iskazuju potraživanja banaka od stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna aktiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu aktivnu i kunsku inozemnu aktivnu. I u sklopu devizne i u sklopu kunske

inozemne aktive posebno su prikazana potraživanja od stranih banaka i potraživanja od stranaca (ukupno i po financijskim instrumentima).

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Kunska potraživanja	24.081,8	24.901,6	24.461,9	28.491,6	30.089,7	28.410,5	34.357,6	33.333,2	33.667,7	33.892,1
1.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	19.057,3	19.899,5	19.230,6	21.461,5	22.981,1	21.497,2	24.141,2	23.216,7	23.538,4	23.684,2
Vrijednosni papiri	16.099,8	16.969,0	16.305,4	17.752,1	19.749,9	17.759,1	17.141,8	16.360,7	16.627,4	16.837,9
U tome: Obveznice za blokiranu deviznu štednju građana	6,4	6,1	5,2	6,7	5,8	1,0	0,6	0,6	0,4	0,3
Krediti	2.957,5	2.930,4	2.925,1	3.709,4	3.231,2	3.738,1	6.999,4	6.856,0	6.911,0	6.846,3
1.2. Potraživanja od republičkih fondova	5.024,5	5.002,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.116,4	10.129,3	10.207,9
Vrijednosni papiri	–	6,1	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	5.024,5	4.996,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.116,4	10.129,3	10.207,9
2. Devizna potraživanja	4.889,7	12.899,5	19.787,7	21.815,9	27.780,1	34.666,3	33.473,4	33.120,8	33.703,5	33.732,2
2.1. Potraživanja od Republike Hrvatske	4.388,6	9.843,6	14.793,1	14.901,3	18.262,6	24.447,8	22.827,1	22.810,8	22.826,5	22.847,0
Vrijednosni papiri	268,4	300,7	234,7	207,7	1.281,2	6.367,9	6.832,2	6.857,6	6.914,9	6.902,3
Krediti	4.120,1	9.542,9	14.558,4	14.693,5	16.981,4	18.079,8	15.994,9	15.953,1	15.911,5	15.944,6
2.2. Potraživanja od republičkih fondova	501,2	3.055,9	4.994,6	6.914,7	9.517,6	10.218,5	10.646,3	10.310,1	10.877,0	10.885,3
Vrijednosni papiri	82,1	50,9	52,0	84,7	71,3	69,7	68,9	13,4	13,5	13,5
Krediti	419,1	3.005,1	4.942,6	6.830,0	9.446,3	10.148,8	10.577,4	10.296,7	10.863,5	10.871,7
Ukupno (1+2)	28.971,5	37.801,1	44.249,5	50.307,6	57.869,9	63.076,8	67.831,0	66.454,0	67.371,2	67.624,3

Tablica D3: Potraživanja banaka od središnje države • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od središnje države. U kuskim potraživanjima od Republike Hrvatske

stavka Vrijednosni papiri obuhvaća i Obveznice za blokiranu deviznu štednju građana izdane na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Kunska potraživanja	194.476,7	216.530,8	211.273,4	221.988,6	233.543,4	233.036,2	228.773,0	225.852,7	227.695,0	227.931,2
1.1. Instrumenti tržišta novca	2.147,4	2.674,5	2.040,2	1.873,2	2.258,8	2.251,6	2.678,1	2.760,6	2.783,9	2.586,4
1.2. Obveznice	1.366,0	1.341,4	1.691,0	1.702,7	1.618,7	1.566,8	1.714,4	1.614,2	1.605,9	1.581,0
1.3. Krediti	188.462,5	210.424,0	205.279,3	215.923,2	226.136,0	225.697,5	220.854,9	217.965,0	219.794,0	220.258,6
1.4. Dionice	2.500,8	2.090,8	2.262,9	2.489,5	3.530,0	3.520,3	3.525,6	3.513,0	3.511,1	3.505,2
2. Devizna potraživanja	12.854,0	14.877,8	18.592,7	22.046,8	24.073,2	24.127,9	21.958,3	20.478,4	19.747,8	18.711,1
2.1. Vrijednosni papiri	249,2	109,3	441,1	105,7	163,1	91,0	108,7	60,7	119,0	165,4
2.2. Krediti	12.604,9	14.768,5	18.151,7	21.941,1	23.910,1	24.036,9	21.849,6	20.417,7	19.628,7	18.545,7
Ukupno (1+2)	207.330,7	231.408,6	229.866,1	244.035,4	257.616,6	257.164,0	250.731,4	246.331,1	247.442,8	246.642,3

Tablica D4: Potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora • U tablici se iskazuju kunska i devizna potraživanja banaka od ostalih domaćih sektora, klasificirana prema financijskim

instrumentima: instrumenti tržišta novca (uključujući faktoring i forfaiting od siječnja 2004. godine), krediti (uključujući akceptne kredite i kupljena potraživanja) i dionice.

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
KUNSKI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi	7.982,0	7.926,5	8.156,4	10.739,6	10.339,8	10.651,4	17.215,8	16.972,5	17.040,3	17.054,2
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	2.957,5	2.930,4	2.925,1	3.709,4	3.231,2	3.738,1	6.999,4	6.856,0	6.911,0	6.846,3
1.2. Krediti republičkim fondovima	5.024,5	4.996,1	5.231,3	7.030,2	7.108,6	6.913,2	10.216,5	10.116,4	10.129,3	10.207,9
2. Krediti lokalnoj državi	1.867,5	1.786,9	1.795,4	2.168,1	2.528,2	2.503,1	2.438,0	2.323,5	2.396,4	2.384,3
3. Krediti trgovačkim društvima	74.001,7	82.431,7	80.913,1	86.564,6	95.224,8	95.508,3	90.806,4	89.759,5	90.448,1	90.820,4
4. Krediti stanovništvu	112.593,3	126.205,3	122.570,8	127.190,5	128.382,9	127.686,1	127.610,6	125.882,0	126.949,5	127.053,9
U tome: Stambeni krediti	45.218,6	52.305,5	52.949,4	57.984,0	59.610,9	59.343,9	59.520,6	58.777,5	59.289,7	59.397,2
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	213,6	36,1	236,5	293,2	532,0	263,5	140,7	156,1	115,0	137,7
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	947,6	741,4	689,0	2.063,0	1.480,0	1.313,1	1.632,8	2.117,2	1.656,0	1.512,6
A. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	197.605,7	219.128,0	214.361,3	229.018,9	238.487,8	237.925,5	239.844,3	237.210,8	238.605,3	238.963,1
DEVIZNI KREDITI										
1. Krediti središnjoj državi	4.539,2	12.548,0	19.501,0	21.523,5	26.427,7	28.228,7	26.572,3	26.249,9	26.775,0	26.816,4
1.1. Krediti Republici Hrvatskoj	4.120,1	9.542,9	14.558,4	14.693,5	16.981,4	18.079,8	15.994,9	15.953,1	15.911,5	15.944,6
1.2. Krediti republičkim fondovima	419,1	3.005,1	4.942,6	6.830,0	9.446,3	10.148,8	10.577,4	10.296,7	10.863,5	10.871,7
2. Krediti lokalnoj državi	8,7	5,5	3,0	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
3. Krediti trgovačkim društvima	12.264,5	14.416,8	17.825,7	21.598,3	23.584,1	23.705,9	21.518,7	20.110,0	19.330,3	18.247,7
4. Krediti stanovništvu	331,6	346,1	323,0	342,4	325,7	330,7	330,6	307,5	298,2	297,8
5. Krediti ostalim bankarskim institucijama	74,0	1,2	31,0	0,6	69,1	65,6	77,0	-	53,9	37,8
6. Krediti nebankarskim financijskim institucijama	668,0	143,5	269,4	341,3	452,6	449,1	288,8	272,4	313,9	297,2
B. Ukupno (1+2+3+4+5+6)	17.886,0	27.461,1	37.953,0	43.806,5	50.859,5	52.780,4	48.787,6	46.940,0	46.771,6	45.697,0
UKUPNO (A+B)	215.491,7	246.589,1	252.314,3	272.825,4	289.347,3	290.705,9	288.631,9	284.150,8	285.376,9	284.660,1

Tablica D5: Distribucija kredita banaka po institucionalnim sektorima • U tablici se iskazuju podaci o kuskim i deviznim kreditima banaka domaćim sektorima, pri čemu krediti

obuhvaćaju i akceptne kredite, financijski najam (leasing), izvršena plaćanja na osnovi garancija i drugih jamstva i kupljena potraživanja, a do prosinca 2003. godine i faktoring i forfaiting.

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Lokalna država	2.689,4	2.441,1	1.377,7	1.303,3	1.616,9	989,3	1.154,4	1.264,0	1.376,7	1.298,8
2. Trgovačka društva	19.599,3	16.896,1	14.893,1	15.860,4	17.127,7	13.203,4	15.054,3	15.549,7	15.525,0	15.661,6
3. Stanovništvo	17.896,7	17.620,1	14.218,6	15.581,9	16.156,0	15.814,9	15.738,0	16.268,1	15.714,8	15.641,1
4. Ostale bankarske institucije	481,1	293,6	517,1	347,5	397,9	459,7	609,6	530,7	573,0	554,7
5. Nebankarske financijske institucije	1.205,2	921,1	893,4	796,0	862,9	750,1	1.112,3	786,6	1.049,1	1.223,9
6. Manje: Čekovi banaka i obračun čekova banaka	-0,9	-0,7	-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5+6)	41.870,8	38.171,2	31.899,6	33.888,9	36.161,3	31.217,3	33.668,6	34.399,1	34.238,5	34.380,1

Tablica D6: Depozitni novac kod banaka • U tablici se iskazuju depozitni novac kod banaka, klasificiran prema domaćim institucionalnim sektorima.

Depozitni novac je zbroj novčanih sredstava na žiroračunima i tekućim računima ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih

institucija i nebankarskih financijskih institucija umanjen za novčana sredstva u platnom prometu (odnosno za čekove u blagajnama banaka i čekove poslane na naplatu). Obveze banaka po izdanim kuskim instrumentima plaćanja uključene su u sektor stanovništvo.

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Štedni depoziti	3.086,1	2.770,3	2.523,1	2.503,2	2.506,4	2.334,6	2.338,0	2.315,6	2.374,1	2.330,3
1.1. Lokalna država	2,5	0,0	0,0	0,1	21,2	2,6	1,9	1,5	0,4	0,1
1.2. Trgovačka društva	154,7	108,8	203,7	318,9	440,5	359,5	388,0	400,9	490,9	438,6
1.3. Stanovništvo	2.929,0	2.657,7	2.268,9	2.167,4	2.016,9	1.955,2	1.891,8	1.883,5	1.848,1	1.849,2
1.4. Ostale bankarske institucije	–	–	5,0	–	4,3	1,4	1,7	0,1	0,1	1,3
1.5. Nebankarske financijske institucije	–	3,7	45,5	16,9	23,4	16,0	54,6	29,7	34,7	41,0
2. Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	50.558,8	47.300,1	36.616,3	32.320,2	38.420,6	39.978,2	39.388,0	39.884,9	40.657,5	37.635,3
2.1. Lokalna država	549,5	726,0	498,8	355,2	314,6	619,9	657,8	701,4	709,3	690,0
2.2. Trgovačka društva	18.414,8	16.268,0	11.559,0	8.933,3	11.249,5	11.566,0	9.318,2	10.083,8	10.669,8	7.324,4
2.3. Stanovništvo	20.479,1	22.721,6	16.910,7	17.188,1	19.129,1	20.039,6	19.909,9	20.362,4	20.646,6	20.778,6
2.4. Ostale bankarske institucije	6.386,5	2.563,4	3.039,8	2.448,8	4.041,8	4.438,1	5.901,7	5.497,5	5.580,2	5.502,2
2.5. Nebankarske financijske institucije	4.728,9	5.021,1	4.608,1	3.394,8	3.685,5	3.314,6	3.600,3	3.239,7	3.051,6	3.340,1
Ukupno (1+2)	53.644,9	50.070,3	39.139,4	34.823,4	40.926,9	42.312,9	41.726,0	42.200,5	43.031,7	39.965,6

Tablica D7: Štedni i oročeni depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju kunski štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih

sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija kod banaka.

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Štedni depoziti	22.845,0	21.262,2	20.781,0	22.906,1	22.833,9	21.318,9	21.368,6	23.803,6	23.679,2	22.982,7
1.1. Lokalna država	27,5	22,1	25,5	15,8	8,9	16,1	13,5	17,0	16,0	15,4
1.2. Trgovačka društva	5.543,6	5.132,0	5.053,6	5.738,5	5.552,0	4.517,2	4.534,0	5.754,3	5.617,6	5.514,9
1.3. Stanovništvo	16.720,8	15.682,8	15.148,7	16.313,0	16.821,4	16.266,3	16.334,9	17.031,5	16.550,0	16.362,9
1.4. Ostale bankarske institucije	251,7	121,4	150,4	268,5	66,6	111,3	90,3	162,2	173,5	121,1
1.5. Nebankarske financijske institucije	301,5	303,9	402,9	570,2	385,0	408,0	395,9	838,6	1.322,0	968,4
2. Oročeni depoziti	80.245,1	95.932,6	114.629,6	124.651,0	122.332,2	122.688,5	123.423,0	126.052,2	127.455,1	132.629,8
2.1. Lokalna država	2,1	2,3	2,5	2,3	11,2	6,2	4,9	4,4	5,7	5,7
2.2. Trgovačka društva	10.391,9	11.215,5	13.516,9	15.097,8	10.372,5	9.580,8	9.222,2	9.973,3	9.836,2	14.446,6
2.3. Stanovništvo	66.465,7	80.419,6	95.598,0	104.621,4	109.304,8	109.917,9	110.868,7	111.779,7	113.793,6	114.420,5
2.4. Ostale bankarske institucije	1.038,6	808,2	663,0	1.384,1	682,5	659,2	774,5	865,4	879,6	884,6
2.5. Nebankarske financijske institucije	2.346,8	3.487,0	4.849,1	3.545,4	1.961,2	2.524,4	2.552,8	3.429,3	2.939,9	2.872,4
Ukupno (1+2)	103.090,1	117.194,8	135.410,6	147.557,1	145.166,1	144.007,4	144.791,5	149.855,7	151.134,2	155.612,5

Tablica D8: Devizni depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju devizni štedni i oročeni depoziti ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija

kod banaka. Devizni štedni depoziti su svi devizni depoziti po viđenju i izdani devizni instrumenti plaćanja, a devizni oročeni depoziti obuhvaćaju i devizne depozite s otkaznim rokom.

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Instrumenti tržišta novca (neto)	0,8	0,8	0,8	-	-	-	-	-	-	-
2. Obveznice (neto)	632,0	609,5	765,3	1.016,7	1.769,1	1.726,8	1.689,1	1.479,8	1.490,2	1.656,9
3. Primljeni krediti	576,0	1.920,8	596,7	320,7	343,8	93,5	332,6	718,8	679,8	670,2
3.1. Lokalna država	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Trgovačka društva	152,9	3,5	4,6	2,4	1,6	2,4	237,5	561,8	561,7	566,7
3.3. Ostale bankarske institucije	266,4	1.719,2	551,8	318,1	205,1	72,1	57,5	119,2	80,0	65,4
3.4. Nebankarske financijske institucije	156,6	198,0	40,4	0,1	137,0	19,0	37,6	37,8	38,1	38,2
Ukupno (1+2+3)	1.208,8	2.531,1	1.362,8	1.337,4	2.112,9	1.820,3	2.021,6	2.198,6	2.170,0	2.327,1

Tablica D9: Obveznice i instrumenti tržišta novca • U tablici se iskazuju neto obveze banaka na osnovi izdanih vrijednosnih papira i krediti primljeni od ostalih domaćih sektora, ostalih bankarskih institucija i nebankarskih financijskih institucija.

Instrumenti tržišta novca (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih blagajničkih zapisa, izdanih mjenica, akceptiranih mjenica i ostalih izdanih vrijednosnih papira.

Obveznice (neto) obuhvaćaju neto obveze banaka na osnovi izdanih kunskih i deviznih obveznica, te izdanih podređenih i hibridnih instrumenata, osim onih koje su upisali inozemni investitori.

Primljeni krediti iskazani su ukupno i klasificirani prema institucionalnim sektorima.

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Devizna inozemna pasiva	48.461,3	54.726,8	60.046,7	58.715,8	67.938,6	68.460,5	66.048,3	60.887,6	60.536,6	57.925,3
1.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	41.483,1	47.878,5	51.702,3	48.789,0	58.001,2	58.415,5	55.809,6	50.615,2	50.231,3	47.769,6
Tekući računi	258,8	176,6	221,0	208,3	184,4	133,5	155,5	224,7	249,9	189,5
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	10.562,9	14.016,4	21.945,8	20.188,9	27.444,5	26.846,9	25.822,7	20.811,9	20.140,7	17.494,9
Kredit	27.373,0	30.408,3	29.535,4	28.391,9	30.372,2	31.435,1	29.831,4	29.578,6	29.840,8	30.085,3
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	405,9	1.585,1	2.000,7	2.079,8	2.268,1	2.212,4	2.214,6	2.193,8	2.218,9	2.225,5
Obveznice	3.288,4	3.277,1	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2. Obveze prema strancima	6.978,2	6.848,4	8.344,4	9.926,7	9.937,5	10.045,0	10.238,7	10.272,4	10.305,3	10.155,7
Štedni i oročeni depoziti	6.729,9	6.719,0	8.336,3	9.909,3	9.921,2	10.029,4	10.225,1	10.259,5	10.292,2	10.142,6
Depoziti po viđenju	1.537,2	1.374,5	1.267,8	1.434,3	1.434,3	1.479,2	1.550,4	1.794,6	1.472,2	1.503,4
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	5.192,7	5.344,6	7.068,6	8.475,0	8.486,9	8.550,1	8.674,7	8.464,9	8.820,0	8.639,1
Kredit	248,3	129,3	8,0	17,5	16,2	15,6	13,6	12,9	13,1	13,1
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	-	-	-	11,1	11,3	11,3	9,3	9,2	9,3	9,3
2. Kunska inozemna pasiva	16.691,3	20.569,2	20.318,6	23.224,6	22.337,9	22.306,4	21.182,6	20.937,8	17.447,7	17.464,3
2.1. Obveze prema stranim financijskim institucijama	16.093,8	20.061,0	19.943,0	22.817,7	21.806,5	21.755,7	20.673,2	20.362,7	16.905,4	16.877,9
Depozitni novac	519,0	898,1	359,1	696,3	655,0	607,8	1.059,7	645,7	828,3	863,7
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	11.423,7	15.014,2	14.654,3	15.963,5	16.449,5	18.080,7	16.590,9	16.705,4	13.072,0	13.020,6
Kredit	4.151,2	4.148,8	4.929,6	6.158,0	4.702,1	3.067,1	3.022,6	3.011,6	3.005,1	2.993,6
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	0,4	-	749,2	899,0	964,6	963,2	954,1	975,5	987,5	955,4
2.2. Obveze prema strancima	597,5	508,2	375,7	406,8	531,4	550,7	509,5	575,1	542,4	586,4
Depozitni novac	253,2	257,0	222,8	250,3	355,0	339,7	326,1	378,3	340,2	383,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	340,6	245,7	144,4	148,0	162,7	197,4	169,7	181,6	186,9	187,6
Kredit	3,7	5,5	8,5	8,5	13,7	13,6	13,6	15,2	15,2	15,6
U tome: Podređeni i hibridni instrumenti	3,7	5,5	8,5	8,5	13,7	13,6	13,6	15,2	15,2	15,6
Ukupno (1+2)	65.152,6	75.296,1	80.365,3	81.940,4	90.276,5	90.766,9	87.230,9	81.825,4	77.984,4	75.389,7

Tablica D10: Inozemna pasiva banaka • U tablici se iskazuju ukupne devizne i kunske obveze banaka prema stranim fizičkim i pravnim osobama, osim ograničenih kunskih i deviznih depozita stranih fizičkih i pravnih osoba.

Inozemna pasiva banaka obuhvaća deviznu inozemnu pasivu i kunsku inozemnu pasivu.

I u sklopu devizne i u sklopu kunske inozemne pasive posebno su prikazane obveze prema stranim bankama i obveze prema strancima (ukupno i po financijskim instrumentima). Stavke Krediti obuhvaćaju i izdane podređene i hibridne instrumente koje su upisali inozemni investitori.

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Kunski depoziti	11.535,0	14.185,1	15.124,1	16.089,9	15.857,4	15.863,0	16.508,3	16.444,8	16.552,8	16.727,7
1.1. Depoziti Republike Hrvatske	666,4	429,5	356,6	806,8	664,2	648,4	750,4	901,1	806,0	831,1
Depozitni novac	454,9	176,7	189,3	306,0	424,6	447,2	515,4	623,2	539,5	667,6
Štedni depoziti	1,2	1,1	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	209,3	251,6	166,7	485,3	230,9	200,8	234,5	277,4	266,1	163,1
Krediti	1,0	–	–	15,0	8,3	–	–	–	–	–
1.2. Depoziti republičkih fondova	10.868,6	13.755,5	14.767,5	15.283,1	15.193,2	15.214,6	15.757,9	15.543,7	15.746,9	15.896,6
Depozitni novac	330,1	645,6	389,5	290,9	493,0	251,0	240,1	260,4	213,6	235,1
Štedni depoziti	2,4	0,0	0,3	0,0	–	–	–	0,0	0,0	–
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	413,6	385,8	410,8	329,0	87,6	565,7	637,3	575,4	467,7	594,9
Krediti	10.122,4	12.724,1	13.966,9	14.663,3	14.612,6	14.397,9	14.880,5	14.707,9	15.065,6	15.066,6
2. Devizni depoziti	1.990,8	1.822,5	3.095,2	3.780,4	2.387,5	3.101,8	2.814,8	1.870,2	2.070,1	1.495,8
2.1. Depoziti Republike Hrvatske	759,4	1.122,5	1.088,3	1.656,1	1.467,8	1.520,7	1.245,2	1.300,7	1.334,4	1.192,1
Štedni depoziti	527,4	666,8	716,8	993,9	620,3	431,6	749,0	555,9	784,9	923,2
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	49,7	330,0	309,4	662,0	847,2	1.088,9	496,1	744,9	549,5	269,0
Refinancirani krediti	182,3	125,7	62,2	0,2	0,2	0,2	–	–	–	–
2.2. Depoziti republičkih fondova	1.231,4	699,9	2.006,9	2.124,3	919,7	1.581,1	1.569,6	569,5	735,7	303,6
Štedni depoziti	85,7	107,1	106,6	90,2	94,4	179,5	818,6	105,5	304,2	177,0
Oročeni depoziti i depoziti s otkaznim rokom	153,8	519,6	256,4	601,3	381,8	765,7	112,7	346,5	312,7	0,0
Krediti	991,8	73,2	1.643,9	1.432,7	443,5	635,8	638,4	117,5	118,8	126,6
Ukupno (1+2)	13.525,8	16.007,5	18.219,3	19.870,3	18.244,9	18.964,8	19.323,1	18.315,0	18.622,9	18.223,5

Tablica D11: Depoziti središnje države kod banaka • U tablici se iskazuju ukupne kunske i devizne obveze banaka prema središnjoj državi, osim ograničenih (kunskih i deviznih) depozita središnje države kod banaka.

U tablici su odvojeno iskazani kunski i devizni depoziti

Republike Hrvatske i republičkih fondova. Kunski depoziti obuhvaćaju depozitni novac, štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te kredite primljene od središnje države. Devizni depoziti obuhvaćaju štedne depozite, oročene depozite i depozite s otkaznim rokom te refinancirane kredite.

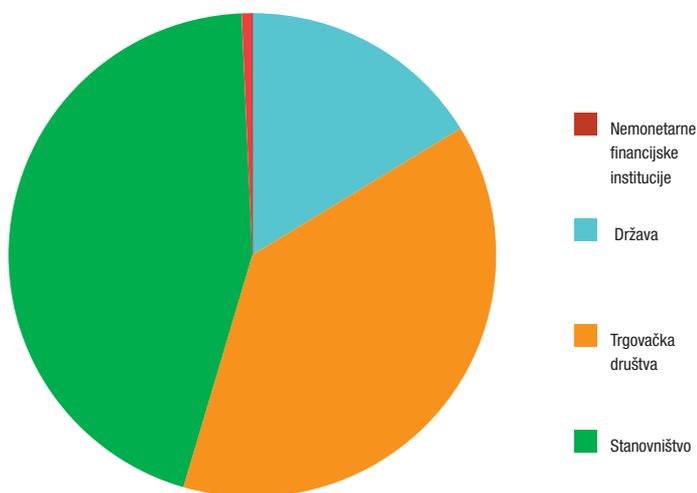
Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. Ograničeni depoziti	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.481,9	2.615,6	2.511,5
1.1. Kunski depoziti	1.322,8	1.478,8	1.366,0	1.428,9	1.751,7	1.593,9	1.567,4	1.533,3	1.573,6	1.620,1
1.2. Devizni depoziti	929,5	1.559,6	1.182,5	899,4	1.479,8	984,7	1.008,7	948,6	1.042,0	891,3
2. Blokirani devizni depoziti stanovništva	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2)	2.252,3	3.038,4	2.548,4	2.328,3	3.231,5	2.578,6	2.576,1	2.481,9	2.615,6	2.511,5

Tablica D12: Ograničeni i blokirani depoziti kod banaka • U tablici se iskazuju ograničeni depoziti (kunski i devizni) i blokirani depoziti stanovništva.

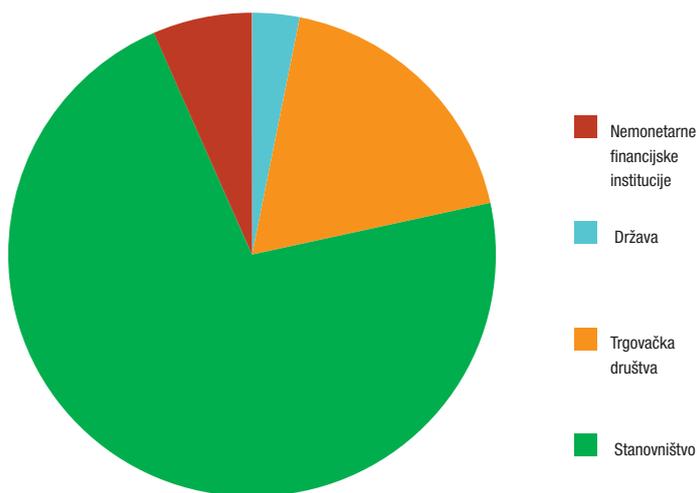
Blokirani devizni depoziti uključuju devizne depozite stanovništva regulirane Zakonom o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske.

Slika D1.

**Distribucija kredita banaka
po institucionalnim sektorima**

studen 2012.

Slika D2.

**Distribucija depozita kod banaka
po institucionalnim sektorima**

studen 2012.

Napomena:

Sektor "Nemonetarne finansijske institucije" obuhvaća ostale bankarske institucije i nebankarske finansijske institucije.
Sektor "Država" obuhvaća središnju i lokalnu državu.

E. Stambene štedionice

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica
na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
AKTIVA										
1. Pričuve kod središnje banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Potraživanja od središnje države	4.036,5	3.395,5	3.137,9	3.315,9	3.367,6	3.420,3	2.966,2	2.927,1	2.920,5	2.936,1
3. Potraživanja od ostalih domaćih sektora	2.220,4	2.857,9	2.979,1	2.987,3	3.387,0	3.357,8	3.382,7	3.374,9	3.402,9	3.415,2
U tome: Potraživanja od stanovništva	2.220,4	2.857,9	2.979,1	2.987,3	3.387,0	3.357,8	3.382,7	3.374,9	3.402,9	3.415,2
4. Potraživanja od banaka	133,6	533,7	294,8	258,5	760,6	462,3	752,1	628,0	669,6	652,9
5. Potraživanja od ostalih bankarskih institucija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.390,5	6.787,1	6.411,7	6.561,8	7.515,2	7.240,5	7.101,1	6.930,1	6.993,0	7.004,3
PASIVA										
1. Oročeni depoziti	6.037,9	6.297,6	5.711,8	5.791,5	6.115,0	6.078,4	6.065,9	6.048,1	6.107,9	6.099,2
2. Obveznice i instrumenti tržišta novca	40,1	91,5	230,8	279,7	650,9	367,1	191,6	196,5	192,1	207,5
3. Kapitalski računi	303,0	390,6	478,1	512,1	544,0	568,3	590,8	623,6	634,9	639,5
4. Ostalo (neto)	9,6	7,4	-8,9	-21,5	205,2	226,7	252,7	61,9	58,1	58,0
Ukupno (1+2+3+4)	6.390,5	6.787,1	6.411,7	6.561,8	7.515,2	7.240,5	7.101,1	6.930,1	6.993,0	7.004,3

Tablica E1: Agregirana bilanca stambenih štedionica • U agregiranu bilancu stambenih štedionica uključeni su podaci o potraživanjima i obvezama stambenih štedionica. Sva potraživanja i sve obveze stambenih štedionica odnose se isključivo na domaće sektore.

Pričuve stambenih štedionica kod središnje banke su novčana sredstva stambenih štedionica u blagajnama, a do rujna 2003. godine i kunska novčana sredstva stambenih štedionica na računima kod središnje banke.

Potraživanja od središnje države su kunska potraživanja od Republike Hrvatske i republičkih fondova.

Potraživanja od ostalih domaćih sektora obuhvaćaju prije svega kunske kredite dane lokalnoj državi i stanovništvu.

Potraživanja od banaka obuhvaćaju kredite dane bankama kao i depozite kod banaka, uključujući, od listopada 2003.

godine, račune za redovno poslovanje kod banaka.

Potraživanja od ostalih bankarskih institucija obuhvaćaju plasmane u investicijske fondove.

Stavka Oročeni depoziti su oročeni depoziti lokalne države i stanovništva.

Obveznice i instrumenti tržišta novca su neto obveze stambenih štedionica na osnovi izdanih obveznica i primljeni krediti.

Kapitalski računi su dionički kapital, dobit ili gubitak prethodne i tekuće godine, zadržana dobit (gubitak), zakonske pričuve, statutarne i ostale kapitalne pričuve, rezerve proizašle iz transakcija zaštite, nerealizirana dobit (gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju te ispravci vrijednosti i posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi. Ostalo (neto) su neraspoređeni računi pasive umanjani za neraspoređene račune aktive.

F. Instrumenti monetarne politike i likvidnost

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Eskontna stopa HNB-a	Repo stopa HNB-a ^a	Aktivne kamatne stope					
				Na lombardne kredite ^b	Na interventne kredite za premošćivanje nelikvidnosti	Na kredite korištene unutar jednog dana ^b	Na kratkoročni kredit za likvidnost	Na nepravilno obračunatu ili manje izdvojenu obveznu pričuvu ^b	Na nepropisno korištena sredstva i dospjele nenaplaćene obveze [*]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998.	prosinac	5,90	–	12,00	19,00	7,00	14,00	19,00	18,00
1999.	prosinac	7,90	–	13,00	19,00	–	14,00	19,00	18,00
2000.	prosinac	5,90	–	12,00	18,00	–	13,00	18,00	18,00
2001.	prosinac	5,90	–	10,00	–	–	11,00	15,00	18,00
2002.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2003.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2004.	prosinac	4,50	–	9,50	–	–	10,50	15,00	15,00
2005.	prosinac	4,50	3,50	7,50 ^c	–	–	8,50 ^c	15,00	15,00
2006.	prosinac	4,50	3,50	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2007.	prosinac	9,00 ^d	4,06	7,50	–	–	8,50	15,00	15,00
2008.	prosinac	9,00	6,00	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2009.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2010.	prosinac	9,00	–	9,00	–	–	10,00	15,00	14,00
2011.	prosinac	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
2012.	siječanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	veljača	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	ožujak	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	travanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	svibanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	15,00	12,00
	lipanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50 ^f	12,00
	srpanj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	kolovoz	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	rujan	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	listopad	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00
	studenj	7,00	–	6,25	–	–	7,25	14,50	12,00

^a Vagani prosjek vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama HNB-a u izvještajnom mjesecu. ^b Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima. ^c Od 14. prosinca 2005. ^d Od 31. prosinca 2007. ^e Od 28. studenoga 2011. ^f Od 20. lipnja 2012.

Tablica F1: Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i naplaćuje kamate na plašmane iz primarne emisije i na sva druga potraživanja.

Aktivne kamatne stope Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukama Savjeta Hrvatske narodne banke na godišnjoj razini. Iznimno, od lipnja 1995. godine Hrvatska narodna banka je na lombardne kredite obračunavala i naplaćivala kamate po stopi koja je za 1,5 postotnih bodova bila veća od vagane prosječne kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, koji su služili kao zalag za lombardne kredite, onda kada je ta vagana prosječna kamatna stopa bila veća od 16,5%. U skladu s tim, u tablici se od lipnja 1995. godine do kolovoza 1996. godine iskazuje vagana prosječna kamatna stopa na lombardne kredite.

Vremenske serije iskazane u tablici sadržavaju određene lomove zbog izmjena instrumentarija Hrvatske narodne banke.

U stupcu 4 prikazani su vagani prosjeci vaganih repo stopa ostvarenih na redovitim obratnim repo aukcijama Hrvatske narodne banke u izvještajnom mjesecu.

Podaci iskazani u stupcu 7 do rujna 1994. godine odnose se na kamatne stope na posebne kredite za isplate štednih uloga i za plaćanja s tekućih računa građana, a od listopada 1994. godine

do rujna 1997. godine na kamatne stope na dnevne kredite za štedne uloge i tekuće račune građana u kunama. Za razliku od posebnih kredita, dnevni se krediti vraćaju istoga dana. Od listopada 1997. godine taj instrument zamjenjuje se dnevnim kreditom za premošćivanje tekuće nelikvidnosti do visine nominalne vrijednosti blagajničkih zapisa HNB-a založenih u tu svrhu, od prosinca 1998. godine do travnja 1999. godine inkorporira se u lombardni kredit, s diferenciranom kamatnom stopom za njegovo korištenje tijekom jednoga dana.

Podaci iskazani u stupcu 8 odnose se za razdoblje do prosinca 1994. godine na kamatne stope na inicijalne kredite za premošćivanje nelikvidnosti, od 18. ožujka 1998. na kamatnu stopu na kredit za premošćivanje nelikvidnosti bankama nad kojima je pokrenut postupak za ocjenu mogućnosti i ekonomske opravdanosti sanacije i restrukturiranja banke, a od veljače 1999. godine na kamatnu stopu na kratkoročni kredit za likvidnost. Od prosinca 1999. godine ta se kamatna stopa odnosi na kratkoročne kredite za likvidnost korištene s rokom dužim od 3 mjeseca te se određuje kao kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 1 postotni bod. Za korištenje kratkoročnoga kredita za likvidnost s rokom do 3 mjeseca primjenjuje se kamatna stopa na lombardni kredit uvećana za 0,5 postotnih bodova.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke u postocima, na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na sredstva izdvojene obvezne pričuve ^a	Kamatne stope na upisane obvezne blag. zapise HNB-a	Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a s rokom dospijeca ^a				Kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti s rokom dospijeca					Kamatne stope na prekonocne depozite kod HNB-a
				Od 7 dana	Od 35 dana	Od 70 dana	Od 105 dana	Od 35 dana	Od 63 dana	Od 91 dana	Od 182 dana	Od 364 dana	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998.	prosinac	5,90	-	-	9,50	10,50	11,00	-	4,60	3,12	3,08	-	-
1999.	prosinac	5,90	-	-	10,50	11,55	12,50	-	4,83	3,56	-	-	-
2000.	prosinac	4,50	-	-	6,65	7,00	7,70	-	5,51	4,83	-	-	-
2001.	prosinac	2,00	-	-	3,36	4,26	4,85	-	2,62	3,06	-	-	-
2002.	prosinac	1,75	-	-	2,08	-	-	2,30	2,68	-	-	-	-
2003.	prosinac	1,25	0,50	-	-	-	-	1,75	1,48	-	-	-	-
2004.	prosinac	1,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2006.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2007.	prosinac	0,75	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2008.	prosinac	0,75	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2009.	prosinac	0,75	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2010.	prosinac	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,50
2011.	prosinac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
2012.	siječanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	veljača	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	ožujak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	travanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	svibanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	lipanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	srpanj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	kolovoz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	rujan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	listopad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25
	studen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,25

^a Lomovi u serijama podataka nastali zbog izmjena instrumentarija HNB-a opisani su u metodološkim objašnjenjima.

Tablica F2: Pasivne kamatne stope Hrvatske narodne banke • U tablici su iskazane kamatne stope prema kojima Hrvatska narodna banka obračunava i plaća kamate na sredstva deponirana kod Hrvatske narodne banke te na izdane vrijednosne papire.

Kamatne stope Hrvatske narodne banke na sredstva izdvojene obvezne pričuve utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke. Do travnja 2005. godine izdvojena sredstva obvezne pričuve obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na posebnom računu obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke te sredstva koja se, u svrhu održavanja prosječnoga dnevnog stanja obvezne pričuve, izdvajaju na račune za namiru banaka i na poseban račun u Hrvatskoj narodnoj banci za namiru neto pozicije iz Nacionalnoga klirinškog sustava, a od travnja 2005. godine obuhvaćaju sredstva obračunate obvezne pričuve izdvojena na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuve Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu (stupac 3).

Kamatne stope na obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke utvrđuju se odlukom Savjeta Hrvatske narodne banke.

Kamatna stopa na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke formira se na aukcijama blagajničkih zapisa. U stupcima 5, 6 i 7 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke. Od studenoga 1994. godine do siječnja 2001.

godine iskazane su kamatne stope na dragovoljno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke s rokom dospijeca od 91 dan (stupac 7), odnosno 182 dana (stupac 8).

Od travnja 1998. godine u stupcima od 9 do 13 iskazuju se vagane prosječne kamatne stope postignute na aukcijama dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa u stranoj valuti. Blagajnički zapisi upisuju se u eurima i američkim dolarima (do prosinca 1998. godine u njemačkim markama i američkim dolarima). Kamatna stopa izračunata je kao vagani prosjek upisanih iznosa tih dviju valuta.

U stupcu 14 iskazuje se kamatna stopa na prekonocni depozit kod Hrvatske narodne banke.

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka • U tablici se iskazuju osnovni podaci o mjesečnim prosjecima dnevnih stanja obveznih pričuva banaka kod Hrvatske narodne banke u kunama i u stranoj valuti. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazana je ukupna vagana prosječna stopa obvezne pričuve kao postotni udio ukupno obračunate obvezne pričuve u kunama i u stranoj valuti (stupac 4) u osnovici za obračun obvezne pričuve.

Obračunata obvezna pričuva (stupac 4) jest propisani iznos sredstava koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na svojim računima za namiru i u blagajnama, odnosno na računima likvidnih deviznih potraživanja

Tablica F3: Obvezne pričuve banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Vagana prosječna stopa obvezne pričuve	Obračunata obvezna pričuva			Ostali obvezni depoziti kod HNB-a	Izdvojena obvezna pričuva		Prosječna stopa remuneracije na kunska imobilizirana sredstva	Prosječna stopa remuneracije na devizna izdvojena sredstva
			Ukupno	U kunama	U stranoj valuti		U kunama	U stranoj valuti		
1	2	3	4 = 5 + 6	5	6	7	8	9	10	11
1998.	prosinac	29,57	13.112,7	3.967,2	9.145,4	57,4	3.469,8	1.467,6	5,28	....
1999.	prosinac	30,50	13.579,0	4.210,1	9.368,9	37,3	3.695,1	4.606,5	5,62	....
2000.	prosinac	23,22	16.245,8	4.646,8	11.599,0	5,0	4.191,6	5.544,6	4,05	....
2001.	prosinac	19,67	21.187,1	8.691,5	12.495,5	-	6.287,8	5.950,0	1,97	2,73
2002.	prosinac	19,00	25.985,1	11.447,1	14.538,0	-	8.156,7	7.139,9	1,72	2,16
2003.	prosinac	19,00	31.009,4	18.023,8	12.985,6	109,4	12.459,8	6.850,2	1,17	1,47
2004.	prosinac	18,00	33.615,7	20.040,9	13.574,8	430,1	14.664,1	10.171,3	1,22	1,36
2005.	prosinac	18,00	37.424,5	24.997,9	12.426,6	3.940,2	17.497,7	9.271,4	0,52	0,92
2006.	prosinac	17,00	40.736,4	28.966,1	11.770,4	7.332,5	20.257,0	8.780,9	0,52	1,06
2007.	prosinac	17,00	44.465,9	31.809,1	12.656,8	6.641,1	22.266,4	9.203,5	0,53	1,29
2008.	prosinac	14,87	41.474,4	29.179,7	12.294,7	461,9	20.425,8	8.807,0	0,52	0,81
2009.	prosinac	14,00	40.423,5	33.693,7	6.729,8	30,9	23.585,6	4.898,0	0,52	-
2010.	prosinac	13,00	38.990,6	32.374,8	6.615,8	-	22.662,4	4.736,7	0,52	-
2011.	prosinac	14,00	44.443,2	36.936,6	7.506,7	-	25.654,6	5.437,9	-	-
2012.	siječanj	14,68	46.753,8	38.844,2	7.909,6	-	27.522,0	5.857,4	-	-
	veljača	15,00	47.881,9	39.758,3	8.123,6	-	27.814,7	5.968,2	-	-
	ožujak	15,00	47.927,4	39.761,5	8.165,9	-	27.637,8	5.973,4	-	-
	travanj	15,00	47.755,8	39.611,9	8.143,9	-	27.584,6	5.957,1	-	-
	svibanj	13,89	43.907,0	36.445,9	7.461,1	-	25.420,1	5.462,9	-	-
	lipanj	13,50	42.651,5	35.413,9	7.237,6	-	24.737,7	5.307,3	-	-
	srpanj	13,50	42.815,5	35.563,0	7.252,5	-	24.874,6	5.315,9	-	-
	kolovoz	13,50	42.602,1	35.437,9	7.164,2	-	24.803,4	5.216,8	-	-
	rujan	13,50	42.677,0	35.504,3	7.172,7	-	24.853,0	5.196,9	-	-
	listopad	13,50	42.648,7	35.477,6	7.171,0	-	24.834,3	5.171,0	-	-
	studen	13,50	42.439,9	35.280,1	7.159,8	-	24.696,1	5.144,6	-	-

(koja uključuju efektivni strani novac i čekove u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajničke zapise Hrvatske narodne banke u stranoj valuti).

U stupcu 5 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuve u kunama. Od siječnja 1995. godine do prosinca 2000. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuve, dok je do prosinca 1994. godine obuhvaćao dva instrumenta: obveznu pričuvenu i zahtjev za održavanje minimalne likvidnosti banaka (osim u dijelu u kojem su banke tom zahtjevu udovoljavale dragovoljnim upisom blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke). U prosincu 2000. obavljena je unifikacija obvezne pričuvene u kunama i u stranoj valuti. U tom smislu unificirani su stopa obvezne pričuvene, obračunska razdoblja te rokovi izdvajanja i održavanja obvezne pričuvene, kao i postotak minimalnog izdvajanja obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke. Od rujna 2001. godine stupac 5 obuhvaća i dio obvezne pričuvene u stranoj valuti koji se izdvaja/održava u kunama.

U stupcu 6 iskazuje se iznos obračunate obvezne pričuvene u stranoj valuti, tj. propisani iznos sredstava koje su banke dužne izdvojiti na devizne račune Hrvatske narodne banke ili održavati prosječnim dnevnim stanjem na računima likvidnih potraživanja. Do studenoga 2000. godine osnovicu za obračun čini prosječno stanje devizne štednje stanovništva s preostalim rokom dospeljeća do 3 mjeseca, a od prosinca 2000. godine osnovica se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju,

primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti (osim vlasničkih vrijednosnih papira banke). Od studenoga 2001. godine osnovica uključuje i hibridne i podređene instrumente.

U stupcu 7 iskazuje se ukupan iznos ostalih obveznih depozita kod Hrvatske narodne banke koji obuhvaća obvezno upisane blagajničke zapise Hrvatske narodne banke, dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke koristile za održavanje propisane minimalne likvidnosti, posebnu obveznu pričuvenu do srpnja 1995. godine te od ožujka 2006. do veljače 2009. posebnu obveznu pričuvenu na obveze po izdanim vrijednosnim papirima, obveznu pričuvenu na devizne depozite, devizne kredite inozemnih banaka i garancije za takve kredite te graničnu obveznu pričuvenu (od kolovoza 2004. do listopada 2008.).

U stupcu 8 iskazuje se dio ukupne obračunate obvezne pričuvene u kunama koji su banke izdvojile na račun obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke (do prosinca 1994. godine taj se iznos poklapa s instrumentom obvezne pričuvene, a od siječnja 1995. godine utvrđuje se minimalni postotak obračunate obvezne pričuvene koji su banke dužne izdvojiti na poseban račun obvezne pričuvene kod Hrvatske narodne banke). Od travnja 2005. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuvene je fiksiran i iznosi 70%.

U stupcu 9 iskazuje se dio ukupno obračunate obvezne pričuvene u stranoj valuti koji su banke izdvojile na devizne račune Hrvatske narodne banke. Postotak izdvajanja deviznog dijela

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka

prosječna dnevna stanja i stope, u milijunima kuna i postocima

Godina	Mjesec	Slobodna novčana sredstva		Stopa primarne likvidnosti	Korišteni sekundarni izvori likvidnosti	Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	Blagajnički zapisi HNB-a u stranoj valuti	Trezorski zapisi MF-a u kunama
		U kunama	U stranoj valuti					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1998.	prosinac	221,9	....	1,65	445,5	850,4	1.377,4	141,3
1999.	prosinac	179,6	....	1,30	1.183,6	1.311,1	1.507,6	373,9
2000.	prosinac	638,8	10.721,4	3,32	80,1	2.485,3	1.692,7	2.006,5
2001.	prosinac	794,4	17.247,4	3,23	2,6	2.656,2	2.630,8	3.360,9
2002.	prosinac	1.225,0	10.398,0	3,53	0,6	4.965,5	1.273,9	4.279,5
2003.	prosinac	451,6	20.561,4	0,98	501,6	–	4.316,0	3.073,2
2004.	prosinac	1.495,5	26.126,1	2,64	0,0	–	–	4.581,7
2005.	prosinac	672,5	20.493,4	0,96	0,2	–	–	4.163,3
2006.	prosinac	840,8	20.239,1	0,83	–	–	–	5.993,7
2007.	prosinac	1.161,5	30.412,6	1,03	330,4	–	–	4.449,4
2008.	prosinac	1.168,7	28.101,4	1,03	289,1	–	–	6.171,2
2009.	prosinac	880,0	24.885,6	0,91	–	–	–	4.776,6
2010.	prosinac	407,1	30.511,9	0,42	–	–	–	5.705,9
2011.	prosinac	333,0	15.693,8	0,32	97,3	–	–	8.157,7
2012.	siječanj	291,7	12.783,1	0,28	52,6	–	–	8.262,2
	veljača	102,7	9.103,8	0,10	58,3	–	–	7.888,2
	ožujak	439,4	7.692,1	0,43	47,8	–	–	7.360,3
	travanj	287,6	7.809,4	0,28	22,7	–	–	7.834,5
	svibanj	360,6	8.573,5	0,36	–	–	–	7.792,2
	lipanj	414,2	7.736,4	0,41	–	–	–	8.207,9
	srpanj	334,0	6.392,5	0,33	–	–	–	8.757,5
	kolovoz	363,6	7.834,5	0,35	–	–	–	8.534,1
	rujan	525,3	8.169,8	0,51	–	–	–	7.574,7
	listopad	576,6	6.816,0	0,56	–	–	–	7.423,8
	studen	652,7	5.388,1	0,64	–	–	–	7.545,4

obvezne pričuve obračunatog na osnovi deviznih sredstava nerezidenata i deviznih sredstava primljenih od pravnih osoba u posebnom odnosu prema banci iznosi 100%, a postotak izdvajanja preostalog deviznog dijela obvezne pričuve iznosi 60%.

U stupcu 10 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije svih oblika kunskih imobiliziranih sredstava, koja uključuju obračunatu obveznu pričuvenu i ostale obvezne depozite kod HNB-a. Od ožujka 2011. godine na sredstva obvezne pričuvene Hrvatska narodna banka ne plaća naknadu.

U stupcu 11 iskazuje se vagana prosječna stopa remuneracije na izdvojenim sredstvima u stranoj valuti, uključujući sredstva granične obvezne pričuvene (od kolovoza 2004. do listopada 2008.). Od studenoga 2009. Hrvatska narodna banka na sredstva izdvojenoga deviznog dijela obvezne pričuvene ne plaća naknadu.

Tablica F4: Indikatori likvidnosti banaka • U tablici se iskazuju mjesečni prosjeci dnevnih stanja nekih indikatora likvidnosti banaka. Štedionice se uključuju od srpnja 1999. godine.

U stupcu 3 iskazuju se slobodna novčana sredstva u kunama, definirana kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru i u blagajni (do listopada 2008.), a od studenoga 2008. kao razlika između ostvarenog prosjeka na računu za namiru u razdoblju održavanja kuskog dijela obvezne pričuvene i minimalno potrebnog prosjeka na računu za namiru prema obračunu kuskog dijela obvezne pričuvene.

U stupcu 4 iskazuju se slobodna novčana sredstva u stranoj valuti, definirana kao sredstva za održavanje obvezne pričuvene

stranoj valuti (efektivni strani novac i čekovi u stranoj valuti, likvidna devizna potraživanja na računima kod prvoklasnih inozemnih banaka i blagajnički zapisi Hrvatske narodne banke u stranoj valuti) umanjena za minimalno potrebno stanje tih sredstava u istom razdoblju.

U stupcu 5 iskazuje se stopa primarne likvidnosti kao postotni udio mjesečnog prosjeka dnevnih stanja slobodnih novčanih sredstava u kunama (stupac 3) u mjesečnom prosjeku dnevnih stanja depozita koji čine osnovicu za obračun obvezne pričuvene.

U stupcu 6 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja korištenih sekundarnih izvora likvidnosti. Sekundarni izvori likvidnosti obuhvaćaju: lombardne kredite (od prosinca 1994. godine), kratkoročne kredite za likvidnost (od veljače 1999. godine) te nepodmirene dospjele obveze prema Hrvatskoj narodnoj banci.

U stupcu 7 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (do prosinca 1994. godine taj je iznos bio umanjeno za dio dragovoljno upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke kojima su se banke služile za održavanje propisane minimalne likvidnosti).

U stupcu 8 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (u eurima i američkim dolarima).

U stupcu 9 iskazuje se mjesečni prosjek dnevnih stanja upisanih trezorskih zapisa Ministarstva financija u kunama. Do rujna 2002. iskazuje se diskontirana vrijednost trezorskih zapisa, a od listopada 2002. godine iskazuje se njihova nominalna vrijednost.

G. Financijska tržišta

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope u trgovanju depozitnim novcem među bankama		Kamatne stope na kunske kredite bez valutne klauzule								
		Na prekonoočne kredite	Na ostale kredite	Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite					Na dugoročne kredite		
					Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu
							Ukupni prosjek	Okvirni	Ostali			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998.	prosinac	10,00	15,91	16,06	16,22	14,89	20,77	20,80	19,92	11,73	11,48	13,16
1999.	prosinac	9,92	12,78	13,54	13,52	10,55	20,83	20,84	20,39	15,14	15,31	14,16
2000.	prosinac	2,39	4,45	10,45	10,45	6,81	20,30	20,33	19,05	9,90	9,64	12,97
2001.	prosinac	2,49	2,18	9,51	9,49	5,43	18,81	18,85	14,88	11,42	10,06	13,14
2002.	prosinac	1,03	1,59	10,91	11,24	7,44	15,16	15,28	9,84	7,32	6,48	7,88
2003.	prosinac	6,54	6,36	11,45	11,80	8,02	14,89	15,01	12,38	8,51	6,14	10,69
2004.	prosinac	4,87	4,74	11,44	11,71	8,33	14,19	14,27	12,29	9,31	6,90	11,16
2005.	prosinac	3,08	3,91	9,91	9,99	7,71	11,26	13,18	5,35	8,75	6,48	10,35
2006.	prosinac	3,14	2,52	9,07	9,37	6,75	11,84	13,21	4,67	7,53	5,86	9,44
2007.	prosinac	6,23	7,33	9,32	9,74	7,39	12,34	13,19	4,95	7,50	6,66	8,01
2008.	prosinac	5,77	6,77	10,71	10,89	8,98	12,33	12,97	4,96	9,05	8,10	10,35
2009.	prosinac	1,20	1,50	11,12	11,22	9,29	12,68	13,24	4,89	9,77	8,27	11,33
2010.	prosinac	1,28	1,70	9,90	10,05	6,98	12,64	13,17	4,66	8,38	6,45	11,29
2011.	prosinac	0,61	1,73	9,36	9,49	7,48	11,18	11,58	4,21	8,15	6,76	9,21
2012.	siječanj	1,14	2,14	9,67	9,73	7,72	11,08	11,43	3,83	8,70	6,61	9,80
	veljača	2,94	3,03	9,88	10,00	8,18	11,22	11,58	4,12	8,46	6,76	9,78
	ožujak	0,86	1,78	9,65	9,73	7,80	11,18	11,57	4,29	8,56	6,98	10,01
	travanj	0,57	1,06	9,40	9,49	7,13	11,19	11,55	4,04	8,14	5,87	10,19
	svibanj	0,44	0,74	9,48	9,60	7,07	11,17	11,54	4,08	8,03	5,91	10,10
	lipanj	0,47	1,58	9,32	9,44	7,17	11,17	11,53	4,12	7,63	5,01	9,95
	srpanj	1,10	1,49	9,23	9,35	6,92	11,15	11,52	3,94	7,95	5,98	9,84
	kolovoz	1,76	2,32	9,57	9,80	7,10	11,18	11,53	3,96	7,71	6,08	9,81
	rujan	2,24	2,42	9,58	9,76	7,28	11,18	11,53	3,85	7,93	5,82	9,71
	listopad	0,61	0,87	9,18	9,32	6,65	11,16	11,53	3,88	7,91	5,72	9,45
	studen	0,45	0,45	9,55	9,69	7,13	11,18	11,53	3,99	8,21	5,14	9,69
Relativna važnost ^a		-	-	75,40	68,44	25,18	43,26	41,25	2,01	6,96	2,27	4,69

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

Napomena: Zbog promjene metodologije statistike kamatnih stopa od 1. siječnja 2002. došlo je do loma u vremenskoj seriji, što se posebice odražava na kamatne stope prikazane u stupcima 5, 6 i 7. Naime, iz kratkoročnih kredita trgovačkim društvima isključeni su, među ostalim, međubankovni krediti, odobravani uz relativno niske kamatne stope. Na porast kamatnih stopa utječe i metodologija ponderiranja, pri čemu se za sve komponente koriste iznosi novoodobrenih kredita, uz iznimku okvirnih kredita, za koje se kao ponder koriste knjigovodstvena stanja, a čiji je relativan udio novim obuhvatom porastao.

Tablica G1: Kamatne stope banaka na kunske kredite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene pravnim osobama (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite bez valutne klauzule odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Do veljače 1996. godine u stupcima 3 i 4 iskazivale su se

kamatne stope na međubankovnom novčanom tržištu, prema podacima Tržišta novca Zagreb. Od ožujka 1996. godine do kolovoza 2002. godine iskazivale su se kamatne stope na novčanom tržištu izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih posebno u trgovini prekonoočnim kreditima, a posebno u trgovini ostalim kreditima na Tržištu novca Zagreb. U razdoblju od svibnja 1998. godine do siječnja 2001. godine povrat kredita dobivenih na prekonoočnom međubankovnom tržištu bio je osiguran sredstvima obvezne pričuve banaka izdvojene kod HNB-a.

U Biltenu broj 157 izvršena je revizija podataka iz stupaca 3 i 4 za razdoblje od rujna 2002. nadalje. Od rujna 2002. iskazuju se kamatne stope na prekonoočne kredite i na ostale kredite izračunate kao vagani mjesečni prosjek vaganih dnevnih stopa ostvarenih izravnim trgovanjem depozitnim novcem među bankama

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske kredite s valutnom klauzulom									Kamatne stope na kredite u eurima		
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite			Na dugoročne kredite			Ukupni prosjek	Na kratkoročne kredite	Na dugoročne kredite		
			Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu	Ukupni prosjek	Trgovačkim društvima	Stanovništvu					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998.	prosinac	13,04	14,28	14,25	13,64	11,15	10,55	12,12	....	....	6,95	8,37	5,71
1999.	prosinac	12,53	13,66	13,54	17,21	10,81	10,46	11,65	....	....	6,75	7,43	6,07
2000.	prosinac	10,74	11,17	11,10	13,59	10,52	9,41	11,64	....	....	7,70	7,49	8,05
2001.	prosinac	9,29	9,45	9,45	11,30	9,20	7,52	10,79	....	....	5,94	5,70	7,27
2002.	prosinac	8,25	9,34	8,72	11,37	7,98	6,37	9,50	7,42	10,11	5,91	6,66	5,44
2003.	prosinac	7,07	7,21	7,00	8,66	7,03	5,76	8,04	6,02	9,70	5,62	6,22	5,18
2004.	prosinac	6,89	7,25	7,09	8,47	6,77	5,55	7,73	5,71	8,79	5,34	5,92	4,83
2005.	prosinac	6,18	6,52	6,34	7,91	6,07	5,18	6,98	4,95	8,10	5,29	5,28	5,30
2006.	prosinac	6,30	6,56	6,29	8,33	6,22	6,21	6,22	4,75	7,57	5,65	6,19	5,34
2007.	prosinac	6,73	6,86	6,86	6,84	6,66	6,51	6,80	5,12	8,24	6,79	6,59	7,10
2008.	prosinac	7,73	8,20	8,18	8,65	7,43	6,92	7,89	6,08	9,02	7,08	7,17	6,83
2009.	prosinac	8,28	8,48	8,41	10,23	8,11	7,31	9,02	6,45	9,96	6,98	7,35	6,49
2010.	prosinac	7,78	7,95	7,91	8,86	7,67	7,19	8,16	6,02	8,94	6,38	7,12	6,06
2011.	prosinac	7,15	7,60	7,56	8,49	6,82	6,37	7,53	5,26	8,48	6,49	6,27	6,87
2012.	siječanj	7,16	7,31	7,29	7,56	7,06	6,45	7,59	5,26	8,44	5,60	5,68	5,42
	veljača	7,14	7,17	7,15	7,69	7,13	6,54	7,64	5,37	8,55	5,85	6,37	5,10
	ožujak	7,20	7,46	7,44	7,98	7,06	6,06	7,96	5,38	8,70	6,27	6,42	6,04
	travanj	6,98	7,12	7,06	7,89	6,92	6,05	7,49	5,08	8,69	4,78	4,55	5,88
	svibanj	7,15	7,06	7,01	7,92	7,20	6,48	7,64	5,22	8,72	5,47	5,34	6,22
	lipanj	7,04	7,32	7,26	8,35	6,92	6,12	7,60	5,25	8,65	5,53	5,05	6,38
	srpanj	7,02	6,90	6,85	7,64	7,09	6,40	7,52	5,34	8,68	6,05	6,19	5,66
	kolovoz	7,14	7,08	7,05	7,77	7,17	6,41	7,60	5,33	8,74	5,81	5,75	6,06
	rujan	7,08	7,27	7,24	7,69	7,00	6,13	7,67	5,33	8,70	6,11	6,08	6,24
	listopad	6,76	6,44	6,38	7,27	6,95	5,90	7,69	5,43	8,67	5,14	4,92	6,18
	studen	7,02	6,91	6,88	7,52	7,08	6,37	7,69	5,37	8,67	5,71	5,57	6,01
	Relativna važnost ^a	20,38	7,99	7,62	0,37	12,39	5,68	6,71	1,99	4,72	4,22	2,90	1,33

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije kredita u ukupnim kreditima puštenim u tečaj u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

U stupcima od 5 do 13 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospjelim na zahtjev.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite bez valutne klauzule dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu, osim kamatnih stopa na okvirne kredite na žiroračunima i tekućim računima, za koje su vagani prosjeci izračunati na osnovi stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca.

Tablica G2: Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite odobrene u eurima, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske kredite s valutnom klauzulom i kredite u eurima (odnosno njemačkim markama) odobrene pravnim osobama (koje su

uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima odobrene samo trgovačkim društvima i stanovništvu, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom i na kredite u eurima dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka. Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka su iznosi kredita koji su uz pripadajuću kamatnu stopu pušteni u tečaj u izvještajnom mjesecu.

U stupcima od 3 do 11 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka razvrstani prema ročnosti i prema sektorima, pri čemu kamatne stope na kratkoročne kredite trgovačkim društvima uključuju i kamatne stope na kredite s dospjelim na zahtjev.

Kamatne stope na kredite odobrene u eurima prikazane u stupcima 12, 13 i 14 odnose se do prosinca 2001. godine na kredite puštene u tečaj u njemačkim markama u izvještajnom mjesecu, a od siječnja 2002. godine na kredite puštene u tečaj u eurima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na kunske depozite bez valutne klauzule								
		Ukupni prosjek	Na žiroračunima i tekućim računima	Na oročene depozite						
				Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite			Na dugoročne depozite		
					Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava	Ukupni prosjek	Stanovništva	Trgovačkih društava
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998.	prosinac	4,11	2,31	7,73	7,63	9,47	7,15	10,19	10,72	9,56
1999.	prosinac	4,27	2,24	8,87	8,79	9,62	8,38	10,96	11,56	10,18
2000.	prosinac	3,40	1,64	7,20	7,13	7,44	7,03	8,89	9,19	8,63
2001.	prosinac	2,76	1,40	5,68	5,60	6,35	5,38	7,35	7,93	6,70
2002.	prosinac	1,55	0,94	3,64	3,53	4,39	2,86	6,05	7,24	3,23
2003.	prosinac	1,66	0,75	4,46	4,46	3,62	4,69	4,58	4,90	2,82
2004.	prosinac	1,83	0,74	4,11	4,11	3,93	4,13	4,10	4,65	3,30
2005.	prosinac	1,58	0,61	3,36	3,34	3,89	3,23	4,12	5,04	3,49
2006.	prosinac	1,91	0,56	2,98	2,94	4,10	2,69	4,32	4,98	3,11
2007.	prosinac	2,67	0,49	5,42	5,34	4,47	5,48	6,28	5,45	6,45
2008.	prosinac	2,92	0,43	5,65	5,60	5,34	5,64	6,58	5,88	6,85
2009.	prosinac	2,22	0,43	2,52	2,49	4,89	2,04	2,76	6,12	2,07
2010.	prosinac	1,61	0,34	1,93	1,85	3,66	1,41	4,26	4,76	3,03
2011.	prosinac	1,88	0,36	2,46	2,33	3,55	1,88	2,98	4,58	2,78
2012.	siječanj	2,03	0,36	3,10	2,57	3,57	2,14	4,89	4,42	4,95
	veljača	2,07	0,33	3,23	3,15	3,48	3,07	3,62	4,63	3,48
	ožujak	1,98	0,33	2,56	2,69	3,45	2,33	2,13	4,64	1,75
	travanj	1,86	0,33	2,09	2,30	3,38	1,84	1,39	4,53	0,98
	svibanj	1,83	0,34	1,80	1,93	3,42	1,47	1,28	4,41	0,97
	lipanj	1,80	0,34	1,85	1,97	3,43	1,45	1,35	4,58	0,98
	srpanj	1,85	0,35	2,12	1,95	3,48	1,42	2,70	4,71	2,43
	kolovoz	1,92	0,33	2,31	2,10	3,51	1,79	3,25	4,75	3,05
	rujan	1,87	0,34	2,27	2,31	3,55	1,93	2,13	4,77	1,68
	listopad	1,83	0,35	1,74	1,83	3,52	1,22	1,48	4,55	1,10
	studenj	1,80	0,34	2,17	2,07	3,43	1,43	4,04	4,32	2,89
Relativna važnost ^a		50,51	38,03	9,61	9,14	2,94	6,20	0,47	0,38	0,09

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Krediti pušteni u tečaj u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni ovom tablicom.

Tablica G3: Kamatne stope banaka na kunske depozite bez valutne klauzule • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite bez valutne klauzule primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite bez valutne klauzule banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih

stopa na ukupne kunske depozite (depozite na žiroračunima i tekućim računima, štedne depozite stanovništva po viđenju i oročene depozite) bez valutne klauzule. U stupcu 4 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na depozite na žiroračunima i tekućim računima trgovačkih društava bez valutne klauzule (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcu 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne oročene depozite bez valutne klauzule.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita bez valutne klauzule su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod žiroračuna i tekućih računa osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite bez valutne klauzule (stupac 3) sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Kunski i devizni depoziti koji služe kao polog za odobravanje kredita obuhvaćeni su podacima u tablici, dok se ograničeni depoziti (sredstva deponirana za plaćanje uvoza i ostali ograničeni depoziti) ne uključuju u izračunavanje vaganih prosjeka.

Tablica G4a: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom			Kamatne stope na devizne depozite					
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite	Na dugoročne depozite	Ukupni prosjek	Na štedne depozite po viđenju				
						Stanovništva		Trgovačkih društava		
1	2	3	4	5	6	7	EUR	USD	EUR	USD
1998.	prosinac	7,47	7,67	5,58	3,98	2,09	2,38	2,40	0,72	0,74
1999.	prosinac	6,62	6,91	1,10	4,23	1,80	1,95	2,04	0,78	1,30
2000.	prosinac	5,54	5,94	2,16	3,47	1,03	0,99	1,23	0,65	1,29
2001.	prosinac	4,58	4,92	2,56	2,60	0,71	0,71	0,81	0,82	0,40
2002.	prosinac	2,92	3,45	1,48	2,55	0,50	0,52	0,41	0,52	0,38
2003.	prosinac	3,48	3,74	5,55	2,22	0,31	0,35	0,23	0,23	0,15
2004.	prosinac	4,17	3,61	5,19	2,65	0,31	0,34	0,22	0,22	0,21
2005.	prosinac	3,99	3,63	4,77	2,61	0,27	0,27	0,17	0,27	0,76
2006.	prosinac	3,67	3,30	4,07	2,94	0,25	0,23	0,17	0,32	0,44
2007.	prosinac	3,98	3,76	4,35	3,44	0,25	0,22	0,15	0,36	0,43
2008.	prosinac	4,09	4,05	4,42	3,97	0,21	0,20	0,15	0,26	0,13
2009.	prosinac	3,01	3,12	3,31	3,98	0,18	0,22	0,16	0,10	0,07
2010.	prosinac	2,91	2,75	3,46	3,09	0,19	0,21	0,14	0,18	0,07
2011.	prosinac	2,86	2,75	3,62	2,90	0,19	0,21	0,14	0,13	0,08
2012.	siječanj	3,09	3,16	2,78	2,89	0,18	0,22	0,14	0,11	0,06
	veljača	2,77	3,21	2,71	2,96	0,19	0,22	0,12	0,12	0,07
	ožujak	2,50	2,97	3,76	2,92	0,18	0,22	0,12	0,08	0,05
	travanj	2,65	3,16	2,76	2,95	0,18	0,22	0,12	0,09	0,04
	svibanj	2,66	2,92	2,77	2,90	0,19	0,21	0,12	0,13	0,04
	lipanj	2,31	3,02	3,17	2,88	0,19	0,21	0,11	0,14	0,04
	srpanj	3,05	3,24	2,99	2,91	0,18	0,21	0,11	0,13	0,06
	kolovoz	2,97	3,01	2,92	2,91	0,17	0,21	0,11	0,06	0,04
	rujan	2,19	2,44	3,28	2,87	0,17	0,21	0,11	0,07	0,05
	listopad	2,26	2,67	2,52	2,92	0,17	0,22	0,11	0,06	0,06
	studen	2,31 ^b	2,67	3,16	2,91	0,17	0,22	0,11	0,06	0,05
Relativna važnost ^a		0,14	0,12	0,02	49,34	25,18	16,35	2,44	5,61	0,78

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici). ^b Od ukupnog iznosa depozita na koje se odnosi ova kamatna stopa, 48,26 posto odnosi se na trgovačka društva.

Tablica G4 a i b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite • U tablici se iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite, iskazani na godišnjoj razini.

Do prosinca 2001. godine iskazivali su se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka (bez štedionica) na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od pravnih osoba (koje su uključivale trgovačka društva, javni sektor, financijske institucije, neprofitne organizacije i nerezidente) i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Od siječnja 2002. godine iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite primljene od trgovačkih društava i stanovništva, iskazani na godišnjoj razini.

Podaci o kamatnim stopama na kunske depozite s valutnom klauzulom i devizne depozite banaka dobiveni su na osnovi redovitih izvješća banaka.

U stupcu 3 iskazuju se vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kunske štedne depozite po viđenju i oročene depozite s valutnom klauzulom trgovačkih društava (do prosinca 2001. godine pravnih osoba) i stanovništva, dok se u stupcima 4

i 5 iskazuju vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa na kratkoročne odnosno dugoročne oročene depozite.

Kamatne stope na devizne depozite odnosile su se do prosinca 2001. godine na depozite primljene u njemačkim markama i američkim dolarima, dok se od siječnja 2002. godine odnose na depozite primljene u eurima i američkim dolarima, pri čemu se vagani prosjeci izračunavaju na osnovi njihove protuvrijednosti u kunama, obračunate po tekućem tečaju. Depoziti primljeni u ostalim stranim valutama nisu obuhvaćeni podacima iskazanim u ovoj tablici.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka kod kunskih oročenih depozita s valutnom klauzulom i oročenih deviznih depozita su iznosi primljeni tijekom izvještajnog mjeseca, dok su kod štednih depozita po viđenju s valutnom klauzulom osnova za izračunavanje vaganih prosjeka knjigovodstvena stanja tih depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite s valutnom klauzulom (stupac 3) od siječnja 2002. godine sve su komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Prosječna kamatna stopa na ukupne devizne depozite prikazana u stupcu 6 odnosi se na vagani prosjek mjesečnih kamatnih

Tablica G4b: Kamatne stope banaka na kunske depozite s valutnom klauzulom i na devizne depozite
mjesečne vagane prosječne kamatne stope, u postocima na godišnjoj razini

Godina	Mjesec	Kamatne stope na devizne depozite										
		Na oročene depozite										Ukupni prosjek
		Ukupni prosjek	Na kratkoročne depozite				Na dugoročne depozite					
			Ukupni prosjek	Stanovništva		Trgovačkih društava		Stanovništva		Trgovačkih društava		
		EUR		USD	EUR	USD	EUR	USD	EUR	USD	EUR	USD
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1998.	prosinač	4,89	4,49	5,42	6,16	2,84	5,37	7,29	7,68	8,59	4,93	6,92
1999.	prosinač	5,43	5,17	4,93	6,39	3,97	6,00	6,59	6,64	8,09	3,66	6,77
2000.	prosinač	4,57	4,36	3,65	5,15	4,59	6,62	5,56	5,17	6,61	5,97	8,53
2001.	prosinač	3,54	3,35	3,42	3,23	3,60	2,44	4,59	4,72	4,42	4,58	0,23
2002.	prosinač	3,13	2,96	3,27	2,21	2,89	1,43	4,59	4,69	3,84	3,46	2,30
2003.	prosinač	2,64	2,46	2,83	1,65	2,29	1,08	3,69	4,71	3,13	2,85	1,64
2004.	prosinač	2,85	2,65	3,01	1,69	2,46	2,28	4,20	4,85	3,13	3,61	2,65
2005.	prosinač	3,07	2,94	2,99	1,76	2,63	4,34	3,69	4,25	0,48	4,39	-
2006.	prosinač	3,82	3,76	3,16	2,05	4,24	5,84	4,25	4,47	2,26	4,79	4,61
2007.	prosinač	4,32	4,25	3,47	2,60	5,10	5,33	4,80	4,83	3,84	5,13	2,19
2008.	prosinač	4,15	3,95	4,33	2,69	4,13	1,84	5,51	5,57	3,58	5,52	2,38
2009.	prosinač	3,58	3,40	4,33	2,73	2,64	1,77	5,13	5,43	3,86	2,85	0,13
2010.	prosinač	2,69	2,15	3,13	2,45	1,63	0,76	5,36	4,28	3,20	6,91	3,80
2011.	prosinač	2,76	2,56	2,87	2,45	2,37	0,86	3,84	3,92	3,27	3,54	1,70
2012.	siječanj	2,58	2,37	2,84	2,42	2,11	0,69	3,77	3,82	3,45	3,50	1,11
	veljača	2,54	2,26	2,83	2,34	1,76	0,83	3,88	3,94	3,29	3,33	0,43
	ožujak	2,45	2,22	2,82	2,32	1,79	0,77	3,91	3,93	3,11	4,58	3,50
	travanj	2,68	2,50	2,82	2,25	2,16	1,32	3,75	3,85	3,22	2,96	3,80
	svibanj	2,71	2,51	2,81	2,28	2,31	0,82	3,79	3,77	2,31	5,16	2,87
	lipanj	2,72	2,55	2,79	2,31	2,55	0,99	3,79	3,79	3,53	4,23	3,80
	srpanj	2,80	2,62	2,90	2,35	2,43	1,33	3,79	3,81	3,43	3,92	3,78
	kolovoz	2,68	2,46	2,98	2,35	1,79	1,09	3,86	3,87	3,72	4,41	0,81
	rujan	2,51	2,29	2,89	2,31	1,40	0,67	3,82	3,86	3,25	4,18	3,20
	listopad	2,64	2,44	2,95	2,32	1,55	0,86	3,74	3,79	3,23	3,49	0,17
	studeni	3,19	2,27	2,80	2,26	1,43	0,63	5,28	3,76	3,36	6,93	2,38
Relativna važnost ^a		24,17	16,80	10,09	0,84	5,41	0,46	7,36	3,48	0,26	3,58	0,04

^a Relativna važnost izračunava se kao postotni udio pripadne kategorije depozita u ukupnim depozitima primljenim u izvještajnom mjesecu (prema podacima za posljednje izvještajno razdoblje obuhvaćeno u tablici).

stopa na štedne depozite po viđenju i na oročene devizne depozite, pri čemu su sve komponente vagane na osnovi stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne štedne depozite po viđenju (stupac 7) jesu stanja pripadajućih depozita na kraju izvještajnog razdoblja.

Osnova za izračunavanje vaganih prosjeka mjesečnih kamatnih stopa na ukupne devizne oročene depozite (stupac 12) jesu iznosi pripadajućih depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Isto se odnosi i na vagane prosjeke mjesečnih kamatnih stopa na ukupne kratkoročne devizne oročene depozite (stupac 13) i na ukupne dugoročne devizne oročene depozite (stupac 18).

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja
u milijunima eura, tekući tečaj

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
A. Kupnja stranih sredstava plaćanja										
1. Pravne osobe	26.365,0	33.058,3	19.939,9	21.453,6	20.628,9	1.421,0	1.411,9	2.109,0	1.960,4	1.180,8
2. Fizičke osobe	6.151,3	4.755,3	4.920,3	4.878,0	5.264,9	355,8	418,5	407,2	452,0	365,3
2.1. Domaće fizičke osobe	3.184,0	4.252,9	4.389,6	4.251,3	4.867,9	347,5	370,9	362,8	436,1	356,4
2.2. Strane fizičke osobe	326,3	502,4	530,7	626,7	397,0	8,3	47,6	44,4	15,9	9,0
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	1.126,0	962,4	720,4
4. Strane banke	5.194,1	7.342,5	5.681,9	5.548,6	5.226,3	556,1	381,5	482,6	522,7	365,9
5. Hrvatska narodna banka	–	420,6	1.899,4	350,1	596,7	–	–	–	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.851,7	65.594,2	43.405,9	43.401,6	42.123,5	3.108,4	2.973,6	4.124,8	3.897,4	2.632,4
B. Prodaja stranih sredstava plaćanja										
1. Pravne osobe	28.564,1	35.448,8	21.707,2	21.930,5	20.809,2	1.575,8	1.612,5	2.209,4	1.638,9	1.318,7
2. Fizičke osobe	3.712,5	4.366,4	3.205,5	1.815,9	1.760,2	105,7	94,3	120,9	111,7	101,2
2.1. Domaće fizičke osobe	2.071,3	4.335,2	3.186,0	1.800,5	1.743,3	105,4	93,2	119,3	111,2	100,8
2.2. Strane fizičke osobe	40,0	31,2	19,5	15,4	16,9	0,2	1,1	1,6	0,5	0,4
3. Domaće banke	20.141,3	20.017,6	10.964,5	11.171,3	10.406,6	775,5	761,7	1.126,0	962,4	720,4
4. Strane banke	4.072,6	6.615,7	5.281,5	5.455,0	5.730,2	547,7	421,6	523,3	848,8	476,7
5. Hrvatska narodna banka	839,0	409,1	2.224,2	363,7	–	–	–	58,1	–	–
Ukupno (1+2+3+4+5)	57.329,5	66.857,5	43.382,7	40.736,5	38.706,2	3.004,6	2.890,1	4.037,8	3.561,7	2.617,1
C. Neto kupnja stranih sredstava plaćanja banaka (A–B)										
1. Pravne osobe	–2.199,1	–2.390,5	–1.767,3	–476,9	–180,3	–154,8	–200,6	–100,4	321,5	–137,9
2. Fizičke osobe	2.438,9	388,9	1.714,8	3.062,1	3.504,7	250,2	324,2	286,3	340,3	264,2
2.1. Domaće fizičke osobe	1.112,7	–82,2	1.203,6	2.450,8	3.124,6	242,0	277,7	243,5	324,9	255,6
2.2. Strane fizičke osobe	286,3	471,1	511,2	611,2	380,1	8,1	46,5	42,8	15,4	8,6
3. Strane banke	1.121,4	726,8	400,4	93,6	–503,9	8,4	–40,1	–40,7	–326,1	–110,9
4. Hrvatska narodna banka	–839,0	11,5	–324,8	–13,6	596,7	–	–	–58,1	–	–
Ukupno (1+2+3+4)	522,2	–1.263,3	23,2	2.665,2	3.417,2	103,7	83,4	87,1	335,7	15,3
Bilješka: Ostale transakcije Hrvatske narodne banke										
Kupnja stranih sredstava plaćanja	5,1	265,4	664,6	238,5	968,2	0,3	85,4	0,1	0,3	0,3
Prodaja stranih sredstava plaćanja	176,7	83,7	98,3	233,1	0,0	–	–	–	–	106,1

Tablica G5: Trgovanje banaka stranim sredstvima plaćanja • Podaci o trgovanju banaka stranim sredstvima plaćanja obuhvaćaju promptne (spot) transakcije kupnje i prodaje stranih sredstava plaćanja na domaćem deviznom tržištu. Promptni poslovi su ugovorene transakcije kupoprodaje deviza koje se realiziraju najkasnije u roku od 48 sati.

Transakcije su klasificirane prema kategorijama sudionika (pravne i fizičke osobe, domaće i strane banke i Hrvatska

narodna banka). Izvor su podataka izvješća banaka o trgovanju stranim sredstvima plaćanja uključujući i podatke o kupnji i prodaji stranih sredstava plaćanja od fizičkih osoba preko ovlaštenih mjenjača.

Ostale transakcije HNB-a obuhvaćaju prodaje i kupnje stranih sredstava plaćanja koje Hrvatska narodna banka obavlja za Ministarstvo financija.

H. Gospodarski odnosi s inozemstvom

Tablica H1: Platna bilanca – svodna tablica^{a,b}
u milijunima eura

	2007.	2008. ^c	2009. ^c	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-3.150,6	-4.256,3	-2.279,3	-449,9	-393,9	-1.611,3	-343,7	2.607,2
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-4.193,6	-5.326,7	-3.315,6	-1.537,9	-1.562,6	-1.890,4	-643,7	2.338,7
1.1. Prihodi	19.614,5	21.237,2	17.114,1	18.608,5	19.743,1	3.319,3	4.934,5	7.839,8
1.2. Rashodi	-23.808,0	-26.563,9	-20.429,7	-20.146,3	-21.305,7	-5.209,7	-5.578,2	-5.501,1
2. Roba i usluge (3+4)	-3.103,3	-3.778,8	-1.516,7	28,2	38,6	-1.362,6	-182,4	2.745,4
2.1. Prihodi	18.271,3	19.843,3	16.314,7	17.713,0	18.779,3	3.093,5	4.659,3	7.569,3
2.2. Rashodi	-21.374,6	-23.622,0	-17.831,4	-17.684,8	-18.740,8	-4.456,1	-4.841,7	-4.823,8
3. Roba	-9.469,9	-10.632,4	-7.207,0	-5.745,5	-6.147,9	-1.511,9	-1.694,8	-1.541,0
3.1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.774,0	2.289,4	2.374,7	2.523,0
3.2. Rashodi	-18.626,5	-20.385,1	-14.881,5	-14.809,1	-15.921,9	-3.801,2	-4.069,6	-4.064,0
4. Usluge	6.366,6	6.853,7	5.690,3	5.773,7	6.186,5	149,2	1.512,5	4.286,5
4.1. Prihodi	9.114,7	10.090,6	8.640,2	8.649,4	9.005,4	804,1	2.284,6	5.046,3
4.2. Rashodi	-2.748,1	-3.236,9	-2.949,9	-2.875,7	-2.818,9	-654,9	-772,1	-759,8
5. Dohodak	-1.090,2	-1.548,0	-1.798,9	-1.566,1	-1.601,1	-527,7	-461,3	-406,7
5.1. Prihodi	1.343,2	1.393,9	799,4	895,5	963,8	225,8	275,2	270,5
5.2. Rashodi	-2.433,5	-2.941,9	-2.598,3	-2.461,5	-2.564,9	-753,5	-736,5	-677,3
6. Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.036,3	1.088,0	1.168,6	279,0	300,0	268,5
6.1. Prihodi	1.576,1	1.684,4	1.607,8	1.684,6	1.691,9	415,9	426,3	419,1
6.2. Rashodi	-533,1	-613,9	-571,5	-596,6	-523,3	-136,8	-126,3	-150,6
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	4.437,8	5.734,5	3.468,3	1.358,4	1.433,6	1.267,7	336,5	-1.636,2
B1. Kapitalne transakcije	28,5	14,9	43,1	34,5	-8,4	-3,5	-4,3	-6,6
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	5.130,9	5.389,2	4.321,7	1.407,7	1.842,6	1.493,9	449,6	-1.813,9
1. Izravna ulaganja	3.435,2	3.248,4	1.526,9	410,7	1.048,1	262,6	257,1	149,4
1.1. U inozemstvo	-216,1	-970,2	-888,1	113,2	-27,2	225,3	31,8	-40,7
1.2. U Hrvatsku	3.651,3	4.218,6	2.415,0	297,5	1.075,3	37,4	225,3	190,1
2. Portfeljna ulaganja	335,9	-840,6	420,9	477,0	646,3	397,9	810,5	-278,1
2.1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	509,1	245,0	-244,9	-255,5
2.2. Obveze	757,5	-459,8	979,1	845,4	137,2	152,9	1.055,4	-22,6
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-252,7	-59,7	-11,0	36,8	37,5
4. Ostala ulaganja	1.359,8	2.981,4	2.373,8	772,7	208,0	844,3	-654,9	-1.722,6
4.1. Sredstva	-1.662,6	-1.620,7	748,5	694,2	360,9	636,1	-129,0	-738,6
4.2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-152,9	208,2	-525,8	-984,0
B3. Međunarodne pričuve HNB-a	-721,6	330,4	-896,4	-83,8	-400,6	-222,6	-108,8	184,3
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-1.287,2	-1.478,2	-1.189,0	-908,5	-1.039,7	343,6	7,2	-971,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR). ^c Preliminarni podaci
Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Tablice H1 – H6: Platna bilanca • Platna bilanca Republike Hrvatske sistematičan je prikaz vrijednosti ekonomskih transakcija hrvatskih rezidenata s inozemstvom u određenom razdoblju. Sastavlja se u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond (Priručnik za sastavljanje platne bilance, 5. izdanje, 1993.). Tri su vrste izvora podataka za sastavljanje platne bilance: 1. izvješća državnih institucija (Državnog zavoda za statistiku i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje), 2. specijalizirana izvješća Hrvatske narodne banke (o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom, dužničkim odnosima s inozemstvom, monetarnoj statistici i međunarodnim pričuvama) te 3. procjene i statistička istraživanja koje provodi

Hrvatska narodna banka.

Platna bilanca Republike Hrvatske iskazuje se u tri valute: u euru (EUR), u američkom dolaru (USD) i kuni (HRK). U svatkoj od tri slučaja koriste se isti izvori podataka i primjenjuju se ista načela obuhvata transakcija i kompiliranja pojedinih stavki. Izvorni podaci iskazani su u raznim valutama, pa je vrijednost transakcija potrebno preračunati iz originalne valute u izvještajnu valutu upotrebom tečajeva s tečajnice Hrvatske narodne banke na jedan od sljedećih načina:

- primjenom srednjih tečajeva na dan transakcije,
- primjenom prosječnih mjesečnih ili tromjesečnih srednjih tečajeva kad nije poznat datum transakcije,

Tablica H2: Platna bilanca – roba i usluge

u milijunima eura

	2007.	2008. ^a	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^a
Roba	-9.469,9	-10.632,4	-7.207,0	-5.745,5	-6.147,9	-1.511,9	-1.694,8	-1.541,0
1. Prihodi	9.156,6	9.752,7	7.674,5	9.063,6	9.774,0	2.289,4	2.374,7	2.523,0
1.1. Izvoz (fob) u vanjskotrgovinskoj statistici	9.001,6	9.585,1	7.529,4	8.905,2	9.582,2	2.253,8	2.326,9	2.471,3
1.2. Prilagodbe za obuhvat	155,0	167,5	145,1	158,3	191,8	35,6	47,8	51,7
2. Rashodi	-18.626,5	-20.385,1	-14.881,5	-14.809,1	-15.921,9	-3.801,2	-4.069,6	-4.064,0
2.1. Uvoz (cif) u vanjskotrgovinskoj statistici	-18.826,6	-20.817,1	-15.220,1	-15.137,0	-16.281,1	-3.890,8	-4.152,7	-4.157,4
2.2. Prilagodbe za obuhvat	-370,4	-421,4	-331,1	-376,0	-358,7	-82,1	-100,0	-90,0
2.3. Prilagodbe za klasifikaciju	570,4	853,5	669,7	703,9	718,0	171,6	183,1	183,3
Usluge	6.366,6	6.853,7	5.690,3	5.773,7	6.186,5	149,2	1.512,5	4.286,5
1. Prijevoz	641,3	404,3	287,6	299,3	276,7	44,2	68,2	109,4
1.1. Prihodi	1.165,4	1.209,4	938,2	973,0	965,5	196,4	240,8	290,1
1.2. Rashodi	-524,0	-805,1	-650,7	-673,7	-688,8	-152,2	-172,6	-180,6
2. Putovanja – turizam	6.035,2	6.694,0	5.655,8	5.600,8	5.984,5	144,8	1.467,6	4.103,8
2.1. Prihodi	6.752,6	7.459,4	6.379,7	6.230,0	6.616,9	294,5	1.671,7	4.306,0
2.1.1. Poslovni razlozi	389,2	386,4	255,7	236,3	210,1	28,7	85,3	65,8
2.1.2. Osobni razlozi	6.363,4	7.073,1	6.124,0	5.993,6	6.406,9	265,8	1.586,4	4.240,2
2.2. Rashodi	-717,3	-765,5	-724,0	-629,2	-632,4	-149,6	-204,1	-202,2
2.2.1. Poslovni razlozi	-266,9	-261,3	-240,8	-180,6	-184,3	-42,6	-69,9	-55,6
2.2.2. Osobni razlozi	-450,4	-504,2	-483,1	-448,6	-448,1	-107,0	-134,1	-146,6
3. Ostale usluge	-310,0	-244,6	-253,0	-126,4	-74,8	-39,9	-23,3	73,3
3.1. Prihodi	1.196,8	1.421,8	1.322,2	1.446,4	1.423,0	313,2	372,1	450,3
3.2. Rashodi	-1.506,7	-1.666,4	-1.575,2	-1.572,8	-1.497,7	-353,1	-395,4	-377,0

^a Preliminarni podaci

- primjenom tečaja na kraju razdoblja za izračun promjene vrijednosti transakcija između dva razdoblja; iz stanja iskazanih na kraju razdoblja u originalnoj valuti izračunava se vrijednost promjene u originalnoj valuti, koja se primjenom prosječnoga srednjeg tečaja u promatranom razdoblju preračunava u vrijednost promjene u izvještajnoj valuti.

Stavke platne bilance koje se odnose na izvoz i uvoz robe slažu se od podataka Državnog zavoda za statistiku o ostvarenoj robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom. Ti se podaci u skladu s preporučenom metodologijom prilagođuju za obuhvat i klasifikaciju. U skladu s tom metodologijom, izvoz i uvoz robe iskazuju se u platnoj bilanci prema paritetu fob. Vrijednost izvoza prema tom paritetu već je sadržana u spomenutom izvješću DZS-a, dok se vrijednost uvoza prema paritetu fob procjenjuje uz pomoć istraživanja Hrvatske narodne banke koje se provodi na stratificiranom uzorku uvoznika, na osnovi čijih se rezultata procjenjuje udio usluga prijevoza i osiguranja za koji se umanjuje originalna vrijednost uvoza prema paritetu cif iz navedenog izvješća DZS-a. U razdoblju od 1993. do 2001. godine taj je udio iznosio 7,10% (procijenjen samo na uzorku najvećih i velikih uvoznika), dok od 2002. godine on iznosi 3,73%. Hrvatska narodna banka ponovo je provela istovrsnu anketu krajem 2006. godine (za uvoz u prethodnoj godini). Nova je anketa pokazala da se udio troškova prijevoza i osiguranja nastavio smanjivati te iznosi 3,03%. Taj se udio počeo primjenjivati od obračuna za prvo tromjesečje 2007. godine. Radi veće pouzdanosti pristupilo se 2011. godine procjeni cif/fob koeficijenta na temelju raspoloživih podataka DZS-a o robnom uvozu. Za svaku godinu posebno, počevši od 2008., na temelju robe uvezene na paritetu fob i sličnim paritetima izračunati su udjeli usluga prijevoza i osiguranja. Tako je za 2008. godinu procijenjen koeficijent od 4,1%, u 2009. 4,4%, a u 2010. 4,7%. Za svaku

sljedeću godinu podatak se na isti način ponovno procjenjuje. U razdoblju od 1993. do 1996. vrijednost uvoza dopunjavala se procjenom uvoza u slobodne carinske zone, koji je od 1997. uključen u statistiku robne razmjene. Od 1996. godine izvoz i uvoz robe dopunjuju se podacima o popravcima robe i opskrbi brodova i zrakoplova u pomorskim i zračnim lukama. Osim toga, od 1999. godine, na osnovi rezultata Istraživanja o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu, stavka izvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe prodane stranim putnicima i turistima i iznesene iz Republike Hrvatske, a stavka uvoza robe dopunjuje se procijenjenom vrijednošću robe koju su hrvatski građani osobno uvezli iz susjednih zemalja (troškovi za tzv. shopping).

Na računu usluga zasebno se vode usluge prijevoza, putovanja – turizma i ostale usluge. Prihodi i rashodi s osnove usluga prijevoza u razdoblju od 1993. do 1998. preuzimani su iz evidencije platnog prometa s inozemstvom. Počevši od 1999. godine, prihodi i rashodi s osnove prijevoza robe i putnika, kao i vrijednost pratećih usluga, koji zajedno čine ukupnu vrijednost tih usluga, sastavljaju se na osnovi rezultata Istraživanja o transakcijama povezanim s uslugama međunarodnog prijevoza, što ga provodi HNB. Zbog izrazito velike populacije cestovnih prijevoznika, prihodi i rashodi s osnove teretnog cestovnog prijevoza ne preuzimaju se iz toga istraživanja, nego se sastavljaju upotrebom podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom. Počevši od siječnja 2011., zbog ukidanja evidencije platnog prometa s inozemstvom, ova stavka sastavlja se na osnovi podataka iz izvoznih carinskih deklaracija DZS-a i procjena Udruge cestovnih teretnih prijevoznika. Rashodi teretnog cestovnog prijevoza jednaki su troškovima prijevoza i osiguranja koji se odnose na uvoz robe koji pripada nerezidentima, a koji se procjenjuje na osnovi svođenja vrijednosti uvoza prema paritetu cif na

Tablica H3: Platna bilanca – dohodak i tekući transferi

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^a
Dohodak	-1.090,2	-1.548,0	-1.798,9	-1.566,1	-1.601,1	-527,7	-461,3	-406,7
1. Naknade zaposlenima	494,2	564,1	586,5	620,8	656,9	179,9	190,9	193,4
1.1. Prihodi	527,8	599,7	624,2	657,1	695,5	187,3	197,5	199,4
1.2. Rashodi	-33,6	-35,5	-37,6	-36,3	-38,5	-7,4	-6,5	-6,0
2. Dohodak od izravnih ulaganja	-920,6	-1.137,1	-1.172,9	-1.100,0	-1.034,8	-383,8	-324,9	-295,2
2.1. Prihodi	174,5	194,6	-62,6	87,6	63,2	-15,0	25,1	20,6
Od čega: Zadržana dobit	123,3	118,6	-114,9	8,5	-5,2	-23,9	3,8	5,8
2.2. Rashodi	-1.095,1	-1.331,7	-1.110,3	-1.187,6	-1.098,0	-368,7	-350,0	-315,8
Od čega: Zadržana dobit	-483,3	-508,5	-314,1	-495,2	-300,7	-203,1	180,2	-230,1
3. Dohodak od portfeljnih ulaganja	-176,5	-158,0	-173,4	-304,1	-339,5	-92,4	-109,0	-109,3
3.1. Prihodi	89,9	82,3	73,5	41,0	48,7	7,6	9,6	10,1
3.2. Rashodi	-266,4	-240,3	-246,9	-345,1	-388,2	-100,1	-118,7	-119,4
4. Dohodak od ostalih ulaganja	-487,3	-817,0	-1.039,2	-782,7	-883,8	-231,4	-218,3	-195,7
4.1. Prihodi	551,0	517,4	164,3	109,7	156,3	45,9	43,0	40,4
4.2. Rashodi	-1.038,4	-1.334,3	-1.203,5	-892,5	-1.040,1	-277,3	-261,3	-236,1
Tekući transferi	1.043,0	1.070,5	1.036,3	1.088,0	1.168,6	279,0	300,0	268,5
1. Država	-16,7	-20,0	-30,0	-39,8	-59,7	-14,5	-32,3	-33,1
1.1. Prihodi	260,2	342,6	309,0	304,6	246,2	57,7	39,0	49,3
1.2. Rashodi	-276,8	-362,7	-339,0	-344,4	-305,9	-72,2	-71,3	-82,4
2. Ostali sektori	1.059,6	1.090,5	1.066,3	1.127,8	1.228,3	293,6	332,3	301,5
2.1. Prihodi	1.316,0	1.341,7	1.298,8	1.379,9	1.445,6	358,2	387,4	369,7
2.2. Rashodi	-256,3	-251,2	-232,5	-252,2	-217,3	-64,6	-55,0	-68,2

^a Preliminarni podaci

vrijednost uvoza prema paritetu fob.

Prihodi od usluga pruženih stranim putnicima i turistima, kao i rashodi koje su domaći putnici i turisti imali u inozemstvu prikazuju se na poziciji Putovanja – turizam. U razdoblju od 1993. do 1998. ta se pozicija procjenjivala upotrebom različitih izvora podataka koji nisu osiguravali potpuni obuhvat u skladu s preporučenom metodologijom, pa je stoga Hrvatska narodna banka od druge polovine 1998. godine počela provoditi Istraživanje o potrošnji inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu i koristiti se njegovim rezultatima pri kompilaciji stavki na poziciji Putovanja – turizam. Od početka 1999. godine rezultati toga istraživanja, koje se zasniva na anketiranju putnika (stratificirani uzorak) na graničnim prijelazima, kombiniraju se s podacima Ministarstva unutarnjih poslova i Državnog zavoda za statistiku o broju stranih i domaćih putnika te s podacima o distribuciji stranih putnika prema državama iz priopćenja o turizmu Državnog zavoda za statistiku kako bi se procijenile odgovarajuće stavke platne bilance. Platnobilančni podaci o prihodima od usluga pruženih stranim putnicima i turistima za prva tri tromjesečja 2012. godine nisu izvedeni standardnom metodološkom kombinacijom fizičkih pokazatelja i ocijenjene prosječne potrošnje za spomenuta tromjesečja tekuće godine iz Ankete o potrošnji stranih putnika, već se temelje na kombinaciji ocijenjene razine turističke potrošnje u 2011. godini i ekonometrijski izvedenog indikatora koji je prva glavna komponenta skupa varijabli za koje se pretpostavlja da prate dinamiku prihoda od turizma (dolasci i noćenja stranih turista, broj stranih putnika na graničnim prijelazima, ukupna potrošnja turista prema istraživanju HNB-a, broj zaposlenih u djelatnostima pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane, prihodi hotela i restorana, indeks potrošačkih cijena ugostiteljskih usluga, realni indeks prometa u trgovini na malo, gotov novac izvan banaka,

vrijednost transakcija po inozemnim platnim karticama, promet banaka s fizičkim osobama na deviznom tržištu, industrijska proizvodnja EU-27).

Pozicija Ostale usluge sastavlja se upotrebom različitih izvora podataka: osim prihoda i rashoda koji se odnose na usluge osiguranja te komunikacijske i građevinske usluge, koji se od 2001. utvrđuju uz pomoć specijaliziranih statističkih istraživanja HNB-a, vrijednosti svih ostalih usluga preuzimale su se iz statistike ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine, kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, za procjenu pozicije Ostale usluge, koja uključuje 30 različitih vrsta usluga čija je podjela propisana 6. izdanjem MMF-ova priručnika za platnu bilancu (*Balance of Payment Manual, 6th edition*), primjenjuje se jedinstveno statističko istraživanje. To istraživanje uključuje i komunikacijske usluge, čime se istodobno ukida posebno istraživanje o komunikacijskim uslugama, dok se usluge osiguranja i građevinske usluge i dalje prate zasebnim istraživanjima.

Na računu dohotka transakcije se raspoređuju u četiri osnovne grupe. Stavka Naknade zaposlenima sastavljala se na osnovi ostvarenoga platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. ova pozicija na strani prihoda procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata od nerezidenata. Na strani rashoda rabe se postojeća istraživanja o uslugama koja u sebi sadrže dio koji se odnosi na naknade zaposlenicima isplaćene nerezidentima. Dohoci od izravnih ulaganja, portfeljnih ulaganja odnosno ostalih ulaganja prikazuju se odvojeno. U okviru dohotka od izravnih ulaganja, koji se izračunava na osnovi Istraživanja Hrvatske narodne banke o izravnim i ostalim vlasničkim ulaganjima, posebno se iskazuje podatak o zadržanoj dobiti. Za

Tablica H4: Platna bilanca – izravna i portfeljna ulaganja^{a,b}
u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^c
Izravna ulaganja	3.435,2	3.248,4	1.526,9	410,7	1.048,1	262,6	257,1	149,4
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	-216,1	-970,2	-888,1	113,2	-27,2	225,3	31,8	-40,7
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	-270,2	-1.075,9	-894,4	254,0	-192,8	16,4	-5,2	-29,6
1.1.1. Sredstva	-273,3	-1.075,9	-1.009,3	237,7	-214,8	-12,4	-5,2	-29,6
1.1.2. Obveze	3,1	0,0	114,9	16,3	22,0	28,8	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	54,1	105,7	6,3	-140,9	165,6	208,9	37,1	-11,1
1.2.1. Sredstva	20,3	106,8	-30,0	-371,5	351,8	198,3	40,1	-3,8
1.2.2. Obveze	33,9	-1,1	36,3	230,6	-186,2	10,6	-3,0	-7,2
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	3.651,3	4.218,6	2.415,0	297,5	1.075,3	37,4	225,3	190,1
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.688,1	2.708,0	984,2	879,6	2.265,0	265,0	-20,1	277,4
2.1.1. Sredstva	0,0	-6,9	-106,8	-70,0	-36,3	0,0	-180,2	0,0
2.1.2. Obveze	2.688,1	2.714,9	1.091,1	949,6	2.301,3	265,0	160,2	277,4
2.2. Ostala ulaganja	963,2	1.510,6	1.430,8	-582,1	-1.189,6	-227,6	245,3	-87,3
2.2.1. Sredstva	-4,5	-26,4	-29,1	-21,5	14,1	0,7	-6,1	0,8
2.2.2. Obveze	967,7	1.537,0	1.459,9	-560,6	-1.203,7	-228,3	251,4	-88,1
Portfeljna ulaganja	335,9	-840,6	420,9	477,0	646,3	397,9	810,5	-278,1
1. Sredstva	-421,6	-380,8	-558,1	-368,3	509,1	245,0	-244,9	-255,5
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,0	62,0	-67,2	-52,1
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.3. Ostali sektori	-842,6	148,9	-111,4	-474,3	-116,0	62,0	-67,2	-52,1
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	421,0	-529,7	-446,7	105,9	625,1	183,0	-177,7	-203,4
1.2.1. Obveznice	315,6	-431,4	-86,2	263,9	351,0	172,2	-242,7	-179,5
1.2.1.1. Država	0,1	0,0	0,0	-1,5	0,0	0,0	0,0	-0,7
1.2.1.2. Banke	267,8	-226,5	-52,5	167,3	348,8	188,8	-222,6	-132,5
1.2.1.3. Ostali sektori	47,7	-204,9	-33,7	98,1	2,1	-16,6	-20,1	-46,2
1.2.2. Instrumenti tržišta novca	105,4	-98,3	-360,5	-157,9	274,1	10,8	65,0	-24,0
1.2.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2.2. Banke	109,7	-100,9	-341,4	-124,3	310,7	11,7	27,8	-43,9
1.2.2.3. Ostali sektori	-4,3	2,5	-19,0	-33,6	-36,6	-0,9	37,2	20,0
2. Obveze	757,5	-459,8	979,1	845,4	137,2	152,9	1.055,4	-22,6
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	315,9	-85,1	16,4	168,0	17,7	8,5	-1,9	-5,0
2.1.1. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	315,9	-85,1	16,4	168,0	17,7	8,5	-1,9	-5,0
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	441,6	-374,7	962,7	677,3	119,5	144,4	1.057,3	-17,5
2.2.1. Obveznice	519,1	-360,4	817,3	380,8	431,4	27,6	1.066,0	62,4
2.2.1.1. Država	83,0	-275,5	862,9	389,1	638,0	-3,8	818,1	313,3
2.2.1.2. Banke	0,1	-4,7	-447,2	-0,2	-7,0	-0,9	0,0	-0,3
2.2.1.3. Ostali sektori	436,0	-80,1	401,7	-8,1	-199,5	32,3	248,0	-250,6
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	-77,5	-14,3	145,3	296,5	-312,0	116,8	-8,7	-80,0
2.2.2.1. Država	-77,5	-14,4	145,4	296,5	-312,1	116,9	-8,8	-80,0
2.2.2.2. Banke	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2.3. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), koja kao učinak imaju povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR), kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR) i prosincu 2010. (618,6 mil. EUR, povlačenje ulaganja). ^c Preliminarni podaci

razliku od podataka o dividendama, taj podatak ne postoji za razdoblje od 1993. do 1996. jer se onda nije posebno iskazivao. Od prvog tromjesečja 2009. godine statističko praćenje zadržane dobiti usklađeno je s međunarodnim standardima, a svodi se na evidentiranje zadržane dobiti na tromjesečnoj osnovi, u razdoblju u kojem je dobit ostvarena. Prije toga zadržana dobit bila

je evidentirana u mjesecu u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu te se tako temeljila na dobiti ostvarenoj prethodne godine. Na osnovi statističkih podataka o dužničkim odnosima s inozemstvom, počevši od 1997., dohodak od izravnih ulaganja uključuje i podatke o kamatama za kreditne odnose između vlasnički izravno povezanih rezidenata

Tablica H5: Platna bilanca – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Ostala ulaganja, neto	1.359,8	2.981,4	2.373,8	772,7	208,0	844,3	-654,9	-1.722,6
1. Sredstva	-1.662,6	-1.620,7	748,5	694,2	360,9	636,1	-129,0	-738,6
1.1. Trgovinski krediti	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	-6,4	-48,9	147,8
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	-107,4	-125,0	145,0	213,8	-22,2	-6,4	-48,9	147,8
1.1.2.1. Dugoročni krediti	-63,5	26,7	58,0	22,2	2,9	1,2	0,8	0,1
1.1.2.2. Kratkoročni krediti	-43,9	-151,7	87,0	191,6	-25,2	-7,6	-49,7	147,7
1.2. Krediti	-4,5	-107,5	41,5	-85,1	-9,3	-33,5	-6,2	-41,0
1.2.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.1. Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.2. Banke	-32,6	-66,7	20,5	-65,4	-0,9	-23,8	-5,7	-41,1
1.2.2.1. Dugoročni krediti	-25,4	-26,8	-28,7	-46,9	-20,6	-4,3	9,5	-0,4
1.2.2.2. Kratkoročni krediti	-7,3	-39,9	49,2	-18,5	19,7	-19,6	-15,2	-40,8
1.2.3. Ostali sektori	28,1	-40,8	21,0	-19,7	-8,4	-9,7	-0,5	0,1
1.2.3.1. Dugoročni krediti	28,1	-37,6	20,9	17,4	-34,6	-1,6	-2,3	3,6
1.2.3.2. Kratkoročni krediti	0,0	-3,2	0,1	-37,1	26,1	-8,1	1,8	-3,5
1.3. Gotovina i depoziti	-1.550,8	-1.388,2	562,0	565,4	392,5	676,0	-74,0	-845,4
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,9
1.3.2. Banke	-1.317,1	-1.364,4	423,7	417,0	523,9	694,2	-65,1	-911,2
1.3.3. Ostali sektori	-233,6	-1.251,8	138,2	148,5	-131,4	-18,3	-8,3	66,6
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	3.022,5	4.602,1	1.625,3	78,5	-152,9	208,2	-525,8	-984,0
2.1. Trgovinski krediti	323,1	21,3	-142,1	60,2	-581,7	78,8	92,3	32,8
2.1.1. Država	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.1. Dugoročni krediti	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	323,7	21,8	-142,1	60,2	-581,7	78,8	92,3	32,8
2.1.2.1. Dugoročni krediti	165,0	34,9	-58,0	-25,4	-147,6	-13,6	-4,3	-12,7
2.1.2.2. Kratkoročni krediti	158,7	-13,1	-84,1	85,6	-434,0	92,4	96,6	45,5
2.2. Krediti	2.890,3	3.703,9	590,5	36,3	-501,6	-37,6	-349,3	-373,9
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1. Krediti i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.1. Povučena kreditna sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.1.2. Otplate	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.1.2. Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	161,0	96,7	-7,4	134,4	90,7	-4,9	-47,0	-20,5
2.2.2.1. Dugoročni krediti	161,0	65,0	24,3	134,4	90,7	-4,9	-46,8	-16,0
2.2.2.1.1. Povučena kreditna sredstva	523,5	330,1	306,0	368,9	347,2	27,9	29,5	26,7
2.2.2.1.2. Otplate	-362,5	-265,2	-281,7	-234,5	-256,5	-32,8	-76,2	-42,6
2.2.2.2. Kratkoročni krediti	0,0	31,7	-31,7	0,0	0,0	0,0	-0,2	-4,5
2.2.3. Banke	-1.065,0	115,2	-166,5	-192,7	-44,9	-62,3	-226,4	2,2
2.2.3.1. Dugoročni krediti	-630,8	-276,1	158,1	-322,9	375,1	-56,0	-143,9	-90,9
2.2.3.1.1. Povučena kreditna sredstva	1.216,2	609,4	1.219,2	849,3	1.108,3	308,8	42,0	105,4
2.2.3.1.2. Otplate	-1.847,0	-885,4	-1.061,1	-1.172,2	-733,2	-364,8	-185,9	-196,2
2.2.3.2. Kratkoročni krediti	-434,2	391,3	-324,6	130,2	-420,0	-6,3	-82,5	93,0
2.2.4. Ostali sektori	3.794,4	3.492,0	764,4	94,5	-547,4	29,7	-75,9	-355,6
2.2.4.1. Dugoročni krediti	3.184,9	3.175,7	488,1	-96,7	-922,3	-134,9	-300,7	-369,1
2.2.4.1.1. Povučena kreditna sredstva	5.960,8	6.700,9	4.403,7	4.336,5	2.935,3	785,9	900,3	828,3
2.2.4.1.2. Otplate	-2.775,9	-3.525,2	-3.915,5	-4.433,2	-3.857,6	-920,8	-1.201,0	-1.197,4

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
2.2.4.2. Kratkoročni krediti	609,5	316,2	276,2	191,2	374,9	164,6	224,8	13,5
2.3. Gotovina i depoziti	-193,6	875,7	1.175,0	-19,0	929,7	167,0	-269,0	-643,0
2.3.1. Država	-0,1	-0,1	-1,2	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Banke	-193,6	867,1	1.197,2	-19,0	930,8	167,1	-269,0	-643,0
2.3.3. Ostali sektori	0,1	8,7	-21,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obveze	2,7	1,3	2,0	1,1	0,6	-0,1	0,2	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci.

i nerezidenata. Dohodak od vlasničkih portfeljnih ulaganja sastavlja se na osnovi istog istraživanja, dok se podaci o dohotku od dužničkih portfeljnih ulaganja sastavljaju od 1999. godine na osnovi evidencije kreditnih odnosa s inozemstvom, koja obuhvaća i evidenciju dohotka koja se odnosi na dužničke vrijednosne papire u vlasništvu nerezidenata. Dohodak od ostalih ulaganja obuhvaća obračun kamata prema evidenciji kreditnih odnosa s inozemstvom. Valja spomenuti da je u 2007. došlo do promjene metodologije u dijelu koji se odnosi na evidenciju dohotka od dužničkih ulaganja, i to tako da je uvedeno evidentiranje dohotka na obračunskom načelu. Znači da se dohodak od dužničkih ulaganja odnosno kamate evidentiraju u trenutku njihova obračuna, a ne dospjeća odnosno naplate. U tom smislu došlo je i do revizije povijesnih podataka od 1999. do 2006. godine.

Tekući transferi prikazuju se odvojeno za sektor država i za ostale sektore. Evidencija platnog prometa s inozemstvom koristila se kao glavni izvor podataka o tekućim transferima za oba sektora sve do kraja 2010., kad je ukinuta njegova evidencija prema karakteru transakcija. Počevši od 2011. godine, transferi sektora država evidentiraju se na osnovi podataka Ministarstva financija i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u slučaju mirovina isplaćenih nerezidentima. Osim poreza i trošarina, mirovina te novčanih pomoći i darova, koji su uključeni u tekuće transfere obaju sektora, sektor država obuhvaća još i podatke o međudržavnoj suradnji, a ostali sektori sadržavaju i podatke o radničkim doznakama. Počevši od 2011. godine, pozicija radničke doznake i novčane pomoći i darovi ostalih sektora procjenjuje se modelom koji se zasniva na agregiranim podacima banaka o priljevima fizičkih osoba rezidenata iz inozemstva i odljevima fizičkih osoba rezidenata u inozemstvo. Naplate po mirovinama procjenjuju se na osnovi raspoloživih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Također, transferi ostalih sektora dopunjuju se podacima istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom koje sadrži poseban dio za eventualne transfere iz inozemstva ili prema inozemstvu. U tekuće se transfere kod sektora država također dodaju podaci o uvozu i izvozu robe bez plaćanja, koje dostavlja Državni zavod za statistiku. U razdoblju od 1993. do 1998. tekući transferi ostalih sektora obuhvaćali su i procjenu neregistriranih deviznih doznaka, koja je činila 15% pozitivne razlike između neklasificiranog priljeva i neklasificiranog odljeva sektora stanovništvo. Od 1993. do drugog tromjesečja 1996. Hrvatska narodna banka procjenjivala je i dio odljeva s osnove tekućih transfera. Od 2002. priljevi i odljevi po tekućim transferima ostalih sektora dopunjuju se podacima specijaliziranoga statističkog istraživanja HNB-a o međunarodnim transakcijama povezanim s uslugama osiguranja.

Kapitalni račun u dijelu koji se odnosi na kapitalne transfere zasnivao se na evidenciji platnog prometa s inozemstvom sve do kraja 2010. godine. Od početka 2011. za sastavljanje računa kapitalnih transfera koriste se podaci Ministarstva financija i

podaci istraživanja o razmjeni usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom. Podaci o eventualnim oprostima dugovanja također su dio kapitalnog računa.

Inozemna izravna ulaganja obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Izravna vlasnička ulaganja su ulaganja kojima strani vlasnik stječe najmanje 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva, bez obzira na to je li riječ o ulaganju rezidenta u inozemstvo ili nerezidenta u hrvatske rezidente. Istraživanje Hrvatske narodne banke o inozemnim izravnim ulaganjima započelo je 1997. godine, kad su poduzeća obuhvaćena istraživanjem dostavila i podatke o izravnim vlasničkim ulaganjima za razdoblje od 1993. do 1996. godine. Za isto razdoblje ne postoje podaci o zadržanoj dobiti i ostalom kapitalu izravnih ulaganja u koji se klasificiraju svi dužnički odnosi između povezanih rezidenata i nerezidenata (osim za bankarski sektor) i koji su postali dostupni tek nakon početka provođenja spomenutog istraživanja. Od 1999. godine podaci o dužničkim odnosima unutar izravnih ulaganja prikupljaju se na osnovi evidencije dužničkih odnosa s inozemstvom. Od 2007. godine Direkcija za statistiku HNB-a pokrenula je istraživanje o kupoprodaji nekretnina na teritoriju Republike Hrvatske od strane nerezidenata. Obveznici izvješćivanja su javni bilježnici koji u svojem redovnom poslovanju saznaju za takve transakcije. Podaci o kupoprodaji nekretnina od strane hrvatskih rezidenata u inozemstvu do kraja 2010. prikupljali su se u sklopu sustava platnog prometa s inozemstvom, dok je od 2011. za ovu poziciju uvedeno praćenje putem obvezne prijave Direkciji za statistiku HNB-a. Te su kupoprodaje također dio izravnih ulaganja.

Podaci o portfeljnim vlasničkim ulaganjima prikupljaju se iz istog izvora kao i podaci o izravnim vlasničkim ulaganjima. Portfeljna dužnička ulaganja obuhvaćaju sva ulaganja u kratkoročne i dugoročne dužničke vrijednosne papire koja se ne mogu klasificirati u izravna ulaganja. U razdoblju od 1997. do 1998. ti su se podaci prikupljali istraživanjem Hrvatske narodne banke o izravnim i portfeljnim ulaganjima, dok se od 1999. godine koriste podaci o dužničkim odnosima s inozemstvom i podaci monetarne statistike za ulaganja banaka. Počevši od 2002. godine, ova se pozicija sastavlja i za investicijske fondove, a od 2004. i za mirovinske fondove. Počevši od 2009. godine, za nadopunu ovih pozicija upotrebljava se i statistika o trgovini vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima koju dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima. Tim podacima nadopunjuju se portfeljna ulaganja u onim dijelovima koji nisu potpuno pokriveni postojećim istraživanjima. Podaci za godine od 2006. do 2009. također su revidirani. Tako su, počevši od 2006., u platnu bilancu uključeni podaci o dužničkim vrijednosnim papirima domaćih izdavatelja kojima na domaćem tržištu trguju nerezidenti (portfeljna ulaganja, dužnički vrijednosni papiri na strani obveza).

Tablica H6: Platna bilanca – svodna tablica^a

u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
A. TEKUĆE TRANSAKCIJE (1+6)	-23.248,4	-30.886,2	-16.872,3	-3.512,4	-2.825,0	-12.162,3	-2.577,8	19.363,5
1. Roba, usluge i dohodak (2+5)	-30.899,4	-38.615,0	-24.477,1	-11.411,5	-11.586,5	-14.287,0	-4.830,2	17.356,9
1.1. Prihodi	143.744,4	153.279,5	125.527,6	135.367,6	146.728,3	25.021,3	37.086,4	58.406,1
1.2. Rashodi	-174.643,8	-191.894,5	-150.004,7	-146.779,1	-158.314,8	-39.308,2	-41.916,7	-41.049,3
2. Roba i usluge (3+4)	-22.878,0	-27.399,1	-11.254,7	-2,1	293,8	-10.298,8	-1.360,9	20.375,8
2.1. Prihodi	133.893,3	143.213,9	119.656,7	128.853,2	139.563,2	23.317,5	35.018,7	56.360,9
2.2. Rashodi	-156.771,3	-170.612,9	-130.911,3	-128.855,3	-139.269,5	-33.616,3	-36.379,7	-35.985,1
3. Roba	-69.481,9	-76.817,4	-52.927,0	-41.861,3	-45.707,8	-11.428,7	-12.751,8	-11.515,5
3.1. Prihodi	67.161,6	70.414,9	56.336,3	66.044,6	72.655,3	17.290,9	17.865,0	18.846,5
3.2. Rashodi	-136.643,4	-147.232,3	-109.263,3	-107.905,9	-118.363,1	-28.719,5	-30.616,9	-30.362,0
4. Usluge	46.603,9	49.418,3	41.672,3	41.859,3	46.001,6	1.129,9	11.390,9	31.891,3
4.1. Prihodi	66.731,8	72.798,9	63.320,4	62.808,7	66.907,9	6.026,7	17.153,7	37.514,4
4.2. Rashodi	-20.127,8	-23.380,6	-21.648,1	-20.949,4	-20.906,4	-4.896,8	-5.762,8	-5.623,1
5. Dohodak	-8.021,4	-11.215,9	-13.222,5	-11.409,4	-11.880,3	-3.988,2	-3.469,3	-3.018,9
5.1. Prihodi	9.851,0	10.065,6	5.870,9	6.514,4	7.165,0	1.703,7	2.067,7	2.045,3
5.2. Rashodi	-17.872,5	-21.281,5	-19.093,4	-17.923,8	-19.045,3	-5.691,9	-5.537,0	-5.064,2
6. Tekući transferi	7.650,9	7.728,8	7.604,9	7.899,1	8.761,5	2.124,7	2.252,5	2.006,6
6.1. Prihodi	11.562,1	12.159,5	11.797,8	12.254,8	12.653,1	3.158,5	3.202,8	3.004,1
6.2. Rashodi	-3.911,1	-4.430,6	-4.192,9	-4.355,7	-3.891,6	-1.033,8	-950,4	-997,5
B. KAPITALNE I FINANCIJSKE TRANSAKCIJE	32.479,2	41.346,5	25.564,6	10.010,4	10.616,7	9.570,8	2.515,2	-12.269,8
B1. Kapitalne transakcije	209,1	108,2	314,1	252,6	-62,4	-26,7	-32,4	-49,3
B2. Financijske transakcije, isključujući međ. pričuve	37.585,0	38.930,0	31.761,7	10.219,7	13.601,7	11.296,6	3.320,5	-13.596,4
1. Izravna ulaganja	25.241,5	23.055,9	11.262,4	2.964,5	7.788,2	1.982,7	1.926,9	1.112,0
1.1. U inozemstvo	-1.588,3	-6.981,4	-6.504,9	880,2	-190,2	1.705,4	239,3	-303,1
1.2. U Hrvatsku	26.829,8	30.037,3	17.767,3	2.084,3	7.978,3	277,4	1.687,6	1.415,1
2. Portfeljna ulaganja	2.495,2	-5.711,7	2.991,6	3.356,3	4.803,8	3.003,9	6.055,3	-2.081,7
2.1. Sredstva	-3.107,9	-2.678,2	-4.042,4	-2.700,4	3.809,5	1.848,3	-1.832,6	-1.908,9
2.2. Obveze	5.603,1	-3.033,5	7.034,0	6.056,7	994,3	1.155,6	7.887,9	-172,8
3. Financijski derivati	0,0	0,0	0,0	-1.838,9	-438,9	-83,0	277,0	279,8
4. Ostala ulaganja	9.848,4	21.585,8	17.507,6	5.737,9	1.448,6	6.393,0	-4.938,7	-12.906,5
4.1. Sredstva	-12.147,1	-11.587,3	5.594,1	5.108,0	2.666,2	4.822,0	-969,2	-5.562,0
4.2. Obveze	21.995,5	33.173,1	11.913,6	629,9	-1.217,5	1.571,0	-3.969,5	-7.344,5
B3. Međunarodne pričuve	-5.315,0	2.308,3	-6.511,2	-462,0	-2.922,6	-1.699,1	-773,0	1.375,8
C. NETO POGREŠKE I PROPUSTI	-9.230,7	-10.460,3	-8.692,3	-6.498,0	-7.791,7	2.591,5	62,6	-7.093,7

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od siječnja 1999.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci

Napomena: U poziciji neto pogrešaka i propusta nalazi se i protustavka dijela prihoda od usluga putovanja koji se odnosi na takve prihode koji nisu zabilježeni u evidenciji banaka.

Ostala ulaganja obuhvaćaju sva ostala nespomenuta dužnička ulaganja, osim ulaganja koja čine međunarodne pričuve. Ostala se ulaganja klasificiraju prema instrumentima, ročnosti i sektorima. Trgovinski krediti u razdoblju od 1996. do 2002. obuhvaćaju procjenu Hrvatske narodne banke za avansna plaćanja i odgode plaćanja koja je napravljena na osnovi uzorka najvećih i velikih uvoznika i izvoznika. Podaci o avansima procjenjuju se od 1996., dok se podaci o kratkoročnim odgodama plaćanja (najprije do 90 dana, zatim do 150 dana, a danas od 8 dana do 1 godine) prikupljaju od 1999. Od 2003. godine to je istraživanje zamijenjeno novim istraživanjem, a podatke za nje-ga obvezna su dostavljati izabrana poduzeća bez obzira na svoju veličinu (stratificirani uzorak). Podaci o odgodama plaćanja s originalnim dospijecem dužim od godine dana preuzimaju se iz evidencije Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s

inozemstvom. Krediti koje su rezidenti odobrili nerezidentima, odnosno inozemni krediti kojima se koriste rezidenti, a odobrili su ih nerezidenti, a koji se ne mogu svrstati u izravna ulaganja ili u trgovinske kredite, svrstani su prema institucionalnim sektorima i ročnosti u odgovarajuće pozicije ostalih ulaganja. Izvor podataka tih pozicija je evidencija Hrvatske narodne banke o kreditnim odnosima s inozemstvom. Pozicija valuta i depozita pokazuje potraživanja rezidenata od inozemstva za stranu efektivu i depozite koji se nalaze u stranim bankama, kao i obveze hrvatskih banaka za depozite u vlasništvu nerezidenata. Izvor podataka za sektore država i banke je monetarna statistika, iz koje se na osnovi podataka o stanjima i valutnoj strukturi inozemne aktive i pasive procjenjuju transakcije iz kojih je uklonjen utjecaj tečaja. U razdoblju od 1993. do 1998. podaci o potraživanjima ostalih sektora na ovoj poziciji kompilirali su se na osnovi

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka^a

na kraju razdoblja, u milijunima eura

Godina	Mjesec	Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke							Devizne pričuve banaka
		Ukupno	Posebna prava vučenja	Pričuvena pozicija u MMF-u	Zlato	Devize			
						Ukupno	Valuta i depoziti	Obveznice i zadužnice	
1998.	prosinac	2.400,2	197,1	0,1	–	2.203,0	1.642,6	560,4	1.607,0
1999.	prosinac	3.012,7	188,7	0,2	–	2.823,7	2.449,8	373,9	1.344,7
2000.	prosinac	3.783,2	158,5	0,2	–	3.624,5	2.763,0	861,5	2.310,7
2001.	prosinac	5.333,6	122,9	0,2	–	5.210,5	3.469,7	1.740,7	4.056,0
2002.	prosinac	5.651,3	2,3	0,2	–	5.648,8	3.787,8	1.861,0	2.581,6
2003.	prosinac	6.554,1	0,7	0,2	–	6.553,2	3.346,0	3.207,2	3.927,1
2004.	prosinac	6.436,2	0,6	0,2	–	6.435,4	3.173,3	3.262,0	4.220,1
2005.	prosinac	7.438,4	0,9	0,2	–	7.437,3	3.834,5	3.602,8	2.938,4
2006.	prosinac	8.725,3	0,7	0,2	–	8.724,4	4.526,9	4.197,5	3.315,0
2007.	prosinac	9.307,4	0,8	0,2	–	9.306,5	4.533,9	4.772,5	4.388,9
2008.	prosinac	9.120,9	0,7	0,2	–	9.120,0	2.001,8	7.118,2	4.644,5
2009.	prosinac	10.375,8	331,7	0,2	–	10.043,9	2.641,4	7.402,6	4.293,9
2010.	prosinac	10.660,3	356,7	0,2	–	10.303,4	3.274,9	7.028,5	3.828,9
2011.	prosinac	11.194,9	360,7	0,2	–	10.834,0	2.730,7	8.103,2	3.463,7
2012.	siječanj	10.916,7	359,0	0,2	–	10.557,5	2.683,0	7.874,5	3.399,4
	veljača	11.410,8	351,4	0,2	–	11.059,2	3.057,2	8.002,0	2.711,2
	ožujak	11.340,1	354,1	0,2	–	10.985,7	2.504,7	8.481,0	2.705,6
	travanj	12.461,9	356,1	0,2	–	12.105,6	3.315,1	8.790,5	2.672,6
	svibanj	12.106,1	368,4	0,2	–	11.737,5	2.758,5	8.979,0	2.673,1
	lipanj	11.635,3	371,3	0,2	–	11.263,7	1.850,3	9.413,4	2.767,9
	srpanj	11.607,2	373,1	0,2	–	11.233,9	1.588,5	9.645,4	3.264,7
	kolovoz	11.532,4	368,2	0,2	–	11.164,0	1.846,3	9.317,7	3.704,8
	rujan	11.383,9	363,5	0,2	–	11.020,3	2.192,7	8.827,6	3.631,7
	listopad	11.371,5	362,5	0,2	–	11.008,8	2.434,1	8.574,7	3.303,8
	studen	11.301,6	360,1	0,2	–	10.941,3	2.416,4	8.524,9	3.155,2
	prosinac ^b	11.235,9	352,8	0,2	–	10.882,9	2.245,8	8.637,1	2.895,3

^a Međunarodne pričuve Republike Hrvatske čine samo devizne pričuve HNB-a. ^b Preliminarni podaci

procjene Hrvatske narodne banke koja se zasnivala na dijelu neto deviznog priljeva stanovništva koji nije klasificiran u tekuće transfere. Od 1999. godine ova pozicija sadržava samo podatke prema tromjesečnim podacima Banke za međunarodne namire, dok se podaci za četvrto tromjesečje 2001. i prva dva tromjesečja 2002. odnose i na učinak promjene valuta država članica EMU u euro. Podaci za četvrto tromjesečje 2008. upotpunjeni su procjenom povlačenja valute i depozita iz financijskog sustava prouzročenih strahom od učinka svjetske financijske krize.

U razdoblju od 1993. do 1998. procjena transakcija u pozicijama međunarodnih pričuva napravljena je tako da su promjene u originalnim valutama pretvorene u američke dolare primjenom prosječnih mjesečnih tečajeva valuta sadržanih u pričuvama. Promjene salda međunarodnih pričuva od 1999. godine izračunavaju se na osnovi računovodstvenih podataka Hrvatske narodne banke.

Tablica H7: Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke i devizne pričuve banaka • Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke iskazuju se u skladu s Priručnikom za sastavljanje platne bilance (Međunarodni monetarni fond, 1993.) i uključuju ona potraživanja Hrvatske narodne banke od inozemstva koja se mogu koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Međunarodne pričuve sastoje se od posebnih prava vučenja, pričuvne pozicije u MMF-u, zlata, strane valute i depozita

kod stranih banaka, te obveznica i zadužnica.

Devizne pričuve banaka uključuju stranu valutu i depozite domaćih banaka kod stranih banaka. Te su devizne pričuve dopunska rezerva likvidnosti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja.

Tablica H8: Međunarodne pričuve i devizna likvidnost • Međunarodne pričuve i inozemna likvidnost iskazuju se u skladu s Predloškom o međunarodnim pričuvama i inozemnoj likvidnosti, koji je sastavio MMF. Detaljno objašnjenje Predložka nalazi se u materijalu MMF-a *International reserves and foreign currency liquidity: guidelines for a data template, 2001.*

Prvi dio Predložka prikazuje ukupnu imovinu Hrvatske narodne banke u konvertibilnoj stranoj valuti. Službene međunarodne pričuve (I. A.) prikazuju one oblike imovine kojima se HNB može u bilo kojem trenutku koristiti za premošćivanje neusklađenosti međunarodnih plaćanja. Službene međunarodne pričuve uključuju: kratkoročne inozemne utržive dužničke vrijednosne papire, efektivni strani novac, devizne depozite po viđenju, devizne oročene depozite koji se mogu razročiti prije dospijea, devizne oročene depozite s preostalim dospijecom do godine dana, pričuvnu poziciju u MMF-u, posebna prava vučenja, zlato i obratne repo poslove s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Drugi dio Predložka prikazuje fiksno ugovorene devizne neto

		2007. XII.	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.				
							III.	VI.	IX.	X.	XI.
Preko 1 do 3 mjeseca	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 3 mjeseca do 1 godine	Glavnica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kamate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3)		-521,1	-1.084,1	-989,3	-1.234,9	-679,5	-814,7	-824,8	-863,6	-870,8	-827,5
III. Potencijalni kratkoročni neto odljevi međunarodnih pričuva (nominalna vrijednost)											
1. Potencijalne devizne obveze		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.366,5	-1.358,5	-1.308,5
a) Izdane garancije s dospelom od 1 godine		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-667,5	-668,7	-633,4
– Hrvatska narodna banka		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-662,1	-803,2	-661,5	-1.087,9	-1.005,2	-1.062,8	-906,1	-667,5	-668,7	-633,4
Do 1 mjeseca		-54,3	-91,8	-30,3	-0,2	-8,0	-28,6	-46,7	-31,5	-58,7	-86,3
Preko 1 do 3 mjeseca		-42,4	-58,4	-101,3	-438,5	-111,2	-215,3	-333,4	-198,4	-161,8	-69,8
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-565,3	-652,9	-529,8	-649,2	-885,9	-818,9	-526,1	-437,6	-448,2	-477,3
b) Ostale potencijalne obveze		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-689,9	-675,1
– Hrvatska narodna banka		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-689,9	-675,1
Do 1 mjeseca		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Preko 1 do 3 mjeseca		-1.945,3	-1.092,9	-690,1	-646,3	-736,5	-789,9	-702,4	-699,0	-689,9	-675,1
Preko 3 mjeseca do 1 godine		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Izdani devizni dužnički vrijed. papiri s opcijom prodaje		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Neiskorišteni okvirni krediti ugovoreni s:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– BIS (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– MMF (+)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Agregatna kratka i duga pozicija deviznih opcija prema domaćoj valuti		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Ukupni kratkoročni neto odljevi međunarodnih i ostalih deviznih pričuva (1+2+3+4)		-2.607,4	-1.896,1	-1.351,6	-1.734,2	-1.741,7	-1.852,7	-1.608,5	-1.366,5	-1.358,5	-1.308,5
IV. Bilješke											
a) Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U tome: Središnja država (bez republičkih fondova)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) Devizni financijski instrumenti koji se ne honoriraju u devizama		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) Založena imovina		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) Repo poslovi s vrijednosnim papirima		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Posuđeni ili repo i uključeni u Dio I.		-	-6,1	-	-	-0,4	-	-2,5	-	-	-
– Posuđeni ili repo ali nisu uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni i uključeni u Dio I.		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
– Primljeni ili stečeni ali nisu uključeni u Dio I.		389,7	478,6	766,5	1.458,5	136,9	1.402,5	1.231,9	39,8	1.054,1	306,6
e) Financijski derivati (neto, po tržišnoj vrijednosti)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
f) Valutna struktura službenih međunarodnih pričuva											
– SDR i valute koje čine SDR		9.307,1	9.120,8	10.375,7	10.660,0	11.194,7	11.339,9	11.635,1	11.383,8	11.371,3	11.301,5
– Valute koje ne čine SDR		0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
– Po pojedinim valutama:											
USD		1.357,2	2.064,6	2.461,8	2.451,0	2.333,0	2.219,5	2.249,6	2.155,2	2.170,6	2.139,4
EUR		7.944,2	7.054,9	7.581,5	7.851,8	8.500,6	8.765,9	9.013,8	8.864,8	8.837,9	8.801,6
Ostale		6,0	1,5	332,5	357,5	361,2	354,7	371,8	364,0	363,0	360,7

obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (isključujući republičke fondove), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Devizni krediti, dužnički vrijednosni papiri i depoziti (II. 1.) uključuju buduća plaćanja kamata na deviznu obveznu pričuvu banaka kod HNB-a (uključeno je samo plaćanje kamata za idući mjesec), plaćanja budućih dospelja izdanih blagajničkih zapisa HNB-a u stranoj valuti, buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na kredite primljene od MMF-a, te buduće otplate glavnice i plaćanja kamata na devizne dugove središnje države (isključujući republičke fondove). Agregatna kratka i duga pozicija

deviznih terminskih poslova (II. 2.) uključuje buduće naplate (predznak +) ili plaćanja (predznak -) koje rezultiraju iz međuvalutnih swapova između HNB-a i domaćih banaka (privremene prodaje ili privremene kupnje deviza). Ostalo (II. 3.) uključuje buduća plaćanja s osnove repo poslova s inozemnim utrživim dužničkim vrijednosnim papirima.

Treći dio Predložka prikazuje ugovorene potencijalne neto devizne obveze Hrvatske narodne banke i središnje države (bez republičkih fondova), koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Potencijalne devizne obveze (III. 1.) uključuju buduće

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1998.		7,139159	0,514631	1,080018	0,366853	4,396452	10,537622	6,362284	3,620795
1999.		7,581823	0,550993	1,155840	0,391568	4,739965	11,514804	7,122027	3,876528
2000.		7,633852	0,554774	1,163773	0,394256	4,903244	12,530514	8,287369	3,903127
2001.		7,471006	0,542939	1,138947	0,385845	4,946810	12,010936	8,339153	3,819865
2002.		7,406976				5,049125	11,793108	7,872490	
2003.		7,564248				4,978864	10,943126	6,704449	
2004.		7,495680				4,854986	11,048755	6,031216	
2005.		7,400047				4,780586	10,821781	5,949959	
2006.		7,322849				4,656710	10,740292	5,839170	
2007.		7,336019				4,468302	10,731537	5,365993	
2008.		7,223178				4,553618	9,101622	4,934417	
2009.		7,339554				4,861337	8,233112	5,280370	
2010.		7,286230				5,285859	8,494572	5,500015	
2011.		7,434204				6,035029	8,566138	5,343508	
2012.		7,517340				6,237942	9,269634	5,850861	
2012.	siječanj	7,546707				6,231979	9,062576	5,846617	
	veljača	7,579384				6,279834	9,056639	5,733239	
	ožujak	7,539590				6,251841	9,029432	5,709035	
	travanj	7,494357				6,234184	9,102995	5,691287	
	svibanj	7,528940				6,268465	9,359736	5,870676	
	lipanj	7,546585				6,284864	9,365869	6,026710	
	srpanj	7,494496				6,241017	9,489191	6,089386	
	kolovoz	7,486777				6,234162	9,489612	6,042111	
	rujan	7,426569				6,145893	9,310771	5,787501	
	listopad	7,500421				6,200713	9,306267	5,783514	
	studen	7,536449				6,254353	9,378519	5,876333	
	prosinac	7,529460				6,228983	9,276943	5,747093	

otplate glavnice i plaćanja kamata na inozemne kredite za koje jamči središnja država, te stanje devizne obvezne pričuve banaka kod HNB-a (uključivanje devizne obvezne pričuve zasniva se na pretpostavkama da u budućnosti neće biti promjena stope ni promjena osnovice za obračun devizne pričuve, koja se sastoji od deviznih izvora sredstava, i to redovnih deviznih računa, posebnih deviznih računa, deviznih računa i štednih uloga po viđenju, primljenih deviznih depozita, primljenih deviznih kredita te obveza po izdanim vrijednosnim papirima u stranoj valuti, osim vlasničkih vrijednosnih papira banke, te hibridnih i podređenih instrumenata). Neiskorišteni okvirni krediti prikazuju potencijalne priljeve (predznak +) ili odljeve (predznak -) koji bi nastali korištenjem tih kredita.

Četvrti dio Predložka prikazuje bilješke. Kratkoročni kunski dug s valutnom klauzulom (IV. a)) prikazuje obveze na temelju Zakona o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug Republike Hrvatske, koje dospijevaju tijekom idućih 12 mjeseci. Založena imovina (IV. (c)) prikazuje oročene devizne depozite s ugovorenim dospeljem dužim od 3 mjeseca iz stavke I. B., koji također čine zalog. Repo poslovi s vrijednosnim papirima prikazuju vrijednost kolaterala koji su predmet repo poslova i obratnih repo poslova s vrijednosnim papirima, kao i način

evidentiranja tih poslova u Predložku.

Tablica H9: Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva Hrvatske narodne banke • Godišnji prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u godini, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva HNB-a izračunati su na osnovi srednjih deviznih tečajeva za radne dane u mjesecu, prema tečajnicama HNB-a koje po datumu primjene pripadaju razdoblju izračuna.

Podaci o godišnjim i mjesečnim prosjecima srednjih deviznih tečajeva HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja izračuna od početka 1992. godine, kad je hrvatski dinar bio zakonito sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, pa do uvođenja kune 30. svibnja 1994. godišnji i mjesečni prosjeci iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Godišnji i mjesečni prosjeci srednjih deviznih tečajeva za euro u razdoblju od 1992. do kraja 1998. prosjeci su srednjih deviznih tečajeva koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja

Godina	Mjesec	EUR/HRK	ATS/HRK	FRF/HRK	100 ITL/HRK	CHF/HRK	GBP/HRK	USD/HRK	DEM/HRK
1998.		7,329100	0,531546	1,114954	0,377700	4,567584	10,451000	6,247500	3,739700
1999.		7,679009	0,558055	1,170657	0,396588	4,784268	12,340257	7,647654	3,926215
2000.		7,598334	0,552192	1,158359	0,392421	4,989712	12,176817	8,155344	3,884966
2001.		7,370030	0,535601	1,123554	0,380630	4,977396	12,101856	8,356043	3,768237
2002.		7,442292				5,120256	11,451442	7,145744	
2003.		7,646909				4,901551	10,860544	6,118506	
2004.		7,671234				4,971314	10,824374	5,636883	
2005.		7,375626				4,744388	10,753209	6,233626	
2006.		7,345081				4,571248	10,943208	5,578401	
2007.		7,325131				4,412464	9,963453	4,985456	
2008.		7,324425				4,911107	7,484595	5,155504	
2009.		7,306199				4,909420	8,074040	5,089300	
2010.		7,385173				5,929961	8,608431	5,568252	
2010.		7,530420				6,194817	8,986181	5,819940	
2012.		7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	
2012.	siječanj	7,564800				6,276280	9,037993	5,764975	
	veljača	7,576699				6,287195	8,931627	5,633652	
	ožujak	7,506917				6,230841	9,005419	5,623580	
	travanj	7,531440				6,268886	9,237630	5,695712	
	svibanj	7,559568				6,294919	9,456552	6,072430	
	lipanj	7,510100				6,251124	9,307349	5,972247	
	srpanj	7,518303				6,262643	9,614198	6,124391	
	kolovoz	7,478883				6,229807	9,433505	5,958320	
	rujan	7,449746				6,158851	9,339032	5,757145	
	listopad	7,533132				6,234488	9,347477	5,816192	
	studen	7,550662				6,270793	9,316054	5,814016	
	prosinac	7,545624				6,245343	9,219971	5,726794	

Tablica H10: Srednji devizni tečajevi Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja • Tablica prikazuje srednje devizne tečajeve HNB-a koji se primjenjuju posljednjega dana promatranog razdoblja.

Podaci o srednjim deviznim tečajevima HNB-a prikazani su za odabrane valute od 1992. godine do danas i iskazani su u kunama. Za razdoblja od početka vremenske serije 1992. godine

do uvođenja kune 30. svibnja 1994. srednji devizni tečajevi koji se primjenjuju na kraju razdoblja iskazani su u kunskoj vrijednosti tako da su iznosi denominirani dijeljenjem s tisuću (1.000).

Srednji devizni tečajevi za euro koji su se primjenjivali posljednjeg dana promatranog razdoblja od 1992. do kraja 1998. srednji su devizni tečajevi na kraju razdoblja koji su se primjenjivali za ECU.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune

indeksi, 2005. = 100

Godina	Mjesec	Nominalni efektivni tečaj kune	Realni efektivni tečaj kune; deflator		Realni efektivni tečaj kune ^a ; deflator	
			Indeks potrošačkih cijena	Indeks cijena pri proizvođačima	Jedinični troškovi rada u industriji	Jedinični troškovi rada u ukupnom gospodarstvu
1998.	prosinac	100,05	104,33	106,13		
1999.	prosinac	107,42	110,58	110,48		
2000.	prosinac	107,39	108,02	104,02	118,05	110,80
2001.	prosinac	104,41	104,92	103,58	110,86	108,90
2002.	prosinac	102,98	103,92	101,39	113,06	106,04
2003.	prosinac	103,17	104,36	101,93	104,96	105,66
2004.	prosinac	101,23	102,11	99,69	102,63	102,36
2005.	prosinac	100,26	99,62	100,99	100,51	99,93
2006.	prosinac	98,76	98,03	101,09	91,29	93,82
2007.	prosinac	97,20	94,18	98,64	84,78	89,11
2008.	prosinac	96,12	92,10	94,82	83,03	85,74
2009.	prosinac	96,36	91,83	92,00	86,19	86,17
2010.	prosinac	100,14	95,58	95,13	85,74	91,02
2011.	prosinac	101,50	97,54	94,83		92,08
2012.	siječanj	102,50	98,31	95,42		
	veljača	102,92	98,67	94,46		
	ožujak	102,24	97,65	93,72		93,07
	travanj	101,71	96,78	92,77		
	svibanj	102,54	95,93	91,79		
	lipanj	103,04	96,83	92,18		93,91
	srpanj	102,86	97,10	92,10		
	kolovoz	102,97	97,06	91,46		
	rujan	101,59	95,14	89,57		95,42 ^b
	listopad	102,38	95,62	90,16		
	studen	102,85	95,59 ^b	91,48 ^b		
	prosinac	102,34				

^a Prikazane su vrijednosti tromjesečni podatak. ^b Preliminarni podaci

Napomena: Pri ažuriranju serija realnih efektivnih tečajeva kune može doći do promjene podataka za protekla razdoblja.

Tablica H11: Indeksi efektivnih tečajeva kune • Indeks nominalnoga efektivnog tečaja kune ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih nominalnih tečajeva kune prema odabranim valutama glavnih trgovinskih partnera. Valute glavnih trgovinskih partnera i njihovi ponderi određeni su na osnovi strukture uvoza i izvoza robe prerađivačke industrije, pri čemu ponderi odražavaju izravnu uvoznju konkurenciju, izravnu izvoznju konkurenciju i izvoznju konkurenciju na trećim tržištima (vidi Okvir 2. Biltena HNB-a broj 165, 2011.). Skupinu zemalja za formiranje indeksa efektivnog tečaja kune čini 16 zemalja partnera, a to su: a) iz područja eurozone osam zemalja: Austrija (ponder 6,9%), Belgija (2,8%), Francuska (6,4%), Njemačka (22,5%), Italija (21,4%), Nizozemska (3,2%), Slovenija (6,5%) i Španjolska (2,6%); b) iz EU, a izvan eurozone, pet zemalja: Češka (2,8%), Mađarska (2,6%), Poljska (2,8%), Švedska (1,9%) i Velika Britanija (3,9%); te c) izvan EU tri zemlje: SAD (7,6%), Japan (4,0%) i Švicarska (2,2%). Referentno razdoblje za izračun pondera je prosjek razdoblja od 2007. do 2009. godine. Serije baznih indeksa preračunate su na bazi 2005. godine.

Indeks nominalnoga efektivnog tečaja agregatni je pokazatelj prosječne vrijednosti domaće valute prema košarici stranih valuta. Povećanje indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune u određenom razdoblju pokazatelj je deprecijacije tečaja kune prema košarici valuta i obratno. Indeks realnoga efektivnog tečaja ponderirani je geometrijski prosjek indeksa bilateralnih tečajeva kune korigiranih odgovarajućim indeksima relativnih cijena ili troškova (odnos indeksa cijena ili troškova u zemljama partnerima i

domaćih cijena). Za deflacioniranje se primjenjuju indeksi cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima, indeksi potrošačkih cijena, odnosno harmonizirani indeksi potrošačkih cijena za zemlje članice EU, indeksi jediničnih troškova rada u ukupnom gospodarstvu i u industriji. Serija potrošačkih cijena u Hrvatskoj konstruirana je tako da se do prosinca 1997. godine primjenjuju indeksi cijena na malo, a od siječnja 1998. indeksi potrošačkih cijena. Jedinični troškovi rada za Hrvatsku izračunati su kao omjer naknada po zaposlenom u tekućim cijenama i proizvodnosti rada u stalnim cijenama (više o izračunu jediničnih troškova rada vidi u Okviru 1. Biltena HNB-a broj 141, 2008.). Podaci o realnom efektivnom tečaju za posljednji su mjesec preliminarni. Također su moguće određene korekcije prijašnjih podataka u skladu s naknadnim izmjenama podataka o deflatorima koji se primjenjuju u izračunu indeksa realnoga efektivnog tečaja kune.

Tablica H12: Bruto inozemni dug prema domaćim sektorima • Inozemni dug obuhvaća sve obveze rezidenata na osnovi: dužničkih vrijednosnih papira izdanih na inozemnim tržištima (po nominalnoj vrijednosti), kredita (uključujući repo ugovore) neovisno o ugovorenom dospelju, depozita primljenih od stranih osoba te trgovinskih kredita primljenih od stranih osoba s ugovorenim dospeljem dužim od 180 dana (do 11. srpnja 2001. taj je rok iznosio 90 dana, a do 31. prosinca 2002. 150 dana), a od prosinca 2005. obuhvaća i obveze rezidenata na osnovi ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire izdane na domaćem tržištu.

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.			
	XII. ^b	XII. ^{c,d}	XII. ^e	XII.	XII.	III.*	VI.*	IX.*	X.
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.495,7	18.290,5	17.524,5	17.805,3
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,6	1.958,3
Kredit	11.766,9	17.391,3	17.688,7	17.437,1	17.178,8	16.948,7	16.473,0	15.966,8	15.726,9
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	124,9	149,6	141,1	120,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	3.932,8	5.835,9	7.821,2	8.197,8	6.927,7	6.914,8	7.053,2	7.072,8	7.079,5
Kratkoročni	540,4	1.415,7	446,8	923,8	1.324,2	1.143,5	1.252,2	1.270,2	1.329,1
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	216,8	1.314,0	343,2	765,2	1.068,3	926,7	1.028,9	1.034,8	1.103,1
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	323,6	101,6	103,6	158,6	255,9	216,7	223,2	235,4	226,0
Kašnjenja otplate glavnice	293,9	85,8	73,5	124,5	207,5	168,8	173,0	181,6	171,9
Kašnjenja otplate kamata	29,7	15,8	30,1	34,2	48,4	48,0	50,3	53,8	54,2
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.392,5	4.420,2	7.374,4	7.274,0	5.603,6	5.771,3	5.801,0	5.802,5	5.750,4
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	3.374,5	4.414,7	7.373,4	7.271,0	5.600,0	5.767,8	5.798,2	5.799,8	5.747,7
Trgovinski kredit	18,0	5,5	1,0	3,0	3,6	3,5	2,8	2,7	2,7
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	33.720,8	40.590,0	45.244,3	46.483,4	45.733,7	45.931,9	46.563,0	45.547,0	45.132,1
Od toga: Kružna izravna ulaganja ^a	-	825,6	1.499,0	-	-	-	-	-	-

^a Podaci o stanju inozemnog duga koji se odnosi na izravna ulaganja uključuju kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*) kombiniranoga dužničko-vlasničkoga karaktera, što je proizvelo specifičan učinak povećanja inozemnog duga Republike Hrvatske. U prosincu 2010. zabilježena je značajna transakcija, koja je dovela do ukidanja kružne komponente izravnih ulaganja, ali dug i dalje ostaje iskazan u sklopu pozicije Izravna ulaganja. ^b Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^c Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovačkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^d Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^e Od siječnja 2009. podaci nebankovnih financijskih institucija i nefinancijskih trgovačkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Struktura inozemnog duga prikazuje se po domaćim sektorima identično kao u financijskom računu platne bilance. Sektor država prikazuje inozemne dugove opće države, koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove (uključujući Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Hrvatske ceste i do 31. prosinca 2007. Hrvatske autoceste, koje se nakon tog datuma prikazuju u sklopu ostalih domaćih sektora u podsektoru javnih poduzeća) te lokalnu državu. Sektor središnja banka prikazuje dugove Hrvatske narodne banke. Sektor banke prikazuje dugove banaka. Ostali domaći sektori prikazuju dugove ostalih bankarskih institucija, nebankarskih financijskih institucija (uključujući Hrvatsku banku za obnovu i razvitak), trgovačkih društava, neprofitnih institucija i stanovništva, uključujući obrtnike. Izravna ulaganja prikazuju dužničke transakcije između kreditora i dužnika ostalih sektora, koji su međusobno vlasnički povezani (minimalni vlasnički ulog je 10%).

Unutar svakoga sektora podaci se razvrstavaju prema ugovorenom dospeljeću, na kratkoročne i dugoročne dugove, te prema dužničkom instrumentu na osnovi kojega je nastala dužnička obveza. Pri tome je ročnost instrumenata koji se uključuju u poziciju Gotovina i depoziti za sektor banke raspoloživa od početka 2004. godine te se za ranija razdoblja ova pozicija u cijelosti iskazuje kao dugoročna.

Stanje bruto inozemnog duga uključuje nepodmirene dospjele obveze s osnove glavnice i kamata, obračunate nedospjele kamate te buduće otplate glavnice.

Stanja duga iskazuju se prema srednjem deviznom tečaju HNB-a na kraju razdoblja.

Objavljeni podaci preliminarni su do objave konačnih podataka platne bilance za izvještajno tromjesečje.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor • Tablica prikazuje bruto inozemni dug strukturiran s obzirom na ulogu javnog sektora.

Javni sektor pritom obuhvaća opću državu (koja uključuje Republiku Hrvatsku, republičke fondove i lokalnu državu), središnju banku, javna i mješovita poduzeća te HBOR. Javna poduzeća su poduzeća u 100%-tnom vlasništvu poslovnih subjekata iz javnog sektora. Mješovita poduzeća su poduzeća u kojima poslovni subjekt iz javnog sektora sudjeluje u vlasništvu mješovitog poduzeća s više od 50%.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje je jamstvo izdao bilo koji poslovni subjekt iz javnog sektora.

Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor čine inozemni dugovi poslovnih subjekata koji nisu obuhvaćeni definicijom javnog sektora, a za koje ne postoji jamstvo javnog sektora.

Vrednovanje pozicija provedeno je jednako kao u Tablici H12.

Tablica H13: Bruto inozemni dug javnog sektora, privatnog sektora za koji jamči javni sektor i privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor^a

u milijunima eura

	2007. XII. ^b	2008. XII. ^{c,d}	2009. XII. ^e	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.*	VI.*	IX.*	X.
1. Bruto inozemni dug javnog sektora	9.986,7	10.852,7	12.820,6	14.364,3	14.076,2	14.034,1	14.707,3	14.517,7	14.541,1
Kratkoročni	116,2	209,2	429,9	651,1	337,3	473,7	386,1	307,5	218,6
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	274,8	266,0	185,8	174,2
Kredit	35,4	164,1	215,6	108,6	103,7	135,8	78,1	75,5	0,8
Gotovina i depoziti	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	34,7	18,2	42,9	73,1	75,7	63,2	42,0	46,2	43,7
Kašnjenja otplate glavnice	29,9	17,1	39,4	69,3	71,6	60,7	39,4	42,3	41,1
Kašnjenja otplate kamata	4,8	1,1	3,6	3,8	4,1	2,5	2,6	4,0	2,6
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	9.868,8	10.641,8	12.207,3	13.346,4	13.522,1	13.557,3	14.318,4	14.207,4	14.319,7
Obveznice	4.543,3	4.294,8	5.326,8	5.579,9	5.882,0	5.845,8	6.724,7	6.703,5	6.726,8
Kredit	5.120,3	6.068,5	6.608,2	7.495,1	7.525,3	7.606,6	7.462,9	7.381,3	7.488,9
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	205,2	267,9	272,3	271,4	114,8	104,8	130,8	122,7	104,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	1,8	1,7	183,4	366,8	216,7	3,0	2,7	2,7	2,7
2. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji jamči javni sektor	139,9	80,3	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	3,4	3,4
Kratkoročni	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	11,3	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	9,4	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	4,8	4,8	3,4	3,4
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	128,6	73,2	9,2	5,4	2,7	1,5	1,5	0,3	0,3
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	3,3	3,0	3,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Izravna ulaganja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Bruto inozemni dug privatnog sektora za koji ne jamči javni sektor	23.594,3	29.657,1	32.414,6	32.113,7	31.654,8	31.893,1	31.851,0	31.026,0	30.587,6
Kratkoročni	3.763,3	4.564,9	4.180,2	4.436,3	4.878,1	4.876,9	4.637,2	4.439,9	4.287,2
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Kredit	1.356,4	1.641,6	1.268,9	1.340,6	823,1	823,7	914,5	1.010,5	1.049,9
Gotovina i depoziti	1.648,8	2.670,3	2.283,9	2.073,0	3.060,6	2.938,1	2.621,7	2.139,4	1.937,8
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,9
Ostale obveze	727,0	213,5	599,2	991,8	960,0	1.066,8	1.051,5	1.108,6	1.120,5
Kašnjenja otplate glavnice	645,4	150,2	484,4	824,3	790,3	889,9	878,2	932,5	942,1
Kašnjenja otplate kamata	81,7	63,3	114,9	167,5	169,8	176,9	173,3	176,1	178,4
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	15.899,9	19.258,0	20.596,6	19.846,4	20.065,7	20.104,3	20.163,4	19.516,1	19.223,6
Obveznice	628,8	585,5	324,4	332,2	432,6	459,8	719,0	766,2	1.303,2
Kredit	12.691,4	16.162,4	16.209,2	15.104,9	15.272,1	14.984,3	14.720,7	14.180,1	13.779,4
Gotovina i depoziti	2.493,9	2.455,0	4.042,7	4.384,9	4.314,4	4.614,9	4.681,1	4.525,4	4.099,0
Trgovinski kredit	85,8	55,0	20,3	24,3	46,6	45,3	42,6	44,4	42,1

	Bruto inozemni dug 31.10.2012.	Trenutačno dospjeće	Projekcija otplate glavnice												
			4.tr.12.		1.tr.13.	2.tr.13.	3.tr.13.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	Ostalo
			Ukupno ^a	Od toga ONK ^a											
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	7.533,2	0,0	516,5	46,9	332,0	356,5	269,0	516,5	1.524,5	2.039,2	551,8	655,6	1.172,7	158,0	914,9
Obveznice	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Krediti	3.433,5	0,0	147,6	13,9	30,8	175,0	87,5	147,6	580,7	940,3	398,5	352,6	910,5	24,7	78,5
Gotovina i depoziti	4.099,0	0,0	368,9	33,0	301,2	181,4	181,4	368,9	943,7	1.098,8	153,3	303,0	261,4	133,3	836,5
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Ostali domaći sektori	19.676,4	1.163,3	1.709,3	417,5	778,7	1.682,7	631,8	1.709,3	3.989,5	2.149,9	1.498,0	1.665,4	1.645,2	894,8	4.961,0
Kratkoročni	1.871,2	1.163,3	203,3	6,9	141,8	324,1	34,3	203,3	504,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	528,9	0,0	203,3	6,9	141,8	145,2	34,2	203,3	325,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	178,9	0,0	0,0	0,0	0,0	178,9	0,0	0,0	178,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	1.163,3	1.163,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	982,5	982,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	180,8	180,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	17.805,3	0,0	1.506,0	410,6	636,9	1.358,7	597,5	1.506,0	3.484,9	2.149,9	1.498,0	1.665,4	1.645,2	894,8	4.961,0
Obveznice	1.958,3	0,0	46,2	30,4	0,0	0,6	25,5	46,2	39,6	26,7	27,7	498,5	508,5	0,0	811,1
Krediti	15.726,9	0,0	1.438,6	379,7	603,3	1.353,1	547,4	1.438,6	3.370,0	2.104,4	1.469,1	1.165,7	1.135,5	893,8	4.149,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	120,0	0,0	21,2	0,5	33,6	5,0	24,6	21,2	75,2	18,8	1,2	1,2	1,2	1,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Izravna ulaganja	7.079,5	226,0	1.596,4	291,7	362,0	737,5	252,8	1.596,4	1.747,7	843,0	358,7	423,6	255,8	130,7	1.497,5
Kratkoročni	1.329,1	226,0	628,1	10,0	96,0	316,0	10,0	628,1	475,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	1.103,1	0,0	628,1	10,0	96,0	316,0	10,0	628,1	475,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	226,0	226,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	171,9	171,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	54,2	54,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	5.750,4	0,0	968,3	281,7	265,9	421,5	242,8	968,3	1.272,7	843,0	358,7	423,6	255,8	130,7	1.497,5
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krediti	5.747,7	0,0	966,7	281,5	265,8	421,4	242,7	966,7	1.272,0	842,6	358,7	423,6	255,8	130,7	1.497,5
Trgovinski krediti	2,7	0,0	1,6	0,2	0,1	0,1	0,1	1,6	0,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ukupno (1+2+3+4+5)	45.132,1	1.390,2	5.658,1	898,8	1.914,7	3.081,5	1.549,6	5.658,1	8.517,3	5.783,4	3.459,4	2.955,5	4.394,6	1.641,7	11.331,9
Dodatak: Procjena plaćanja kamata			111,5		219,2	306,0	273,1	111,5	1.105,8	1.081,8	922,2	819,0	664,6	529,0	2.091,5

^a Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata (ONK), koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H14: Projekcija otplate bruto inozemnog duga po domaćim sektorima • Tablica prikazuje stanje bruto inozemnog duga i projekciju otplate glavnice te procijenjena plaćanja kamata po srednjem tečaju HNB-a na kraju razdoblja. Projekcija otplate glavnice i procijenjena plaćanja kamata kod stavke Gotovina i depoziti nerezidenata za sektor banke izrađena su na osnovi dostupnih podataka monetarne statistike o izvornom i preostalom dospjeću.

Procijenjena plaćanja kamata ne uključuju kamate na repo poslove te hibridne i podređene instrumente ni zatezne kamate s tih osnova (do ožujka 2010. procijenjena plaćanja kamata nisu

uključivala ni kamate na gotovinu i depozite). Buduća plaćanja kamata za sektor banke procijenjena su na osnovi kamatne stope koja vrijedi u trenutku zaključenja ugovora i ne obuhvaćaju varijacije kamatnih stopa koje su moguće kod kredita ugovorenih uz varijabilnu kamatnu stopu. Za ostale sektore buduća plaćanja kamata procijenjena su na osnovi referentne kamatne stope koja vrijedi na izvještajni datum. Projekcija otplate obračunatih nedospjelih kamata, koja je sastavni dio bruto inozemnog duga, uvećava projekciju otplate glavnice u prvom tromjesečnom razdoblju te, posljedično, umanjuje iznose procijenjene otplate kamata u prvom tromjesečnom razdoblju.

Tablica H15: Bruto inozemni dug ostalih domaćih sektora
u milijunima eura

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.*	VI.*	IX.*	X.
1. Ostali domaći sektori	14.828,3	19.901,0	20.993,8	20.929,2	20.182,0	20.136,3	20.005,5	19.439,2	19.676,4
Kratkoročni	1.478,2	925,3	1.346,7	1.613,5	1.485,5	1.640,6	1.715,1	1.914,7	1.871,2
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Kredit	681,0	652,9	677,7	519,1	415,7	462,4	573,0	579,5	528,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,9
Ostale obveze	766,0	232,9	640,9	1.063,5	1.035,5	1.129,9	1.092,4	1.153,9	1.163,3
Kašnjenja otplate glavnice	683,4	170,4	523,6	892,8	861,8	950,5	916,8	974,0	982,5
Kašnjenja otplate kamata	82,6	62,5	117,2	170,7	173,7	179,4	175,6	179,8	180,8
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	13.350,1	18.975,7	19.647,1	19.315,7	18.696,5	18.495,7	18.290,5	17.524,5	17.805,3
Obveznice	1.293,4	1.251,6	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,6	1.958,3
Kredit	11.766,9	17.401,9	17.688,7	17.437,1	17.178,8	16.948,7	16.473,0	15.966,8	15.726,9
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	289,8	322,2	292,6	288,4	131,4	124,9	149,6	141,1	120,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1. Ostale bankarske institucije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Nebankarske financijske institucije	3.922,0	4.949,7	5.396,1	4.633,0	4.068,1	4.045,2	4.084,0	3.784,2	3.788,4
Kratkoročni	201,6	155,4	436,3	109,1	217,3	231,0	327,8	279,7	267,9
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	184,5	144,5	431,8	94,1	209,8	224,1	323,3	269,7	262,8
Gotovina i depoziti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	17,1	10,9	4,5	15,0	7,5	6,9	4,5	10,0	5,1
Kašnjenja otplate glavnice	2,9	4,2	1,3	11,6	3,4	2,9	1,2	5,0	1,3
Kašnjenja otplate kamata	14,2	6,7	3,2	3,4	4,1	3,9	3,3	5,0	3,8
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	3.720,4	4.794,3	4.959,8	4.523,9	3.850,8	3.814,3	3.756,2	3.504,5	3.520,5
Obveznice	806,7	791,5	1.014,7	936,4	636,8	640,5	623,6	333,9	336,2
Kredit	2.913,7	3.992,3	3.945,1	3.587,5	3.213,9	3.173,8	3.132,7	3.170,6	3.184,3
Gotovina i depoziti	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3. Javna trgovačka društva	2.031,6	3.985,5	5.214,0	5.778,2	5.400,3	5.376,9	4.898,8	4.729,2	4.742,5
Kratkoročni	48,3	145,1	77,7	180,8	179,4	199,0	114,1	115,2	42,9
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	35,4	132,4	34,8	108,6	103,7	135,8	72,9	74,7	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	12,9	12,7	42,8	72,2	75,7	63,2	41,2	40,5	42,9

	2007. XII. ^a	2008. XII. ^{b,c}	2009. XII. ^d	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.*	VI.*	IX.*	X.
Kašnjenja otplate glavnice	12,5	11,8	39,3	68,6	71,6	60,7	38,7	38,0	40,3
Kašnjenja otplate kamata	0,5	0,9	3,6	3,7	4,1	2,5	2,5	2,5	2,5
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	1.983,3	3.840,5	5.136,4	5.597,4	5.220,9	5.178,0	4.784,7	4.613,9	4.699,6
Obveznice	330,4	341,3	335,6	330,4	318,7	322,9	326,3	317,3	319,7
Kredit	1.470,2	3.254,7	4.528,5	4.995,6	4.787,4	4.750,2	4.327,6	4.174,0	4.275,9
Trgovinski kredit	182,7	244,5	272,3	271,4	114,8	104,8	130,8	122,7	104,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.4. Mješovita trgovačka društva	594,9	741,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	16,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate glavnice	16,4	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kašnjenja otplate kamata	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	578,4	740,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obveznice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit	557,1	717,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trgovinski kredit	21,3	22,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.5. Ostala trgovačka društva	8.113,0	9.958,6	10.103,8	10.303,5	10.495,9	10.499,0	10.808,1	10.706,7	10.931,8
Kratkoročni	1.174,3	619,2	800,4	1.316,7	1.082,9	1.204,7	1.266,7	1.512,5	1.553,1
Instrumenti tržišta novca	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Kredit	451,2	373,8	178,7	309,4	96,2	96,5	170,4	227,8	258,7
Trgovinski kredit	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	181,3	178,9
Ostale obveze	692,0	205,9	593,5	976,4	952,3	1.059,8	1.046,7	1.103,4	1.115,4
Kašnjenja otplate glavnice	630,2	151,2	483,0	812,7	786,8	886,9	877,0	931,1	940,8
Kašnjenja otplate kamata	61,8	54,7	110,5	163,7	165,5	172,9	169,8	172,3	174,5
Ostalo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni	6.938,8	9.339,3	9.303,5	8.986,8	9.413,0	9.294,4	9.541,4	9.194,3	9.378,7
Obveznice	156,3	118,9	315,5	323,4	430,7	458,8	718,0	765,5	1.302,5
Kredit	6.701,7	9.168,7	8.968,0	8.646,5	8.965,7	8.815,6	8.804,6	8.410,4	8.060,3
Trgovinski kredit	80,8	51,7	20,0	16,9	16,6	20,0	18,8	18,4	16,0
Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.6. Nefitne institucije	5,4	3,8	3,6	2,6	4,8	7,2	8,0	8,6	8,7
1.7. Obrtnici i trgovci	24,1	17,1	11,5	7,2	5,2	4,9	4,6	10,9	10,8
1.8. Kućanstva	137,2	244,7	264,8	204,7	207,9	203,1	202,0	199,7	194,3

^a Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2008. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2007. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^b Od siječnja 2008. podaci nefinancijskih trgovačkih društava procjenjuju se na osnovi prikupljenih podataka iz uzorka, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2007. ^c Za izračun stopa rasta inozemnog duga u 2009. potrebno je koristiti se relevantnim usporednim podacima za 31. prosinca 2008. objavljenima na internetskoj stranici HNB-a u istoimenoj tablici rubrike Statistički pregled. ^d Od siječnja 2009. podaci nebankovnih financijskih institucija i nefinancijskih trgovačkih društava obrađuju se primjenom novog izvještajnog sustava INOK koji za izračune stanja i planova otplate kamata osigurava primjenu tržišnih kamatnih stopa, pa je po istoj metodologiji izračunato usporedno stanje 31. prosinca 2008.

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica^{a,b}

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr. ^c	2.tr.	3.tr. ^c
1. Stanje međunarodnih ulaganja, neto	-40.178,9	-34.975,4	-39.032,3	-41.971,2	-40.245,1	-41.488,9	-40.454,6	-40.986,8
2. Sredstva	21.644,2	22.508,4	24.444,5	23.416,3	23.230,1	22.270,8	23.135,3	22.066,7
2.1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.283,5	3.517,7	3.197,8	3.344,8	3.064,5
2.2. Portfeljna ulaganja	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.562,3	2.894,4	2.822,8	2.984,5	3.111,4
2.2.1. Vlasnička ulaganja	1.745,5	656,7	804,9	1.255,5	1.213,5	1.324,6	1.309,8	1.238,7
2.2.2. Dužnička ulaganja	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	1.498,2	1.674,7	1.872,7
Obveznice	1.225,0	1.606,9	1.685,6	1.420,2	1.068,4	896,6	1.138,1	1.312,1
Instrumenti tržišta novca	280,4	382,4	728,7	886,6	612,5	601,6	536,6	560,6
2.3. Izvedeni financijski instrumenti	0,0	0,0	24,1	16,5	16,2	85,9	127,5	121,1
2.4. Ostala ulaganja	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	4.824,3	5.043,4	4.462,8
2.4.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	84,5	83,9	91,4
2.4.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	472,7	487,7	524,7
2.4.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.267,0	4.471,7	3.846,6
2.4.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.5. Međunarodne pričuve HNB-a	9.307,4	9.120,9	10.375,8	10.660,2	11.194,8	11.340,0	11.635,2	11.307,0
3. Obveze	61.823,1	57.483,8	63.476,8	65.387,5	63.475,2	63.759,7	63.589,9	63.053,5
3.1. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.611,5	22.190,9	25.344,0	26.166,3	23.879,9	23.819,4	23.129,4	23.650,2
3.2. Portfeljna ulaganja	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	7.172,2	8.284,1	8.230,0
3.2.1. Vlasnička ulaganja	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	591,8	574,3	574,5
3.2.2. Dužnička ulaganja	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	6.580,4	7.709,8	7.655,5
Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	6.305,6	7.443,7	7.469,7
Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	274,8	266,1	185,8
3.3. Izvedeni financijski instrumenti	-	-	-	197,5	193,6	181,4	149,5	155,8
3.4. Ostala ulaganja	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	32.586,7	32.027,0	31.017,5
3.4.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	223,9	225,5	314,1
3.4.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	24.809,6	24.498,5	24.038,5
3.4.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	7.553,2	7.303,0	6.665,0
3.4.4. Ostala pasiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^c Preliminarni podaci

Tablica H16: Stanje međunarodnih ulaganja – svodna tablica • Tablica se sastavlja u skladu s metodologijom koju je preporučio Međunarodni monetarni fond u Priručniku za platnu bilancu (*Balance of Payments Manual*, 5. izdanje, 1993.). Izvori podataka su izvješća banaka, trgovačkih društava, Hrvatske narodne banke i Zagrebačke burze.

Međunarodna ulaganja Republike Hrvatske i u Republiku Hrvatsku iskazuju se u eurima (EUR) i američkim dolarima (USD). Ovisno o izvoru podataka, preračunavanje vrijednosti iz izvornih valuta u izvještajne obavlja se:

- primjenom tekućeg tečaja ili prosječnoga mjesečnoga srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za transakcije,
- primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke na izvještajni datum za stanja.

Podaci o inozemnim izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima kompiliraju se na temelju tržišnih cijena gdje god su one raspoložive. U dijelu koji se odnosi na ulaganja u Republiku Hrvatsku, primjenjuju se tržišne cijene na posljednji dan izvještajnog razdoblja preuzete sa Zagrebačke burze, a u dijelu koji se odnosi na ulaganja u inozemstvo izvještajne jedinice obveznici istraživanja o izravnim i portfeljnim vlasničkim ulaganjima obvezne su prikazivati vrijednosti svojih vlasničkih udjela u inozemstvu koristeći se tržišnim cijenama. Tamo gdje to nije moguće, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti ukupnoga kapitala poduzeća u vlasništvu izravnih ili portfeljnih ulagača, bilo da je riječ o ulaganjima u Republiku Hrvatsku ili u inozemstvo (metoda *own funds at book value*).

Portfeljna dužnička ulaganja i ostala ulaganja klasificirana su prema sektorima: Hrvatska narodna banka, država, banke i ostali sektori. Sektor država obuhvaća središnju državu i organe lokalne države. Sektor banke uključuje banke.

Polozicije Portfeljna dužnička ulaganja kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju podatke o ulaganjima rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti (sredstva) i ulaganja nerezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali rezidenti (obveze). Podaci o tim ulaganjima zasnovani su na registru inozemnih kredita Hrvatske narodne banke i podacima monetarne statistike.

Podaci o portfeljnim vlasničkim i dužničkim ulaganjima upotpunjuju se podacima koje dostavljaju Središnje klirinško depozitarno društvo i poslovne banke koje obavljaju poslove skrbništva nad vrijednosnim papirima, posebno u dijelu Sredstava ostalih sektora.

Polozicije Ostala ulaganja – Trgovinski krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju potraživanja spomenutih sektora od inozemstva i dugovanja spomenutih sektora inozemstvu s osnove trgovinskih kredita. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Polozicije Ostala ulaganja – Krediti kod Sredstava i kod Obveza obuhvaćaju podatke o odobrenim i primljenim kreditima između rezidenata i nerezidenata grupirane po sektorima. Izvor podataka je registar kreditnih odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke.

Polozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Sredstava

pokazuje stanja ukupnih likvidnih deviznih sredstava banaka ovlaštenih za poslovanje s inozemstvom umanjena za dio deviznih sredstava koja banke deponiraju kao dio obvezne pričuve. Osim potraživanja banaka od inozemstva, prikazana su i potraživanja sektora država od inozemstva. Izvor podataka su izvješća države i banaka. Za ostale sektore upotrebljavaju se tromjesečni podaci Banke za međunarodne namire.

Pozicija Ostala ulaganja – Gotovina i depoziti kod Obveza

pokazuje stanja ukupnih deviznih i kunskih obveza prikazanih sektora prema inozemstvu na osnovi tekućih računa, oročenih depozita i depozita s otkaznim rokom, depozita po viđenju te depozitnog novca. Izvor podataka su izvješća banaka.

Pozicija Međunarodne pričuve HNB-a sastavlja se na osnovi izvješća Direkcije računovodstva Hrvatske narodne banke koje sadržava podatke o njihovim stanjima i promjenama.

Tablica H17: Stanje međunarodnih ulaganja – izravna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Izravna ulaganja, neto	-28.031,2	-18.440,6	-20.787,7	-22.882,8	-20.362,2	-20.621,6	-19.784,6	-20.585,7
1. Izravna ulaganja u inozemstvo	2.580,3	3.750,4	4.556,3	3.283,5	3.517,7	3.197,8	3.344,8	3.064,5
1.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.042,4	3.051,7	2.945,6	3.106,7	2.762,1
1.1.1. Sredstva	2.479,3	3.560,6	4.463,1	3.042,4	3.051,7	2.945,6	3.106,7	2.762,1
1.1.2. Obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2. Ostala ulaganja	101,0	189,7	93,2	241,1	466,0	252,1	238,1	302,4
1.2.1. Sredstva	175,4	220,2	217,0	608,7	641,5	440,3	424,6	484,3
1.2.2. Obveze	74,4	30,5	123,8	367,6	175,5	188,2	186,4	181,9
1.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Izravna ulaganja u Hrvatsku	30.611,5	22.190,9	25.344,0	26.166,3	23.879,9	23.819,4	23.129,4	23.650,2
2.1. Vlasnička ulaganja i zadržana dobit	26.777,2	16.409,8	17.699,5	18.404,5	17.178,4	17.286,5	16.465,8	16.963,3
2.1.1. Sredstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Obveze	26.777,2	16.409,8	17.699,5	18.404,5	17.178,4	17.286,5	16.465,8	16.963,3
2.2. Ostala ulaganja	3.834,3	5.781,1	7.644,5	7.761,9	6.701,6	6.532,9	6.663,6	6.686,9
2.2.1. Sredstva	24,2	24,3	52,9	68,3	50,7	37,2	39,8	39,1
2.2.2. Obveze	3.858,5	5.805,4	7.697,4	7.830,2	6.752,3	6.570,0	6.703,3	6.725,9
2.3. Financijski derivati (neto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Podaci uključuju i kružna izravna ulaganja (engl. *round tripping*), čiji je učinak povećanje izravnih ulaganja u oba smjera (u Republiku Hrvatsku i inozemstvo) za isti iznos. Ta vrsta izravnih ulaganja evidentirana je u prosincu 2008. (825,7 mil. EUR) i kolovozu 2009. (666,5 mil. EUR), pa u skladu s time postoji učinak i na stanje izravnih ulaganja u Republiku Hrvatsku odnosno inozemstvo počevši s tim mjesecima. ^b Preliminarni podaci

Tablica H18: Stanje međunarodnih ulaganja – portfeljna ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Portfeljna ulaganja, neto	-3.388,6	-2.797,7	-3.259,9	-3.556,1	-4.173,9	-4.349,4	-5.299,6	-5.118,6
1. Sredstva	3.250,9	2.646,0	3.219,2	3.562,3	2.894,4	2.822,8	2.984,5	3.111,4
1.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.745,5	656,7	804,9	1.255,5	1.213,5	1.324,6	1.309,8	1.238,7
1.1.1. Banke	8,3	11,6	13,7	11,1	15,6	16,8	11,3	8,6
1.1.2. Ostali sektori	1.737,2	645,1	791,2	1.244,5	1.197,9	1.307,8	1.298,5	1.230,1
1.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	1.505,4	1.989,3	2.414,3	2.306,8	1.680,9	1.498,2	1.674,7	1.872,7
2. Obveze	6.639,5	5.443,7	6.479,1	7.118,5	7.068,3	7.172,2	8.284,1	8.230,0
2.1. Ulaganja u dionice i vlasničke udjele	1.522,3	613,8	657,6	738,0	595,7	591,8	574,3	574,5
2.1.1. Banke	164,7	66,5	62,4	56,8	44,6	46,5	39,3	34,7
2.1.2. Ostali sektori	1.357,6	547,3	595,2	681,2	551,0	545,3	535,1	539,8
2.2. Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	5.117,1	4.829,9	5.821,5	6.380,5	6.472,7	6.580,4	7.709,8	7.655,5
2.2.1. Obveznice	5.073,5	4.805,3	5.651,2	5.912,1	6.314,6	6.305,6	7.443,7	7.469,7
2.2.1.1. Država	3.406,2	3.162,1	3.976,4	4.313,1	4.926,5	4.882,5	5.774,8	6.052,3
2.2.1.2. Banke	459,0	456,8	9,0	8,9	1,9	1,0	1,0	0,7
2.2.1.3. Ostali sektori	1.208,3	1.186,4	1.665,8	1.590,1	1.386,2	1.422,1	1.667,9	1.416,6
2.2.2. Instrumenti tržišta novca	43,7	24,6	170,3	468,3	158,1	274,8	266,1	185,8
2.2.2.1. Država	43,7	24,6	170,3	468,3	157,9	274,8	266,0	185,8
2.2.2.2. Ostali sektori	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci

Tablica H19: Stanje međunarodnih ulaganja – ostala ulaganja^a

u milijunima eura

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.		
						1.tr.	2.tr.	3.tr. ^b
Ostala ulaganja, neto	-18.066,5	-22.858,0	-25.332,5	-26.011,5	-26.726,3	-27.762,4	-26.983,6	-26.554,8
1. Sredstva	6.505,6	6.991,2	6.269,1	5.893,7	5.607,0	4.824,3	5.043,4	4.462,8
1.1. Trgovinski krediti	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	84,5	83,9	91,4
1.1.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.1.2. Ostali sektori	248,9	224,7	123,6	80,5	85,7	84,5	83,9	91,4
Dugoročni krediti	228,8	202,6	96,3	61,4	58,3	56,6	56,5	56,0
Kratkoročni krediti	20,1	22,1	27,3	19,2	27,4	27,9	27,4	35,4
1.2. Krediti	296,4	435,9	384,5	480,0	490,0	472,7	487,7	524,7
1.2.1. Hrvatska narodna banka	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Dugoročni krediti	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
1.2.2. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2.3. Banke	214,8	285,3	270,1	340,4	344,7	316,2	326,0	365,5
Dugoročni krediti	160,0	193,6	233,7	286,3	310,1	272,5	266,7	265,7
Kratkoročni krediti	54,8	91,7	36,5	54,2	34,6	43,7	59,3	99,8
1.2.4. Ostali sektori	81,1	150,0	113,8	139,0	144,6	155,9	161,1	158,6
Dugoročni krediti	81,0	146,8	113,6	101,3	140,0	139,0	150,8	146,0
Kratkoročni krediti	0,1	3,3	0,2	37,7	4,6	17,0	10,3	12,6
1.3. Gotovina i depoziti	5.960,3	6.330,5	5.760,9	5.333,1	5.031,3	4.267,0	4.471,7	3.846,6
1.3.1. Država	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3.2. Banke	4.715,1	4.863,6	4.442,9	4.060,1	3.565,6	2.845,6	2.955,7	3.829,6
1.3.3. Ostali sektori	1.245,2	1.466,9	1.318,0	1.273,0	1.465,7	1.421,5	1.516,0	17,0
1.4. Ostala aktiva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Obveze	24.572,1	29.849,2	31.601,6	31.905,2	32.333,3	32.586,7	32.027,0	31.017,5
2.1. Trgovinski krediti	337,8	367,5	344,4	370,2	217,0	223,9	225,5	314,1
2.1.1. Država	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dugoročni krediti	1,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kratkoročni krediti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1.2. Ostali sektori	336,6	366,7	344,4	370,2	217,0	223,9	225,5	314,1
Dugoročni krediti	305,5	327,2	316,2	339,3	182,8	175,6	175,9	162,2
Kratkoročni krediti	31,1	39,5	28,2	30,9	34,2	48,3	49,6	151,8
2.2. Krediti	20.088,8	24.343,4	24.929,1	25.075,4	24.741,0	24.809,6	24.498,5	24.038,5
2.2.1. Hrvatska narodna banka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredit i zajmovi MMF-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Država	2.613,7	1.574,6	1.592,7	1.820,8	1.911,6	1.973,9	2.185,0	2.161,8
Dugoročni krediti	2.613,7	1.542,9	1.592,7	1.820,8	1.911,6	1.973,9	2.179,9	2.161,1
Kratkoročni krediti	0,0	31,7	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	0,8
2.2.3. Banke	4.276,8	4.496,7	4.352,8	4.285,8	4.250,8	4.195,5	3.974,5	3.969,4
Dugoročni krediti	3.565,2	3.374,7	3.545,3	3.355,7	3.739,7	3.695,4	3.557,1	3.460,6
Kratkoročni krediti	711,7	1.122,0	807,5	930,1	511,1	500,0	417,4	508,8
2.2.4. Ostali sektori	13.198,2	18.272,0	18.983,6	18.968,9	18.578,6	18.640,3	18.339,0	17.907,3
Dugoročni krediti	12.371,2	17.589,5	18.244,9	18.360,2	18.064,1	18.063,5	17.568,9	17.135,3
Kratkoročni krediti	827,1	682,5	738,7	608,6	514,5	576,8	770,0	772,0
2.3. Gotovina i depoziti	4.145,5	5.138,3	6.328,1	6.459,5	7.375,3	7.553,2	7.303,0	6.665,0
2.3.1. Hrvatska narodna banka	2,3	2,3	1,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Banke	4.143,2	5.125,5	6.327,0	6.458,4	7.375,3	7.553,2	7.303,0	6.665,0
2.3.3. Ostali sektori	0,0	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Ostale obveze	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije. Reklasifikacija se odnosi na cijelu statističku seriju (od prosinca 1998.). Nadalje, od istog broja Biltena HNB-a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na dio statističke serije od siječnja 2008. ^b Preliminarni podaci

I. Državne financije – izabrani podaci

Tablica I1: Konsolidirana središnja država prema razinama državne vlasti^a
u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. PRIHODI (A + B)	113.386,2	120.036,7	114.086,9	110.831,6	110.406,1	8.946,5	8.788,7	8.744,2	10.610,5	9.643,5
A) Državni proračun	108.297,0	115.766,5	110.251,2	107.457,6	107.067,2	8.703,8	8.576,2	8.456,5	10.240,7	9.319,5
B) Izvanproračunski korisnici	5.089,2	4.270,2	3.835,7	3.374,0	3.338,9	242,6	212,5	287,7	369,8	324,0
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.041,2	2.105,0	1.954,3	1.690,7	1.594,3	126,6	116,1	151,0	161,1	155,8
5. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	1.102,9	1.221,2	1.168,6	1.040,7	1.091,3	106,1	72,6	111,6	85,9	137,6
6. Hrvatske autoceste	1.375,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	119,9	81,0	112,8	86,2	57,5	1,9	3,7	3,9	4,5	3,9
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	391,4	808,3	566,5	529,6	552,8	3,5	15,9	18,4	114,2	21,5
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	58,3	54,7	33,5	26,7	43,0	4,6	4,2	2,8	4,1	5,3
2. RASHODI (A + B)	109.075,0	118.686,0	120.553,9	122.584,0	122.427,7	11.253,4	9.567,1	9.895,8	9.843,6	9.304,2
A) Državni proračun	103.004,9	113.309,5	116.255,2	118.312,3	118.224,1	11.039,8	9.210,4	9.495,6	9.402,2	8.983,2
B) Izvanproračunski korisnici	6.070,1	5.376,5	4.298,7	4.271,7	4.203,6	213,5	356,6	400,2	441,4	321,0
1. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Hrvatski zavod za zapošljavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hrvatske vode	2.099,0	2.335,4	1.742,1	1.771,2	1.458,2	28,3	164,8	158,7	139,6	160,7
5. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	1.083,3	1.106,7	1.159,1	1.003,6	914,8	80,9	71,1	127,5	94,4	72,0
6. Hrvatske autoceste	1.509,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7. Hrvatske ceste	1.241,9	1.592,6	1.048,5	1.405,9	1.320,9	88,7	111,2	105,2	198,4	75,9
8. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	47,8	254,7	267,2	17,0	408,9	7,1	2,3	1,7	1,0	3,0
9. Agencija za upravljanje državnom imovinom ^b	88,2	87,0	81,8	74,0	100,8	8,7	7,2	7,1	7,9	9,3
NETO/BRUTO OPERATIVNI SALDO (1 – 2)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	-778,4	-1.151,6	766,9	339,2
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE (3.1. + 3.2. – 3.3.)	4.311,2	1.350,7	-6.467,0	-11.752,5	-12.021,6	-2.306,9	-778,4	-1.151,6	766,9	339,2
3.1. PROMJENA NETO NEFINANCIJSKE IMOVINE	7.811,0	4.228,2	3.601,1	2.679,3	3.372,5	93,0	151,3	233,4	359,2	362,1
Nabava	8.378,6	4.713,2	3.926,8	3.005,8	3.751,9	124,6	169,2	258,0	384,2	388,6
A) Državni proračun	3.043,9	3.291,5	2.267,4	1.550,7	1.486,0	47,4	64,2	75,3	112,5	126,4
B) Izvanproračunski korisnici	5.334,7	1.421,7	1.659,4	1.455,1	2.265,9	77,2	105,0	182,7	271,8	262,2
Prodaja	567,7	485,0	325,7	326,5	379,4	31,6	18,0	24,6	25,0	26,4
A) Državni proračun	498,7	303,4	304,0	318,3	347,0	29,2	17,4	24,2	23,2	19,9
B) Izvanproračunski korisnici	69,0	181,6	21,7	8,2	32,4	2,5	0,6	0,3	1,8	6,5
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (1 – 2 – 3.1.)	-3.499,8	-2.877,5	-10.068,2	-14.431,8	-15.394,1	-2.399,9	-929,6	-1.385,0	407,7	-22,9
TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA (FINANCIRANJE) (3.3. – 3.2.)	3.499,8	2.877,5	10.068,2	14.431,8	15.394,1	2.399,9	929,6	1.385,0	-407,7	22,9
3.2. PROMJENA NETO FINACIJSKE IMOVINE	-2.939,2	2.776,6	7.363,9	2.816,6	-353,9	-2.091,8	-4.024,2	-2.176,4	1.339,3	97,9
3.2.1. Tuzemna imovina	-2.957,2	2.764,1	7.361,5	2.816,2	-359,2	-2.092,7	-4.024,2	-2.176,4	1.339,3	97,5
A) Državni proračun	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	1.942,7	-818,0	-2.215,1	-4.056,4	-2.085,9	1.035,2	125,8
B) Izvanproračunski korisnici	795,6	1.073,6	538,3	873,5	458,8	122,4	32,2	-90,5	304,2	-28,3
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A) Državni proračun	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
B) Izvanproračunski korisnici	0,0	0,0	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. PROMJENA NETO OBVEZA	560,6	5.654,1	17.432,0	17.248,4	15.040,2	308,1	-3.094,6	-791,4	931,7	120,7
3.3.1. Tuzemne obveze	2.017,1	6.795,7	10.130,2	12.892,5	6.448,4	315,3	-2.911,3	-736,3	689,6	199,6
A) Državni proračun	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	-3.070,1	-752,5	205,7	117,5
B) Izvanproračunski korisnici	539,5	1.139,1	553,6	1.057,4	1.655,3	12,2	158,7	16,2	483,9	82,1

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
3.3.2. Inozemne obveze	-1.456,5	-1.141,7	7.301,8	4.355,9	8.591,8	-7,2	-183,2	-55,1	242,1	-78,9
A) Državni proračun	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	-146,1	-42,8	254,1	-78,3
B) Izvanproračunski korisnici	1.523,7	304,1	423,4	79,0	-5,4	-12,1	-37,1	-12,3	-12,0	-0,5

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. ^b Hrvatski fond za privatizaciju (HFP) djelovao je do 31. ožujka 2011. Od 1. travnja 2011. djeluje Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO), u čiji su sastav ušli HFP i prijašnji proračunski korisnik državnog proračuna Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom.

Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I2: Operacije državnog proračuna^a
u milijunima kuna

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.				
						III.	VI.	IX.	X.	XI.
1. PRIHODI	108.320,6	115.772,7	110.257,9	107.466,4	107.069,7	8.703,8	8.576,2	8.456,5	10.240,7	9.319,5
1.1. Porezi	64.234,5	69.572,7	63.678,9	62.856,6	61.422,2	4.593,9	4.942,9	4.907,1	6.600,7	5.388,9
1.2. Socijalni doprinosi	37.203,5	40.703,5	39.994,7	38.712,4	38.605,1	3.144,5	3.123,4	3.072,7	3.051,9	3.073,6
1.3. Pomoći	428,0	468,6	616,3	637,1	869,0	56,9	73,7	61,9	109,2	95,9
1.4. Ostali prihodi	6.454,5	5.027,8	5.968,0	5.260,3	6.173,4	908,6	436,2	414,8	478,8	761,1
2. RASHODI	108.007,6	115.292,4	117.924,0	120.323,3	119.939,5	11.188,4	9.341,2	9.670,5	9.565,4	9.118,3
2.1. Naknade zaposlenima	27.545,1	29.948,5	31.289,3	31.096,5	31.737,4	2.602,6	2.608,8	2.587,2	2.557,5	2.511,4
2.2. Korištenje dobara i usluga	7.162,4	8.113,7	7.363,8	7.655,7	7.943,6	710,9	579,8	437,4	732,1	553,5
2.3. Potrošnja dugotrajne imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.4. Kamate	4.535,0	4.683,2	5.225,2	6.236,5	7.097,6	1.291,0	343,3	1.269,0	354,9	606,4
2.5. Subvencije	6.492,0	6.859,5	6.710,0	6.582,2	6.555,3	790,2	318,7	176,9	298,2	359,0
2.6. Pomoći	8.363,2	5.783,1	5.559,6	5.778,6	5.083,7	484,3	336,6	356,1	438,9	317,6
2.7. Socijalne naknade	48.176,0	52.593,2	56.148,5	56.906,6	56.483,0	4.798,1	4.729,7	4.548,7	4.722,8	4.466,3
2.8. Ostali rashodi	5.733,9	7.311,2	5.627,6	6.067,3	5.039,1	511,2	424,2	295,1	461,0	304,0
3. PROMJENA NETO VRIJEDNOSTI: TRANSAKCIJE	313,0	480,2	-7.666,0	-12.857,0	-12.869,8	-2.484,5	-765,0	-1.214,0	675,3	201,2
3.1. Promjena neto nefinancijske imovine	2.545,2	2.988,1	1.963,4	1.232,4	1.139,0	18,2	46,8	51,0	89,2	106,5
3.1.1. Dugotrajna imovina	2.625,7	2.719,5	1.839,7	1.200,4	1.118,7	18,6	38,6	51,9	87,9	91,5
3.1.2. Zalihe	-161,4	79,4	35,4	11,0	2,5	0,0	3,4	-3,8	0,0	13,8
3.1.3. Pohranjene vrijednosti	9,6	10,1	8,9	6,1	3,7	0,0	1,3	0,5	0,0	0,1
3.1.4. Neproizvedena imovina	71,3	179,1	79,3	14,9	14,0	-0,4	3,5	2,4	1,3	1,0
3.2. Promjena neto financijske imovine	-3.734,8	1.702,9	6.825,5	2.022,7	-618,4	-2.194,8	-4.028,0	-2.060,4	1.045,9	133,9
3.2.1. Tuzemna imovina	-3.752,8	1.690,5	6.823,2	2.022,3	-623,8	-2.195,7	-4.028,0	-2.060,4	1.045,9	133,6
3.2.2. Inozemna imovina	18,0	12,4	2,3	0,4	5,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,4
3.2.3. Monetarno zlato i SDR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.3. Promjena neto obveza	-1.502,6	4.210,8	16.455,0	16.112,0	13.390,4	308,0	-3.216,2	-795,4	459,8	39,2
3.3.1. Tuzemne obveze	1.477,6	5.656,6	9.576,6	11.835,1	4.793,1	303,2	-3.070,1	-752,5	205,7	117,5
3.3.2. Inozemne obveze	-2.980,2	-1.445,8	6.878,4	4.277,0	8.597,2	4,8	-146,1	-42,8	254,1	-78,3

^a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. Reklasifikacija se odnosi na statističku seriju od, uključujući, siječnja 2008. Metodološka obrazloženja nalaze se u Mjesečnom statističkom prikazu Ministarstva financija. Napomena: Na gotovinskom načelu.

Izvor: MF

Tablica I3: Dug središnje države^a

na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	2007. XII.*	2008. XII.	2009. XII.	2010. XII.	2011. XII.	2012.			
						III.	VI.*	IX.*	X.
1. Unutarnji dug središnje države	58.281,8	64.041,1	74.241,4	87.556,8	101.512,3	108.018,3	108.879,3	109.364,9	111.519,0
1.1. Unutarnji dug Republike Hrvatske	51.924,0	61.006,1	70.447,0	82.952,1	95.720,8	102.217,1	102.943,9	103.536,6	105.135,7
Trezorski zapisi	11.420,6	14.260,3	17.558,3	16.886,5	18.990,4	18.079,3	18.218,9	17.009,4	18.196,7
Instrumenti tržišta novca	–	10,7	19,3	20,5	20,6	326,2	288,7	290,0	294,2
Obveznice	34.634,4	35.531,3	36.586,8	48.862,5	56.191,2	61.722,2	60.935,8	63.066,4	63.568,8
Krediti Hrvatske narodne banke	1,0	2,2	2,9	0,3	0,8	–	–	–	–
Krediti banaka	5.867,9	11.201,5	16.279,8	17.182,3	20.517,7	22.089,4	23.500,6	23.170,8	23.075,9
1.2. Unutarnji dug republičkih fondova	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.935,4	5.828,3	6.383,3
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti banaka	6.357,8	3.035,0	3.794,4	4.604,7	5.791,5	5.801,2	5.935,4	5.828,3	6.383,3
2. Inozemni dug središnje države	44.092,3	34.445,5	41.527,8	48.433,6	52.457,4	53.334,8	61.579,4	62.410,5	62.985,2
2.1. Inozemni dug Republike Hrvatske	34.091,6	32.619,4	39.812,5	46.445,4	50.365,2	50.923,6	59.216,2	60.095,2	60.658,8
Instrumenti tržišta novca	320,0	180,3	1.244,3	3.458,6	1.189,2	2.062,7	1.997,9	1.383,9	1.312,4
Obveznice	24.844,4	22.991,6	28.884,2	31.684,5	36.962,4	36.517,9	43.234,6	44.956,0	45.597,9
Krediti	8.927,3	9.447,4	9.684,1	11.302,3	12.213,6	12.342,9	13.983,7	13.755,3	13.748,4
2.2. Inozemni dug republičkih fondova	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.411,1	2.363,2	2.315,2	2.326,5
Instrumenti tržišta novca	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obveznice	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Krediti	10.000,7	1.826,1	1.715,3	1.988,2	2.092,2	2.411,1	2.363,2	2.315,2	2.326,5
3. Ukupno (1+2)	102.374,2	98.486,6	115.769,2	135.990,4	153.969,6	161.353,1	170.458,6	171.775,3	174.504,2
Dodatak: Izdana jamstva Republike Hrvatske									
– domaća	8.110,6	13.299,2	15.692,5	20.052,8	22.149,3	22.030,9	20.097,0	19.704,0	19.834,6
– inozemna	18.925,2	31.371,9	35.275,2	39.333,9	37.720,6	37.838,4	36.479,1	34.778,9	35.326,2

^a Počevši od Biltena HNB-a broj 146 HBOR je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor nebankarske financijske institucije, a HAC je reklasificiran iz podsektora republički fondovi u podsektor državna trgovačka društva. U ovoj tablici dug HBOR-a u dijelu 2. Inozemni dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, prosinca 1998., u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, lipnja 1999., a dug HAC-a reklasificiran je od, uključujući, siječnja 2008.

Tablica I3: Dug središnje države • Počevši od Biltena broj 154 izvršena je revizija podataka u tablici.

Dug središnje države sastoji se od unutarnjeg i inozemnog duga.

Izvoru su podataka za unutarnji dug središnje države Ministarstva financija, u dijelu koji se odnosi na trezorske zapise i obveznice, te Hrvatska narodna banka, u dijelu koji se odnosi na instrumente tržišta novca, kredite banaka i na kredite Hrvatske narodne banke.

Stanje trezorskih zapisa uključuje trezorske zapise Ministarstva financija izražene u kunama, eurozapise Ministarstva financija i trezorske zapise Ministarstva financija indeksirane uz euro, sve s rokom dospjeća do godine dana. Stanja eurozapisa uključuju obračunate nedospjele kamate. Kod trezorskih zapisa u kunama i trezorskih zapisa indeksiranih uz euro razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta pomoću metode jednostavnoga kamatnog računa (tj. linearno) i metode brojenja dana prema kojoj je stvarni broj dana podijeljen s 360.

Stanje obveznica uključuje obveznice središnje države izdane na domaćem tržištu, trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospjeća duljim od jedne godine i dio ukupnih obveznica središnje države izdanih u inozemstvu koji je na kraju izvještajnog razdoblja u vlasništvu rezidentnih institucionalnih jedinica. Od prosinca 2005. obveznice središnje države i trezorski zapisi

Ministarstva financija izdani na domaćem tržištu a u vlasništvu nerezidenatnih institucionalnih jedinica uključeni su u inozemni dug središnje države. Kod trezorskih zapisa s rokom dospjeća duljim od jedne godine razlika između nominalne vrijednosti i vrijednosti izdanja čini obračunate nedospjele kamate, koje su raspoređene duž životnog vijeka instrumenta metodom složena kamatnog računa. Stanja obveznica središnje države uključuju obračunate nedospjele kamate.

Stanje kredita banaka od siječnja 2004. sadrži, uz nedospjelu glavnica, i obračunate nedospjele kamate.

Izvor podataka za inozemni dug središnje države jest statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

U dodatku je naveden podatak o izdanim jamstvima Republike Hrvatske. Izvor su podataka o domaćim jamstvima statistička izvješća banaka i statistička izvješća ostalih financijskih institucija, a o inozemnim jamstvima statistika inozemnog duga koju sastavlja Hrvatska narodna banka.

Iznimno od navedenog u dijelu "Klasifikacija i iskazivanje podataka o potraživanjima i obvezama" u ovoj je tablici dug Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka u dijelu 2. Inozemni dug središnje države, reklasificiran iz podsektora Republika Hrvatska u podsektor republički fondovi od, uključujući, prosinca 1998., a u dijelu 1. Unutarnji dug središnje države reklasificiran je od, uključujući, prosinca 2002.

J. Nefinancijske statistike – izabrani podaci

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2005. = 100			Lančani indeksi				Godišnji mjesečni indeksi			
		Indeksi potrošačkih cijena			Indeksi potrošačkih cijena ^a			Cijene pri proizvođačima	Indeksi potrošačkih cijena ^b			Cijene pri proizvođačima
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge		Ukupno	Dobra	Usluge	
1998.	prosinac	82,1	84,6	73,7	100,3	100,4	100,0	100,0	105,4	104,3	109,2	97,9
1999.	prosinac	85,3	87,2	78,5	100,6	100,8	100,0	100,3	103,9	103,1	106,5	105,9
2000.	prosinac	90,0	92,0	82,8	100,4	100,4	100,1	100,2	105,5	105,5	105,5	111,2
2001.	prosinac	92,1	93,2	88,5	100,4	100,4	100,5	99,0	102,4	101,3	106,8	96,9
2002.	prosinac	93,8	94,2	92,6	100,4	100,6	99,6	99,9	101,8	101,1	104,6	102,3
2003.	prosinac	95,4	95,7	94,6	100,3	100,2	100,5	100,0	101,7	101,6	102,2	101,0
2004.	prosinac	98,0	98,0	98,0	100,7	100,9	100,2	99,3	102,7	102,5	103,6	104,8
2005.	prosinac	101,6	101,4	102,0	100,5	100,5	100,5	99,7	103,6	103,5	104,1	102,7
2006.	prosinac	103,7	102,8	106,4	100,0	100,0	100,2	100,0	102,0	101,4	104,2	101,9
2007.	prosinac	109,7	109,5	110,0	101,2	101,2	101,3	100,4	105,8	106,6	103,4	105,9
2008.	prosinac	112,8	112,2	114,7	99,4	99,1	100,5	98,7	102,9	102,4	104,3	104,3
2009.	prosinac	114,9	114,5	117,3	99,4	99,3	100,2	100,0	101,9	101,3	103,9	101,6
2010.	prosinac	117,1	117,1	117,6	100,0	100,1	99,9	101,0	101,8	102,2	100,3	105,7
2011.	prosinac	119,5	120,6	116,4	99,6	99,6	99,6	99,8	102,1	103,0	98,9	105,8
2012.	siječanj	119,1	120,0	116,3	99,6	99,5	99,9	100,9	101,2	101,8	98,7	105,9
	veljača	119,8	120,9	116,4	100,6	100,7	100,1	102,0	101,3	102,0	98,6	106,3
	ožujak	121,6	122,8	117,8	101,5	101,6	101,2	100,6	102,0	102,6	99,9	106,2
	travanj	122,6	124,0	118,0	100,8	101,0	100,2	100,6	102,6	103,3	99,9	106,2
	svibanj	124,6	126,5	118,7	101,7	102,0	100,6	101,5	103,9	104,9	100,7	107,2
	lipanj	123,9	125,3	119,4	99,4	99,1	100,6	99,6	103,8	104,7	100,5	107,0
	srpanj	122,7	123,6	119,8	99,0	98,7	100,3	100,1	103,4	104,2	100,0	106,9
	kolovoz	123,3	124,4	119,9	100,5	100,6	100,1	101,5	104,0	104,9	100,5	107,8
	rujan	125,0	126,8	119,2	101,4	101,9	99,4	101,0	105,0	105,9	101,6	108,9
	listopad	125,6	127,4	119,6	100,4	100,5	100,3	100,1	104,8	105,6	102,2	108,4
	studeni	125,3	127,3	119,1	99,8	99,9	99,6	98,8	104,4	105,1	101,8	106,6
	prosinac	125,1	127,2	118,7	99,9	99,9	99,7	100,0	104,7	105,5	102,0	106,9

^a Od siječnja 1992. do prosinca 1997. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo. ^b Od siječnja 1992. do prosinca 1998. godine podaci se odnose na indeks cijena na malo.
Izvor: DZS

Tablica J1: Indeksi potrošačkih cijena i cijena industrijskih proizvoda pri proizvođačima • Početkom 2004. godine Državni zavod za statistiku uveo je indeks potrošačkih cijena. Taj je pokazatelj kretanja cijena izrađen u skladu s metodološkim načelima koja su postavili Međunarodna organizacija rada (ILO) i Statistički ured Europske unije (Eurostat). Dana 17. veljače objavljeno je priopćenje o kretanju indeksa potrošačkih cijena u siječnju 2004. te vremenska serija indeksa potrošačkih cijena od siječnja 2001. DZS je naknadno izračunao i vremensku seriju indeksa potrošačkih cijena od siječnja 1998. do prosinca 2000. godine. U skladu s tim DZS je prestao objavljivati indeks cijena na malo i indeks troškova života, čija metodologija izračuna nije u zadovoljavajućoj mjeri bila usklađena s međunarodno prihvaćenim standardima. Osnovne značajke indeksa potrošačkih cijena prikazane su u Okviru 1. u Biltenu HNB-a broj 91 (2004.).

Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena prikazana je u tablici Ekonomski indikatori u Biltenu HNB-a.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena • Temeljni indeks potrošačkih cijena izračunava se u Državnom zavodu za statistiku, a dobiva se tako da se iz košarice dobara i usluga za izračunavanje ukupnog indeksa potrošačkih cijena isključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i administrativno regulirane cijene (među ostalim, tu su svrstane i cijene električne struje i naftnih derivata). Udio dobara i usluga koji se isključuju iz košarice za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena u 2011. godini iznosi 29,3% (od toga se 6,1 postotni bod odnosi na poljoprivredne proizvode, a 23,2 postotna boda na proizvode čije se cijene administrativno reguliraju). Isključivanje se provodi metodom nul-tog pondera.

Tablica J2: Temeljni indeksi potrošačkih cijena

Godina	Mjesec	Bazni indeksi, 2005. = 100			Lančani indeksi			Godišnji indeksi		
		Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge	Ukupno	Dobra	Usluge
1998.	prosinac	87,3	88,6	80,0	99,9	99,9	100,0	....	....	....
1999.	prosinac	89,8	91,1	82,3	100,1	100,1	100,1	102,9	102,9	103,0
2000.	prosinac	92,8	93,9	86,5	100,4	100,4	100,2	103,3	103,0	105,0
2001.	prosinac	93,9	94,6	89,8	99,8	99,7	100,3	101,2	100,8	103,8
2002.	prosinac	95,0	95,6	91,9	100,0	100,1	99,4	101,2	101,0	102,4
2003.	prosinac	96,2	96,4	94,7	100,2	100,1	101,0	101,2	100,9	103,0
2004.	prosinac	98,4	98,5	97,4	100,1	100,1	100,4	102,3	102,2	102,9
2005.	prosinac	101,3	101,4	101,0	100,1	100,0	100,5	103,0	102,9	103,7
2006.	prosinac	103,6	103,6	103,6	99,8	99,7	100,3	102,3	102,2	102,5
2007.	prosinac	108,8	109,1	107,2	100,8	100,8	100,4	105,0	105,3	103,5
2008.	prosinac	113,3	113,5	112,5	99,4	99,3	100,2	104,2	104,0	105,0
2009.	prosinac	113,6	113,3	115,2	98,8	98,6	100,2	100,2	99,8	102,4
2010.	prosinac	113,7	113,4	114,9	99,1	99,0	99,7	100,1	100,1	99,8
2011.	prosinac	117,0	117,2	116,1	99,5	99,4	100,1	102,9	103,3	101,1
2012.	siječanj	115,9	115,8	116,2	99,1	98,8	100,1	102,0	102,2	100,9
	veljača	115,6	115,4	116,4	99,7	99,7	100,2	101,3	101,4	100,8
	ožujak	116,9	116,8	117,2	101,1	101,2	100,7	101,6	101,6	101,6
	travanj	118,0	118,1	117,6	101,0	101,1	100,3	102,3	102,4	101,8
	svibanj	118,7	118,7	118,7	100,6	100,5	100,9	102,1	102,1	102,0
	lipanj	118,5	118,2	119,5	99,8	99,6	100,7	102,0	102,0	101,5
	srpanj	117,5	116,9	120,3	99,2	98,8	100,7	101,5	101,6	100,4
	kolovoz	117,3	116,6	120,6	99,8	99,8	100,2	101,5	101,6	100,4
	rujan	118,6	118,3	119,6	101,0	101,5	99,2	101,9	101,8	102,2
	listopad	120,0	119,9	120,3	101,2	101,3	100,6	102,3	102,1	103,5
	studenj	120,2	120,3	119,4	100,1	100,3	99,2	102,2	102,0	102,9
	prosinac	119,4	119,4	119,4	99,4	99,2	100,0	102,0	101,9	102,8

Izvor: DZS

Tablica J3: Prosječne mjesečne neto plaće

u tekućim cijenama, u kunama

Godina	Mjesec	Prosječne mjesečne neto plaće	Lančani indeksi	Godišnji mjesečni indeksi	Godišnji kumulativni indeksi
1998.	prosinac	2.935,0	104,6	115,4	112,8
1999.	prosinac	3.262,0	100,9	111,2	114,0
2000.	prosinac	3.499,0	99,9	107,3	108,9
2001.	prosinac	3.582,0	96,6	102,4	106,5
2002.	prosinac	3.839,0	98,0	107,2	105,0
2003.	prosinac	4.045,0	99,8	105,4	105,9
2004.	prosinac	4.312,0	99,1	106,6	105,9
2005.	prosinac	4.473,0	97,3	103,7	104,9
2006.	prosinac	4.735,0	97,0	105,9	105,2
2007.	prosinac	4.958,0	96,6	104,7	105,2
2008.	prosinac	5.410,0	100,3	109,1	107,0
2009.	prosinac	5.362,0	99,6	99,1	102,6
2010.	prosinac	5.450,0	97,6	101,7	100,6
2011.	prosinac	5.493,0	95,9	100,8	101,8
2012.	ožujak	5.499,0	102,5	100,3	101,6
	travanj	5.403,0	98,3	100,1	101,3
	svibanj	5.529,0	102,3	101,9	101,4
	lipanj	5.492,0	99,3	99,9	101,1
	srpanj	5.424,0	98,8	101,1	101,1
	kolovoz	5.541,0	102,2	100,5	101,0
	rujan	5.366,0	96,8	99,4	100,9
	listopad	5.487,0	102,3	101,5	100,9

Izvor: DZS

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača
indeksni bodovi, originalni podaci

Godina	Mjesec	Kompozitni indeksi			Indeksi odgovora						
		Indeks pouzdanja potrošača	Indeks očekivanja potrošača	Indeks raspoloženja potrošača	I1	I2	I3	I4	I7	I8	I11
1999.	listopad	-33,7	-14,9	-46,3	-38,4	-12,1	-49,9	-17,6	35,5	-50,7	-69,7
2000.	listopad	-20,9	3,5	-32,2	-26,2	1,2	-22,0	5,7	26,9	-48,3	-63,6
2001.	listopad	-27,0	-11,4	-35,6	-29,6	-10,0	-35,9	-12,7	22,9	-41,3	-62,3
2002.	listopad	-25,2	-8,3	-29,3	-22,6	-5,1	-31,2	-11,5	20,1	-34,1	-64,0
2003.	listopad	-22,2	-4,5	-25,0	-21,5	-2,6	-26,5	-6,4	14,7	-27,1	-65,2
2004.	listopad	-23,9	-7,9	-22,0	-19,1	-4,1	-30,5	-11,6	22,5	-16,5	-57,3
2005.	prosinac	-26,4	-13,7	-25,6	-16,4	-5,9	-34,4	-21,5	27,6	-25,9	-50,6
2006.	prosinac	-18,9	-4,7	-15,4	-10,9	1,1	-22,4	-10,5	16,9	-12,9	-49,4
2007.	prosinac	-24,7	-15,5	-24,5	-16,8	-9,8	-31,8	-21,2	12,8	-25,0	-54,8
2008.	prosinac	-42,0	-33,3	-40,9	-30,7	-25,9	-51,8	-40,6	43,4	-40,3	-57,9
2009.	prosinac	-46,8	-32,7	-47,6	-35,7	-22,6	-64,5	-42,8	63,9	-42,5	-58,0
2010.	prosinac	-42,9	-30,6	-48,7	-40,7	-21,7	-65,9	-39,4	55,7	-39,4	-54,8
2011.	prosinac	-23,6	-8,9	-43,1	-31,6	-5,5	-56,5	-12,3	25,0	-41,2	-51,4
2012.	siječanj	-21,8	-5,9	-39,1	-26,8	-2,8	-54,7	-9,0	25,0	-35,7	-50,2
	veljača	-33,2	-15,3	-39,3	-30,4	-11,2	-56,5	-19,3	47,1	-31,1	-55,3
	ožujak	-37,6	-23,5	-43,9	-33,6	-16,3	-58,1	-30,7	47,4	-39,9	-56,1
	travanj	-40,6	-26,5	-48,9	-38,2	-18,3	-63,4	-34,7	49,2	-45,2	-60,2
	svibanj	-42,2	-29,8	-53,6	-42,2	-21,4	-65,9	-38,2	46,8	-52,8	-62,4
	lipanj	-40,3	-26,3	-51,3	-39,2	-18,5	-64,9	-34,0	47,6	-49,7	-61,0
	srpanj	-39,7	-25,5	-46,3	-35,7	-16,2	-62,0	-34,8	47,8	-41,2	-60,0
	kolovoz	-44,5	-31,5	-47,0	-40,1	-23,4	-63,3	-39,5	55,3	-37,7	-59,7
	rujan	-45,1	-32,1	-48,8	-41,4	-23,6	-64,1	-40,6	59,0	-40,8	-57,1
	listopad	-46,9	-31,0	-48,7	-41,8	-23,9	-60,8	-38,1	61,2	-43,6	-64,3
	studen	-47,4	-35,3	-50,3	-39,9	-26,9	-67,6	-43,6	59,7	-43,3	-59,5
	prosinac	-47,1	-33,5	-52,6	-42,1	-23,1	-71,4	-43,9	59,1	-44,2	-62,3

Izvori: Ipsos Puls; HNB

Tablica J4: Indeksi pouzdanja, očekivanja i raspoloženja potrošača • Anketa pouzdanja potrošača provodi se od travnja 1999. prema metodologiji Europske komisije pod nazivom Zajednički harmonizirani program europskih anketa pouzdanja. To se anketno istraživanje do travnja 2005. provodilo jednom u tromjesečju (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu). Od svibnja 2005. provodi se svakoga mjeseca, uz tehničku i financijsku pomoć Europske komisije.

Upitnik sadržava ukupno 23 pitanja kojima se ispituje percepcija potrošača glede promjena ekonomskih pojava s kojima se oni svakodnevno susreću. Na osnovi odgovora iz Ankete o pouzdanju potrošača utvrđuje se vrijednost indeksa odgovora prema zadanoj metodologiji. Iz vrijednosti indeksa odgovora izračunava se i prati kretanje triju kompozitnih indeksa: indeksa pouzdanja potrošača (IPP), indeksa raspoloženja potrošača (IRP) i indeksa očekivanja potrošača (IOP). Svaki navedeni kompozitni indeks za sebe aritmetička je sredina indeksa odgovora (I), tj. prosjek prethodno kvantificiranih odgovora na pojedina pitanja iz ankete:

$$I_i = \sum_z^k r_i \cdot w_i$$

gdje je: r vrijednost odgovora, w udio ispitanika koji su se opredijelili za pojedini odgovor (ponder), i pitanje iz upitnika, z ponudeni/odabrani odgovor, k broj ponuđenih odgovora na

pojedino pitanje. Vrijednosti navedenih indeksa kreću se u rasponu $-100 < I_i < 100$. Veće vrijednosti indeksa u odnosu na prethodno razdoblje upućuju na porast očekivanja (optimizma) u pogledu specifičnog područja obuhvaćenog pojedinim pitanjem.

U tablici su prikazane vrijednosti odabranih indeksa odgovora na pitanja:

I1: Kako se tijekom proteklih 12 mjeseci promijenila financijska situacija u vašem kućanstvu?

I2: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti financijska situacija u vašem kućanstvu?

I3: Što mislite, kako se tijekom posljednjih 12 mjeseci promijenila ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I4: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti ukupna ekonomska situacija u Hrvatskoj?

I7: Što očekujete, kako će se tijekom sljedećih 12 mjeseci promijeniti broj nezaposlenih?

I8: S obzirom na ukupnu ekonomsku situaciju, mislite li da je sada pravo vrijeme za kupnju trajnih dobara za kućanstvo (namještaja, stroja za pranje rublja, televizora i sl.)?

I11: Koliko je vjerojatno da ćete tijekom sljedećih 12 mjeseci uspjeti išta uštedjeti?

Komponente kompozitnih indeksa su:

IPP: I2, I4, I7×(-1), I11

IOP: I2, I4

IRP: I1, I3, I8.

Popis banaka i štedionica

1. siječnja 2013.

Banke koje imaju odobrenje za rad

1. Banco Popolare Croatia d.d., Zagreb
2. Banka Kovanica d.d., Varaždin
3. Banka splitsko-dalmatinska d.d., Split
4. BKS Bank d.d., Rijeka
5. Centar banka d.d., Zagreb
6. Croatia banka d.d., Zagreb
7. Erste & Steiermärkische Bank d.d., Rijeka
8. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb
9. Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., Zagreb
10. Imex banka d.d., Split
11. Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag
12. Jadranska banka d.d., Šibenik
13. Karlovačka banka d.d., Karlovac
14. KentBank d.d., Zagreb
15. Kreditna banka Zagreb d.d., Zagreb
16. Nava banka d.d., Zagreb
17. OTP banka Hrvatska d.d., Zadar
18. Partner banka d.d., Zagreb
19. Podravska banka d.d., Koprivnica
20. Primorska banka d.d., Rijeka
21. Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb
22. Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb
23. Samoborska banka d.d., Samobor
24. Slatinska banka d.d., Slatina
25. Société Générale – Splitska banka d.d., Split
26. Štedbanka d.d., Zagreb
27. Vaba d.d. banka Varaždin, Varaždin
28. Veneto banka d.d., Zagreb
29. Volksbank d.d., Zagreb
30. Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Štedne banke koje imaju odobrenje za rad

1. Tesla štedna banka d.d., Zagreb

Stambene štedionice koje imaju odobrenje za rad

1. HPB – Stambena štedionica d.d., Zagreb
2. PBZ stambena štedionica d.d., Zagreb
3. Prva stambena štedionica d.d., Zagreb
4. Raiffeisen stambena štedionica d.d., Zagreb
5. Wüstenrot stambena štedionica d.d., Zagreb

Ostale institucije

1. Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Zagreb, posluje u skladu sa Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (NN, br. 138/2006.)

Predstavništva inozemnih banaka

1. BKS Bank AG, Zagreb
2. Commerzbank Aktiengesellschaft, Zagreb
3. Deutsche Bank AG, Zagreb
4. LHB Internationale Handelsbank AG, Zagreb

Banke i štedionice u stečaju

Naziv banke/štedionice	Datum otvaranja stečaja
1. Agroobrtnička banka d.d., Zagreb	14.6.2000.
2. Alpe Jadran banka d.d., Split	15.5.2002.
3. Cibale banka d.d., Vinkovci	20.10.2000.
4. Credo banka d.d., Split	16.1.2012.
5. Glumina banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
6. Gradska banka d.d., Osijek	3.5.1999.
7. Hrvatska gospodarska banka d.d., Zagreb	19.4.2000.
8. Ilirija banka d.d., Zagreb	6.4.1999.
9. Komercijalna banka d.d., Zagreb	30.4.1999.
10. Međimurska štedionica d.d., Čakovec	17.3.2004.
11. Trgovačko-turistička banka d.d., Split	8.9.2000.
12. Županjska banka d.d., Županja	3.5.1999.

Banke i štedionice u likvidaciji

Naziv banke/štedionice	Datum pokretanja likvidacije
1. Investicijsko-komercijalna štedionica d.d., Zagreb	31.5.2000.
2. Križevačka banka d.d., Križevci	3.1.2005.
3. Obrtnička štedna banka d.d., Zagreb	22.12.2010.
4. Primus banka d.d., Zagreb	23.12.2004.
5. Štedionica Dora d.d., Zagreb	1.1.2002.
6. Štedionica Zlatni vrutak d.d., Zagreb	28.12.2001.

Banke i štedionice koje su izgubile odobrenje za rad, a nisu pokrenule postupak likvidacije

Naziv banke/štedionice	Datum oduzimanja odobrenja za rad
1. Hibis štedionica d.d., Zagreb	7.3.2001.
2. Zagrebačka štedionica d.d., Zagreb	22.3.2000.

Članovi Savjeta i rukovodstvo Hrvatske narodne banke

---

1. siječnja 2013.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke

Predsjednik Savjeta	prof. dr. Boris Vujčić
Članovi Savjeta	prof. dr. Boris Cota
	prof. dr. Vlado Leko
	dr. sc. Branimir Lokin
	dr. sc. Željko Lovrinčević
	Relja Martić
	mr. sc. Adolf Matejka
	Damir Odak
	prof. dr. Silvije Orsag
	mr. sc. Tomislav Presečan
	prof. dr. Jure Šimović
	Vedran Šošić
	dr. sc. Sandra Švaljek
	prof. dr. Mladen Vedriš

Rukovodstvo Hrvatske narodne banke

Guverner	prof. dr. Boris Vujčić
Zamjenik guvernera	Relja Martić
Viceguverner	Vedran Šošić
Viceguverner	Damir Odak
Viceguverner	mr. sc. Adolf Matejka
Viceguverner	mr. sc. Tomislav Presečan

Izvršni direktori

Sektor za istraživanja i statistiku	mr. sc. Ljubinko Jankov
Sektor za centralnobankarske operacije	mr. sc. Irena Kovačec
Sektor za devizne poslove	
Sektor bonitetne regulative i nadzora banaka	Željko Jakuš
Sektor za planiranje, kontroling i računovodstvo	dr. sc. Diana Jakelić
Sektor platnog prometa	Neven Barbaroša
Sektor za informatičke tehnologije	dr. sc. Mario Žgela
Sektor podrške poslovanju	Boris Ninić
Sektor za međunarodnu suradnju	mr. sc. Michael Faulend

Kratice i znakovi

Kratice

b.b.	– bazni bod
BDP	– bruto domaći proizvod
BDV	– bruto dodana vrijednost
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)
BZ	– blagajnički zapisi
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
dep.	– depoziti
d. n.	– drugdje nespomenuto
DZS	– Državni zavod za statistiku
EK	– Europska komisija
EMU	– Ekonomska i monetarna unija
engl.	– engleski
ESB	– Europska središnja banka
EU	– Europska unija
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)
fik.	– fiksni
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
HAC	– Hrvatske autoceste
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HC	– Hrvatske ceste
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju
HNB	– Hrvatska narodna banka
HPB	– Hrvatska poštanska banka
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)
Ina	– Industrija nafte d.d.
ind.	– industrijski
IPC	– indeks potrošačkih cijena
JTR	– jedinični troškovi rada
MF	– Ministarstvo financija
mil.	– milijun
mlrd.	– milijarda
MMF	– Međunarodni monetarni fond
NDA	– neto domaća aktiva
NIA	– neto inozemna aktiva
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)

OP	– obvezna pričuva
PDV	– porez na dodanu vrijednost
potr.	– potrošnja
PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Producer Price Index</i>)
RH	– Republika Hrvatska
SDR	– posebna prava vučenja
SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
tis.	– tisuća
T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
TNZ	– Tržište novca Zagreb
tr.	– tromjesečje
TZ	– trezorski zapisi
val.	– valutni

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

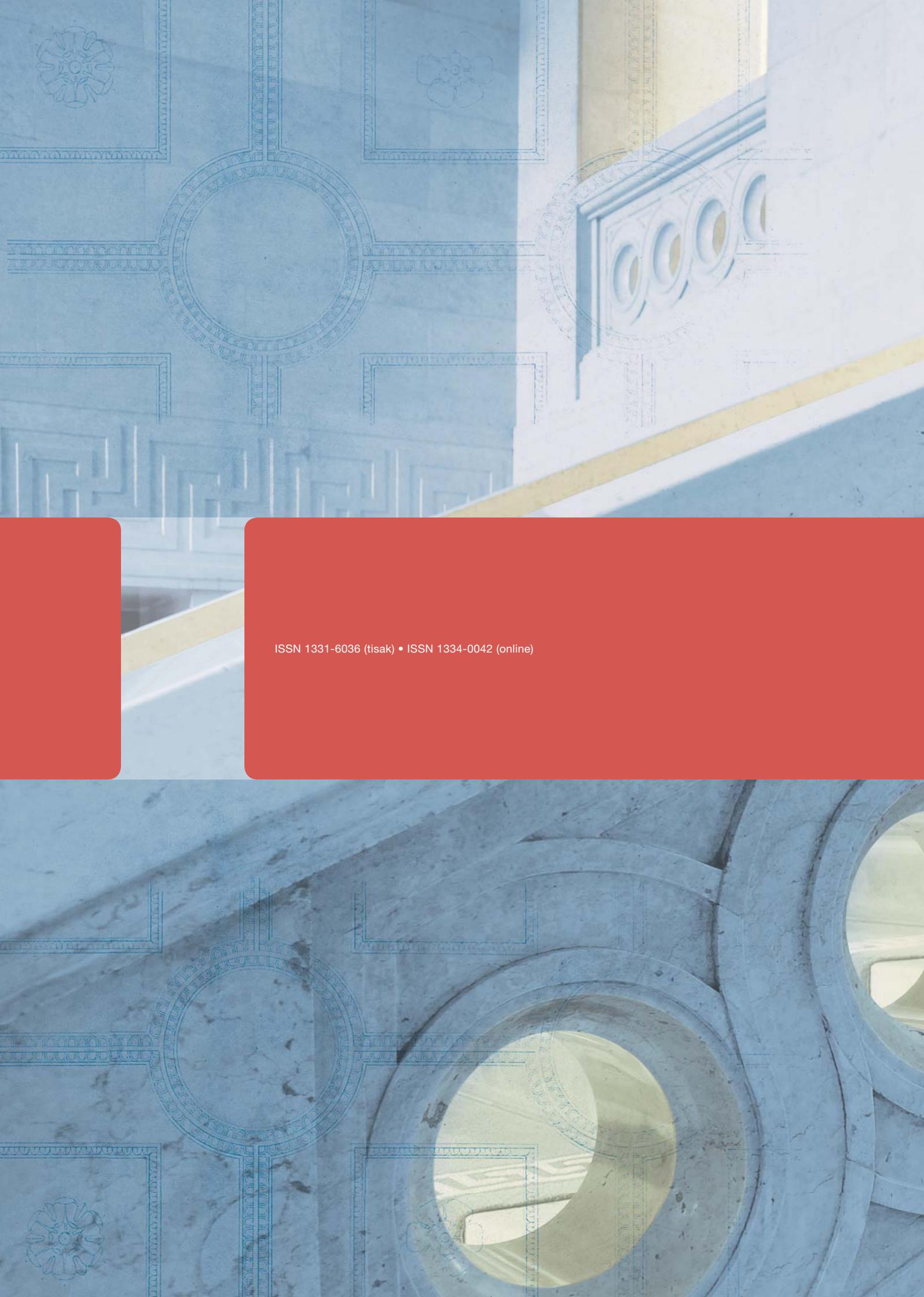
BG	– Bugarska
CZ	– Češka
EE	– Estonija
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
LV	– Letonija
LT	– Litva
PL	– Poljska
RO	– Rumunjska
SK	– Slovačka
SI	– Slovenija

Znakovi

–	– nema pojave
....	– ne raspolaže se podatkom
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere
∅	– prosjek
a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
*	– ispravljen podatak
( )	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak

ISSN 1331-6036 (tisak) • ISSN 1334-0042 (online)